
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

24 MEI 2018

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 24 MEI 2018

De vergadering wordt geopend te 14.31 uur.

Mevrouw de Gouverneur en de heer Provinciegriffier zijn aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

Mevrouw	AVONTROODT Yolande
Mevrouw	BAETEN Els
De heer	BELLENS Peter
Mevrouw	BOCKX Greet
De heer	BOLLEN Ivo
De heer	BUNGENEERS Luc
Mevrouw	BWATU NKAYA Annie
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
De heer	CORLUY Bert
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
De heer	CUYT Rony
De heer	DE COCK Koen
De heer	DE HAES Jan
Mevrouw	DE HERT Vera
Mevrouw	DE RYDT Clarisse
De heer	DE VEUSTER Daan
De heer	DILLEN Koen
De heer	EL ABOUSSI Oussama
De heer	GEUDENS Frank
De heer	GEYSEN Kris
Mevrouw	GIELEN Pascale
De heer	GODDEN Jürgen
De heer	GOOSSENS Kris
Mevrouw	GÜLHAN Saadet
De heer	HELSEN Koen
De heer	HENS Werner
Mevrouw	JACQUES Ilse
De heer	JANSSEN Patrick
De heer	JANSSENS Eric
De heer	KERREMANS Koen
De heer	LEMMENS Luk
De heer	MARCIPONT Daniël

De heer MEEUS Michel
De heer MERCKX Kris
Mevrouw MICHIELSEN Inge
De heer MINNEN Herman
Mevrouw MOREAU Livia
Mevrouw NAERT Nicole
De heer PALINCKX Koen
De heer PEETERS Bruno
Mevrouw PEETERS Marleen
De heer RÖTTGER Rik
De heer SCHOOF Hans
De heer SELS Frank
Mevrouw STEVENS Lili
De heer THIJS Danny
De heer UGURLU Sener
Mevrouw VAN BEERS Silvy
Mevrouw VAN GOOL Greet
Mevrouw VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw VAN HOFFELEN Karin
De heer VAN HOVE Bart
Mevrouw VAN HOVE Katleen
Mevrouw VAN LANGENDONCK Gerda
Mevrouw VAN OLMEN Mien
Mevrouw VANALME An
De heer VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw VERHAERT Inga
De heer VERHAEVEN Eddy
Mevrouw VERLINDEN Linda
De heer VOLLEBERGH Steven
Mevrouw WECKHUYSEN Wendy
De heer WILLEKENS Tim
De heer ZANDER Jan

Verontschuldigd:

Mevrouw BOONEN Nicole, mevrouw VAN CLEEMPUT Loes, mevrouw BAYRAKTAR Aysel, de heer VAN EETVELT Roel en de heer FEYAERTS Patrick.

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

GRIFFIE

Departement Mens, Communicatie
en Organisatie

De leden van de provincieraad

datum 8 mei 2018
kenmerk M>griffie>provincieraad>zittingen>2018
contactpersoon Veerle Vervloesem | T 03 240 54 28
veerle.vervloesem@provincieantwerpen.be
onderwerp Provincieraad

Mevrouw
Mijnheer

Bij toepassing van artikel 20 van het provinciedecreet heb ik beslist om de provincieraad bijeen te roepen op **donderdag 24 mei 2018** om **14.30 uur**.

U wordt uitgenodigd deze vergadering bij te wonen. De vergadering heeft plaats in het Bernarduscentrum, Lombardenvest 23 te 2000 Antwerpen. Als bijlage stuur ik u de agenda.

Met vriendelijke groeten

De voorzitter

Kris Geysen

Koningin Elisabethlei 22
2018 Antwerpen
T 03 240 50 11
info@provant.be

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 24 MEI 2018

Agenda

OPENBARE VERGADERING

0. Provinciale overheid

0/1 Overzicht van de extern verzelfstandigde agentschappen, provinciale participaties in verenigingen, stichtingen en vennootschappen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Kennisname.

1. Cultuur

2. Ruimtelijke ordening, mobiliteit en intercommunales

- 2/1 Rupelstreek - Sanering en verontdieping deelgebied 2. Goedkeuring.
- 2/2 Budget 2018. Verdeelkrediet voor de koepelwerking van regionale erfgoedverenigingen. Aanwending van krediet. Goedkeuring.
- 2/3 Budget 2018. Subsidiereglement lokale erfgoedhouders. Abdijbibliotheek van Bornem. Aanwending van krediet en ontheffing van reglementsbepalingen. Goedkeuring.
- 2/4 Erediensten. Antwerpen. Provinciale Instelling voor Morele Dienstverlening (PIMD). Begrotingswijziging Nr. 1 van 2018. Advies. Goedkeuring.
- 2/5 Erediensten. Antwerpen. Islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa. Rekening 2017. Advies. Goedkeuring.
- 2/6 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging CIPAL. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
- 2/7 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging CIPAL. Algemene vergadering 15 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.
- 2/8 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEAN. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
- 2/9 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEAN. Algemene vergadering 22 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.
- 2/10 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEMO. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.

- 2/11 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEMO. Algemene vergadering 1 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.
- 2/12 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IOK. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
- 2/13 Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IOK. Overeenkomst n.a.v. uittreding. Goedkeuring.
- 2/14 Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PIDPA. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
- 2/15 Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PIDPA. Algemene vergadering 18 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.
- 2/16 Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES. Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
- 2/17 Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES. Voorstel van statutenwijziging. Goedkeuring.
- 2/18 Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES. Algemene vergadering 13 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.

3. Economie, landbouw, innovatie en internationale samenwerking

- 3/1 Budget 2018. Exploitatiebudget – Beleidsdomeinen Economie, Streekbeleid en Europa. Budgetsleutel 0500/64900000. Subsidiëring van het provinciaal economisch beleid. Aanwending van krediet. Goedkeuring.
- 3/2 Budget 2018. Werkingsmiddelen. Uitgavebudget Landbouwbeleid. Wijzigen in nominatim subsidie voor Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologische Teelt (CCBT). Goedkeuring.
- 3/3 Resolutie bio-landbouw van 22/9/2016. Opvolging in het provinciale landbouw- en plattelandsbeleid, landbouwonderwijs en de proefbedrijven. Kennisname.

4. Financiën en logistiek

- 4/1 Agendapunt afgevoerd van de agenda: Vastgoed. Antwerpen/Deurne. Provinciaal groendomein Rivierenhof. Bouw technisch centrum. Verwerving woning Turnhoutsebaan 220. Voorlopig onteigeningsbesluit met onteigeningsplan. Goedkeuring.
- 4/2 Vastgoed. Fietsostrade Herentals-Balen. Fase 2. Deelproject 8 (cluster 2). Tweede en laatste reeks aankopen. Goedkeuring.

- 4/3 Vastgoed. Fietspad Herentals-Westerlo-Olen. Verharding wegenis Truchelven. Eerste reeks grondruilen en -verkopen te Westerlo. Goedkeuring.
- 4/4 Vastgoed. Putte. Wolzakkenleibek (A.2.02.55). Overdracht toegangsweg retentiebekken aan gemeente Putte. Goedkeuring.

5. Onderwijs

6. Energie, communicatie en ICT

- 6/1 Overheidsopdracht. Aanstellen van een communicatiebureau voor de provincie Antwerpen. Raamovereenkomst voor een periode van maximum 4 jaar. Wijze van gunnen, selectieleidraad en bestek. Goedkeuring.

7. Recreatie en toerisme

8. Personeel, organisatieontwikkeling en veiligheid

9. Samenleving

- 9/1 Budget 2018. Verdeling van het krediet onder 2018/64900000/21/0550/ - Subsidie Zorg economie (R)/Werkgelegenheid. Goedkeuring.

10. Europa, plattelandsbeleid en sociale economie

11. Milieu, natuur en Mondiaal beleid

12. Waterbeleid

13. Moties

14. Interpellaties

1e bijkomende agenda

- 14/1 Interpellatie in verband met samen naar meer en betere bio, ook in onze provincie, ingediend door Koen Kerremans (Groen).

- 14/2 Interpellatie in verband met het verbod op het dragen van kledij met een religieuze boodschap in provinciale scholen: graag een duidelijk standpunt van de gedeputeerde voor Onderwijs en de voltallige deputatie, ingediend door Diederik Vandendriessche (Groen).

15. BESLOTEN VERGADERING

- 15/1 APB Campus Vesta. Wijziging vertegenwoordiging Brandweer in Raad van Bestuur. Goedkeuring.

0. Provinciale overheid

Nr. 0/1 van de agenda

Overzicht van de extern verzelfstandigde agentschappen, provinciale participaties in verenigingen, stichtingen en vennootschappen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Kennisname.

Verslag van de deputatie

Jaarlijks dient de deputatie, bij toepassing van artikel 57 & 4bis van het provinciedecreet, aan uw raad een geactualiseerd overzicht te bezorgen van:

- 1° alle extern verzelfstandigde agentschappen van de provincie, hun statuten en hun overeenkomsten met de provincie;
- 2° alle verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de provincie deelneemt;
- 3° alle intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de provincie deel uitmaakt, hun statuten en hun overeenkomsten met de provincie.

1. Extern verzelfstandigde agentschappen

Het provinciedecreet voorziet 2 vormen van extern verzelfstandigde agentschappen:

- Autonome provinciebedrijven (APB)
- Extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm (EVAP)

Volgende 11 autonome provinciebedrijven werden door uw raad opgericht met de voltallige provincieraad als raad van bestuur en de 6 gedeputeerden als directiecomité:

Beleidsdomein Ontwikkeling en Educatie

- APB Provinciaal Vormingscentrum
- APB Provinciaal Onderwijs Antwerpen
- APB Inovant

Beleidsdomein Vrije Tijd

- APB Provinciaal Recreatiedomein Zilvermeer
- APB Provinciaal Recreatiedomein De Schorre

Beleidsdomein Leefmilieu

- APB Provinciaal Instituut voor Hygiëne

Beleidsdomein Economie, Streekbeleid en Europa

- APB Provinciaal Secretariaat Europese Structuurfondsen
- APB Provinciaal Documentatiecentrum Atlas
- APB Kamp C
- APB Hooibeekhoeve
- APB Gouverneur Kinsbergencentrum

Daarnaast werden nog 4 autonome provinciebedrijven opgericht, waarbij door uw raad maximum 3 externe deskundigen uit het werkveld werden benoemd in de raad van bestuur van het APB, benevens 11 raadsleden waaronder de bevoegde gedeputeerde. Het directiecomité is samengesteld uit de bevoegde gedeputeerde, het departementshoofd en de directeur van het APB.

Beleidsdomein Ontwikkeling en Educatie

- APB Campus Vesta

Beleidsdomein Mens, Communicatie en Organisatie

- APB Cultuurhuis de Warande

Beleidsdomein Vrije Tijd

- APB Toerisme

Beleidsdomein Economie, Streekbeleid en Europa

- APB Havencentrum

Tenslotte werden nog 3 extern verzelfstandigde agentschappen in privaatrechtelijke vorm opgericht door uw raad. Er werd steeds gekozen voor een vereniging zonder winstoogmerk (VZW) en in de statuten werd opgenomen dat de provincie in de algemene vergadering van de vereniging steeds over een meerderheid van de stemmen beschikt en dat de provincie de meerderheid van de leden van de raad van bestuur voordraagt.

Beleidsdomein Vrije Tijd

- EVAP Arboretum Kalmthout vzw
- EVAP Provinciaal Sport- en Recreatiedomein De Nekker vzw

Beleidsdomein Economie, Streekbeleid en Europa

- EVAP Proefbedrijf Pluimveehouderij vzw

De statuten van deze 18 extern verzelfstandigde agentschappen werden door uw raad goedgekeurd. Aan uw raad worden tevens alle beheersovereenkomsten met een APB ter goedkeuring voorgelegd alsmede de samenwerkingsovereenkomsten die worden afgesloten met een EVAP.

Ingevolge het wegvallen van de beleidsdomeinen Cultuur, Sport en Welzijn werden met ingang van 1 januari 2018 volgende extern verzelfstandigde agentschappen in vereffening gesteld:

- APB Arenbergschouwburg Provincie Antwerpen
- APB Fotomuseum
- APB Modemuseum
- APB Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant
- APB Sport

- EVAP Provinciaal Centrum voor opsporing van Metabole Aandoeningen vzw
- EVAP Gouverneur Kinsbergencentrum vzw

2. Verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de provincie deelneemt

Artikel 188 van het provinciedecreet bepaalt dat provincies kunnen deelnemen of zich laten vertegenwoordigen in verenigingen, stichtingen en vennootschappen met sociaal oogmerk (rechtspersonen) in zover deze organisaties niet belast worden met de verwezenlijking van welbepaalde taken van provinciaal belang.

De provincie Antwerpen participeert in volgende rechtspersonen zonder dat er sprake is van verzelfstandiging, maar waarbij de werking van de rechtspersoon kan bijdragen tot het provinciaal belang.

Bij de verenigingen, stichtingen en vennootschappen waarin de provincie deelneemt wijzigt binnen het beleidsdomein Mens, Communicatie en Organisatie de commerciële benaming van Jobpunt Vlaanderen in Poolstok.

De deelname door de provincie in verenigingen binnen de beleidsdomeinen Cultuur, Sport en Welzijn werd beëindigd.

Beleidsdomein Algemeen Beleid

- Vereniging van de Vlaamse Provincies vzw (VVP)

Beleidsdomein Mens, Communicatie en Organisatie

- Ethias onderlinge verzekeringsvereniging
- OVV Provincie Antwerpen
- OFP PROVANT
- Vlaams selectiecentrum voor het overheids personeel CVBA (Poolstok)

Beleidsdomein Ontwikkeling en Educatie

- Artesis Plantijn Hogeschool
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen vzw (POV)
- Provinciaal Onderwijs Vlaanderen Pedagogische Ondersteuning vzw (POVPO)
- Regionaal Technologisch Centrum Antwerpen vzw (RTC-Antwerpen)

Beleidsdomein Erfgoed

- Kazerne Dossin: Memoriaal, Museum en Documentatiecentrum over Holocaust en Mensenrechten vzw (Kazerne Dossin)
- Monumentenwacht Vlaanderen vzw

Beleidsdomein Vrije Tijd

Vrije tijd

- Kempen Campings vzw
- Kempens Landschap vzw
- Lilse Bergen vzw

Beleidsdomein Leefmilieu

- Bosgroep Antwerpen Noord vzw
- Bosgroep Antwerpen Zuid vzw
- Bosgroep Kempen Noord vzw
- Bosgroep Zuiderkempen vzw
- Regionaal Landschap Kleine en Grote Nete vzw
- Regionaal Landschap Rivierenland vzw
- Regionaal Landschap Schelde – Durme vzw
- Regionaal Landschap Voorkempen vzw

Beleidsdomein Economie, Streekbeleid en Europa

Landbouw en plattelandsbeleid

- Coördinatiecentrum Praktijkgericht Onderzoek en Voorlichting Biologische Teelt vzw (CCBT)
- Coördinatiecentrum voor Voorlichting en Begeleiding duurzame Bemesting vzw (CVBB)
- Landbouwcentrum voor Voedergewassen vzw (LCV)
- Proefstation voor de Groenteteelt Sint-Katelijne-Waver vzw (PSKW)
- Proefcentrum Hoogstraten vzw (PCH)
- Rurant vzw (RR)
- Vlaams Coördinatiecentrum voor Mestverwerking vzw (VCM)
- Vlaams Infocentrum Land- en Tuinbouw vzw (VILT)
- Vlaamse Landmaatschappij NV (VLM)

Economie

- Erkend Regionaal Samenwerkingsverband Provincie Antwerpen vzw (ERSV)
- Gemeentelijke Holding NV (in vereffening)
- Innotek vzw
- Innovatiecentrum Kempen vzw
- Levanto vzw
- Strategisch projectenorganisatie Kempen vzw (SPK)
- Streekplatform Kempen vzw
- Syntra provincies Antwerpen en Vlaams-Brabant vzw (Syntra AB)
- Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening cvba (VMW)

Samenleven

- Het GielsBos vzw
- Instituut voor Tropische Geneeskunde stichting van openbaar nut (ITG)
- Universitair Ziekenhuis Antwerpen vzw (UZA)

Sociale huisvesting

- ABC cvba (Antwerpen)
- Bouwmaatschappij Noorderkempen cvba (Merksplas)
- De Ark NV (Turnhout)
- De Heibloem cvba (Olen)
- De Ideale Woning cvba (Antwerpen)
- De Voorkempen cvba (Brecht)

- Eigen Haard NV (Herentals)
- Eigen Woning cvba (Puurs)
- Geelse Huisvesting cvba
- Gewestelijke Maatschappij voor de Kleine Landeigendom Klein-Brabant cvba
- Gewestelijke Maatschappij voor de Kleine Landeigendom Mechelen en omstreken cvba
- Gezellige Woningen cvba (Bornem)
- Goed Wonen Rupelstreek cvba
- Kleine Landeigendom Zuiderkempen cvba
- Lierse Maatschappij voor de Huisvesting cvba
- Maatschappij voor de Huisvesting van het kanton Heist-op-den-Berg cvba
- Molse Bouwmaatschappij cvba
- Samenwerkende Maatschappij voor Volkshuisvesting cvba (Willebroek)
- Sociale Bouw- en Kredietmaatschappij ARRO Antwerpen cvba
- Sociale Bouwmaatschappij Schelle cvba
- Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen NV (VMSW)
- Volkswoningen van Duffel cvba
- Woonhaven Antwerpen cvba
- Woonpunt Mechelen cvba
- Zonnige Kempen cvba (Westerlo)
- Zwijndrechtse Huisvestingsmaatschappij cvba

3. Intergemeentelijke samenwerkingsverbanden

Met ingang van 1 januari 2018 werd, binnen het beleidsdomein economie, uitgetreden uit de opdrachthoudende vereniging IKA na uitbetaling van een scheidingsaandeel. De provincie zal uiterlijk op 31 december 2018 uittreden uit deze intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Beleidsdomein Vrije Tijd

- Projectvereniging de Merode

Beleidsdomein Leefmilieu

- Intercommunale Vereniging Hooge Maey
- Projectvereniging Erfgoed Voorkempen
- Projectvereniging Streekvereniging Zuidrand

Beleidsdomein Economie, Streekbeleid en Europa

Economie

- Dienstverlenende vereniging CIPAL
- Dienstverlenende vereniging IGEAN
- Dienstverlenende vereniging IGEMO
- Dienstverlenende vereniging IOK
- Opdrachthoudende vereniging PIDPA
- Opdrachthoudende vereniging PONTES

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de bepalingen van artikelen 57 & 4bis en 188 van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van de overzichtslijst van de extern verzelfstandigde agentschappen, de provinciale participaties in verenigingen, stichtingen en vennootschappen en de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden waarvan de provincie deel uitmaakt op 1 januari 2018.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

2. Ruimtelijke ordening, mobiliteit en intercommunales

Nr. 2/1 van de agenda

Rupelstreek - Sanering en verontdieping deelgebied 2. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

VOORGAANDE

Concurrentiedialoog BAM

Op 7 juli 2016 keurde de provincieraad de oprichting van een Tijdelijke Handelsvennootschap (THV) door de provincie Antwerpen en de nv Waterwegen en Zeekanaal goed. Dit om de sanering en het morfologieherstel van het voormalig ontginningsgebied Terhagen te Rumst/Boom te begeleiden.

De deputatie en de Raad van Bestuur van NV Zeekanaal gaven hun goedkeuring aan de deelname aan de concurrentiedialoog georganiseerd door de BAM voor het 'Aanbieden van mogelijke afzetlocaties door de THV voor het wegzetten van grondoverschot afkomstig van de Oosterweelverbinding'. Dit in samenwerking met de nv Wienerberger in het kader van een mogelijke ontsluiting.

Tijdens de dialoogronde van februari 2017 tussen de THV en de BAM bleek een duidelijke interesse van de BAM in het potentieel van de site, al werd gewezen op een aantal knelpunten. De belangrijkste knelpunten situeren zich op volgende vlakken:

- de hoge totale prijs per ton van de aanbidding, o.a. het gevolg van hoge vergoedingen aan nv Wienerberger;
- de vraag tot vooruitbetaling
- de hoge eigen logistieke kost voor BAM door de grote afstand tussen de kade en de bergingslocatie en daaraan gekoppeld de vraag naar goedkopere alternatieven voor de logistieke afwikkeling;
- de onzekerheid (op dat ogenblik) over de vereiste vergunningen.

Tijdens deze zelfde dialoogronde werd evenwel een alternatieve piste geopperd die zou kunnen bestaan uit het verlenen van een zakelijk recht (opstalrecht) aan BAM door de provincie en Waterwegen en Zeekanaal voor sanering en opvulling van de site. Deze alternatieve piste kan op een juridisch correcte wijze tot stand komen los van de concurrentiedialoog en zou op korte termijn toelaten ook grondoverschotten die vrijkomen bij de Oosterweelwerken op Linkeroever te bergen.

Een algemene feedback over de verderzetting van de concurrentiedialoog en een individuele analyse per kandidaat werden in een brief van BAM aan alle kandidaten bezorgd op 15 maart 2017. In de brief aan de THV worden de eerder genoemde knelpunten met betrekking tot de aanbidding door de THV als volgt omschreven:

- de overheidsreglementering laat geen vooruitbetaling toe zoals deze is opgenomen in aanbidding;
- de beschikbaarheidsvergoeding wordt te hoog bevonden in relatie tot de geleverde diensten.

Dit heeft als gevolg dat een selectie in het kader van de concurrentiedialoog niet verder weerhouden kon worden.

Gezien de potenties van de site (het grote bergingsvolume en de mogelijke intensiteit van aanvoer die via de Rupel kan worden georganiseerd) werden tussen de partijen de alternatieve mogelijkheden verkend. Hieruit kwam de optie van een publiek-publiek samenwerkingsverband naar voor.

Alternatieve piste: een publiek-publieke samenwerking

De voorgestelde oplossing steunt op volgende principes:

- De eigenaars verlenen aan de BAM een zakelijk recht van een bepaalde duur op de gronden;
- BAM neemt de saneringsplicht over;
- BAM staat in voor de sanering en voor de realisatie van de morfologie in het projectgebied;
- De eigenaars staan in voor de definitieve inrichting in functie van de nabestemming (de eindinrichting genaamd): er worden dan ook afspraken gemaakt over de toestand waarin BAM de terreinen terug oplevert.

Inhoudelijk zijn de voordelen voor de THV van deze alternatieve piste evident:

- In dit alternatief worden zowel sanering als grondaanvoer als het grondtransport tussen kaai en projectgebied in één hand gelegd, namelijk bij de BAM als bouwheer en diens aannemer waardoor problemen in de logistieke ketting, afstemming tussen werven en discussies tussen aannemers vermeden worden.
- In dit alternatief kan de bouw van bijkomende kaafaciliteit eveneens bij de BAM en diens aannemer worden gelegd. Meer bepaald zal in dit scenario voor rekening van de BAM wellicht een tijdelijke losinfrastructuur worden gebouwd bij de Rupel in plaats van een publieke kade die, in de basisoplossing van de concurrentiedialoog, te bouwen was door W&Z.

De juridische robuustheid van een rechtstreekse toekenning van een opstalrecht vanuit het provinciebestuur en Waterwegen en Zeekanaal NV aan BAM voor de berging van 4,5 mio m³ grondoverschotten, waarbij deze laatste ook de voorafgaande saneringsplicht overneemt, werd grondig juridisch geanalyseerd.

De toekenning van dit zakelijk recht wordt daarbij ingebed in een overeenkomst publiek-publieke samenwerking. Er werd bij deze juridische analyse geoordeeld dat zeker kan voldaan worden aan de juridische vereisten voor een publiek-publieke samenwerking, waaronder o.a. de vereiste verwezenlijking van een gezamenlijke doelstelling van algemeen belang: de sanering van een site en de berging van grondoverschotten van het Oosterweelproject.

Als algemeen principe geldt verder dat de toekenning van het zakelijk recht, met inbegrip van overdracht saneringsplicht, 'om niet' gebeurt. Financiële tegemoetkomingen die de betrokken overheden aan elkaar uitkeren (voor de prestaties die in het kader van de samenwerking werden verricht), mogen ook louter kostendekkend zijn en sluiten dus elke vorm van winst in hoofde van (één van) de betrokken publieke partners uit.

Uit het vooronderzoek bleek dat een alternatieve ontsluitingsroute via Molleveld, enkele kilometer stroomafwaarts van de site van Wienerberger, eveneens technisch haalbaar is. Dergelijke ontsluiting heeft als bijkomend groot voordeel dat ze veel korter gelegen is tot het projectgebied (ca 500 m).

Deze site Molleveld is eigendom van het lokaal bestuur Rumst, die ze recent heeft verworven met het oog op de inrichting van een natte natuurcorridor tussen de Rupel en het kleiontginningsgebied. Aangezien deze inrichting nog niet aangevat werd, zijn er theoretisch winsten te boeken bij samenwerking.

Hierdoor is het noodzakelijk dat het lokaal bestuur Rumst participeert in het publiek-publieke samenwerking. Het college van burgemeester en schepenen van Rumst werd dan ook betrokken bij de besprekingen: het college is bereid eveneens de gronden via opstalrecht ter beschikking te stellen en deel te nemen aan het participatieproces. Het college zal het dossier aan de gemeenteraad voorleggen ter goedkeuring.

Op basis van deze elementen werd een ontwerp van publiek-publieke overeenkomst opgesteld.

Voor de goede orde wordt ook meegegeven dat NV Zeekanaal sinds 1 januari 2018 is opgegaan in De Vlaamse Waterweg NV en dat deze NV de engagementen verder zal opnemen.

DE PUBLIEK-PUBLIEKE OVEREENKOMST

De publiek-publieke overeenkomst wordt gesloten tussen de provincie Antwerpen, de Vlaamse Waterweg nv, de gemeente Rumst en de BAM.

De overeenkomst

De overeenkomst kan als volgt samengevat worden:

Inleiding

- Verantwoording van de publiek-publieke samenwerking

Voorwerp

- Samenwerking tussen de partijen te regelen met het oog op de eindinrichting van het gebied
- Aanvoer van grondoverschotten via transport te water te laten verlopen
- Uitbreiding van het werkingsgebied mogelijk met bijkomende zones

Projectorganisatie

- Overleg in functie van de behoeften
- Participatie- en communicatiewerkgroep

Verbintenissen van de eigenaars (provincie en De Vlaamse Waterweg nv)

- Participatief proces organiseren
- Het bodemsaneringsproject, de studie ontvangende groeve en het MER finaliseren
- Vereiste (omgevingsvergunningen) vergunningen verkrijgen
- Instaan voor boscompensatieplicht
- 3 maanden na ondertekening recht van opstal voor 10 jaar te verlenen

- Instaan voor de eindinrichting
- Kosten van hogergenoemde zijn voor de eigenaars

Verbindenissen van de BAM

- Realisatie van de morfologie
 - Ontbossing
 - Bodemsanering
 - Berging van grond
- Eindinrichting af te stemmen op en te realiseren na participatief proces
- Logistieke infrastructuur aanleggen
- Hogergenoemde kosten op zich te nemen
- Actieve deelname in participatief proces

Verbindenissen Rumst

- Recht van opstal te verlenen aan BAM voor percelen te Rumst Molleveld
- Actieve betrokkenheid in het participatief project

Uitvoering overeenkomst

- In de concrete uitvoering te streven naar de meest financieel-economische oplossing
- Indien de uitvoering van de verbindenissen voor een van de partijen onmogelijk wordt of een ernstige financiële verzwarende inhoudt, dan zullen de partijen nieuwe onderhandelingen opstarten met het oog op een financieel-economisch haalbare realisatie van het project. Onder ernstige verzwarende wordt verstaan alle wijzigingen met een financiële impact groter dan 500.000 EUR ten opzichte van het referentieproject

Duur

- Vanaf ondertekening tot vaststelling dat het project gerealiseerd is
- BAM kan eenzijdig beëindigen na het niet of het niet tijdig realiseren (binnen termijn van 36 maanden) van het Conformiteitsattest BSP, de uitvoerbare vergunningen en de contractsluiting uitvoering opdracht BAM voor rechteroever

Bijlage 1

Bijlage 1 van de overeenkomst bevat de afbakening van het werkingsgebied

Bijlage 2

Bijlage 2 voorziet in een referentieproject, samengevat:

- Realisatie tijdelijke overslaginfrastructuur in de Rupel d.m.v. pontons i.f.v. 2 overslagkranen. Inbegrepen zijn het plaatselijk baggeren, realisatie tijdelijke wachtplaatsen d.m.v. buispalen, huur duwboot
- Er wordt voorzien in 2 transportbanden en omleiding voor fietsers
- De realisatie en permanent onderhoud van werfweg
- Herinrichting na de werken van de zone Molleveld tussen Kapelstraat en Rupel als natuurverbinding, inclusief ingroening.
- Ter bescherming van de bestaande woningen in Polder zullen bijkomende genomen worden, teneinde de hinder tot een minimum te beperken.
- Realisatie tunnel onder de Kapelstraat
- In de werken BAM zit o.a. inbegrepen:

- Inrichten volledige projectzone: Ontbossing, realisatie werfwegen en werfinrichting
- Afdekking huisvuilstort en asbeststort volgens BSP
- Ophoging van de volledige projectzone met grond afkomstig van de projecten oosterweelverbinding tot gewenst eindniveau. Uitgangspunt is dat er 4.5 miljoen m3 grond kan afgezet worden. Dit volume kan evenwel bereikt worden door inzet van zones buiten het projectgebied gelegen (bv Molleveld, bv plassen Natuurpunt) in welk geval de overeenkomst met een addendum wordt uitgebreid
- In de werken BAM zit niet inbegrepen:
 - Eventuele specifieke leeflaag in functie van eindinrichting
 - De Inrichting van het gebied
 - Aanplanting groen.

Bijlage 3

Het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Rumst reageerde principieel positief op de vraag naar PPS-samenwerking om het voormalige klei-ontginningsgebied te saneren en een nieuwe bestemming te geven die de woon- en leefomgeving van de inwoners van de gemeente Rumst en van de ruimere regio ten goede komt. Zij wenste hiervoor evenwel een inbreng vanuit het samenwerkingsverband.

In deze bijlage worden de inspanningsverbintenissen van de Eigenaars, de BAM en Rumst met betrekking tot deze inbreng omschreven. Het betreft, onder andere:

- De wens tot verwerving van 2 woningen
- De wens tot grondberging in het ontwikkelingsgebied Molleveld
- Aandacht voor de waterhuishouding
- ...

DE OVEREENKOMST TOT VESTIGING VAN EEN RECHT VAN OPSTAL

Tegelijk met het sluiten van en in uitvoering van de hierboven vermelde overeenkomst dient ook aan de BAM door de provincie Antwerpen een opstalrecht verleend te worden op de gronden die zij in eigendom heeft. Dit opstalrecht kan samen met het door De Vlaamse Waterweg te verlenen opstalrecht in één en dezelfde opstalovereenkomst worden opgenomen.

Belangrijke elementen van deze overeenkomst zijn:

- Het Recht van Opstal wordt gevestigd voor een periode van tien (10) jaar en kan éénmalig verlengd worden voor een periode van vijf jaar. Het Recht van Opstal eindigt hoe dan ook bij realisatie van de Morfologie.
- Het Recht van Opstal wordt verleend met het oog op de realisatie van de Morfologie door BAM, door middel van het wegzetten van de Grondoverschotten (enkel de codes 211, 311, 311NA, 411 en 411NA) in overeenstemming met het conform verklaarde bodemsaneringsproject, de Studie Ontvangende Groeve en de verkregen vergunningen.
- De Opstalhouder (BAM) staat volledig zelf en op eigen kosten in voor het bekomen van alle toelatingen, vergunningen van overheidswege e.d. die eventueel nodig zijn voor het verrichten van de werkzaamheden op het Goed.

- De bodemsaneringsplicht wordt definitief overgedragen aan de BAM vanaf de inwerkingtreding van het Recht van Opstal.
- De Opstalhouder (BAM) zal de Eigenaars (provincie Antwerpen en De Vlaamse Waterweg) integraal vrijwaren voor iedere aansprakelijkheid.
- BAM heeft het recht om het Recht van Opstal, inclusief de door BAM tijdens de duur van het Recht van Opstal op het Goed opgerichte gebouwen, werken en beplantingen geheel of gedeeltelijk over te dragen, te verhuren.
- Partijen komen overeen dat de inwerkingtreding van het Recht van Opstal onderworpen is aan de realisatie van de hierna vermelde cumulatieve opschortende voorwaarden:
 - (i) het verkrijgen van het conformiteitsattest van het bodemsaneringsproject (met betrekking tot het Goed) door OVAM, het aangaan van een saneringsverbintenis door de Opstalhouder ten aanzien van OVAM en het stellen door de Opstalhouder van een financiële zekerheid ten gunste van OVAM ,
 - (ii) het verkrijgen door de Opstalhouder van de vereiste uitvoerbare en in laatste administratieve aanleg verkregen vergunningen en toelatingen (met betrekking tot het Goed) opdat de Morfologie kan worden gerealiseerd, en
 - (iii) contractsluiting voor de uitvoering van de opdracht Rechteroever (zie bekendmaking XYZ).
- Partijen verbinden zich ertoe om in de concrete uitvoering van hun verbintenissen in het kader van het Recht van Opstal, met het oog op de realisatie van het Project, te streven naar de voor Partijen meest financieel - economisch haalbare oplossing (cfr ontsluiting).
- Indien door omstandigheden om de uitvoering van verbintenissen voor één van hen onmogelijk wordt of een ernstige financiële verzwaring inhoudt, zullen nieuwe onderhandelingen opstarten in het kader van een eventuele wijziging van de voorwaarden, met het oog op een financieel-economisch haalbare realisatie van het Project. Onder "ernstige verzwaring" wordt verstaan alle wijzigingen die een financiële impact van meer dan 500 000 € hebben ten opzichte van het referentieproject.

PARTICIPATIEF TRAJECT NABESTEMMING EN INRICHTING

De onderhandelende partners zijn het er over eens dat het opstarten van een participatietraject met de bevolking, georganiseerde gebruikers (mountainbikers, vissers, buurtcomités, ..), Natuurpunt, ANB en andere stakeholders aangewezen is om de nabestemming van het gebied te bepalen.

Via een participatietraject kan op korte termijn gekomen worden tot een maatschappelijk gedragen terreinvulling die, indien nodig of aangewezen, door het provincie aansluitend kan worden vertaald in een provinciaal ruimtelijke uitvoeringsplan. Alleszins zal zowel dergelijk proces en een mogelijke aansluitende besluitvorming de onzekerheid bij de direct meest betrokkenen en gehinderden van het sanerings- en grondbergingsproject weg nemen over wat er later met het

gebied zal gebeuren en de juridische houdbaarheid van de voor sanering en grondberging aan te vragen vergunningen sterk verhogen.

Alle partijen zijn vragende partij voor zulk participatieproject en zullen hieraan hun medewerking verlenen in het kader van de publiek-publieke samenwerking.

Ook zal een communicatiewerkgroep opgericht worden die de communicatie en informatie voor, tijdens en na de effectieve werken voor haar rekening zal nemen.

GOEDKEURING

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 42 en 43, § 2, 5° van het Provinciedecreet houdende de bevoegdheid van de provincieraad voor beslissingen tot deelname in verenigingen en ondernemingen;

Gelet op de artikelen 42, §1 en 43, §2, 12° van het Provinciedecreet, houdende de bevoegdheid tot het stellen van daden van beschikking met betrekking tot onroerende goederen;

Gelet op de wet van 10 januari 1824 over het recht van opstal, gewijzigd door de wet van 25 april 2014 houdende diverse bepalingen houdende Justitie;

Op voorstel van de deputatie,

ESLUIT:

Artikel 1:

De provincieraad hecht goedkeuring aan de overeenkomst tot publiek-publieke samenwerking tussen de provincie Antwerpen, de Vlaamse Waterweg, de BAM nv en het lokaal bestuur Rumst, met het doel de samenwerking te regelen met het oog op de realisatie van de eindinrichting in deelgebied 2.

Artikel 2:

De provincieraad hecht goedkeuring de overeenkomst tot vestiging van een recht van opstal voor de eigendommen van de provincie aan BAM nv in het deelgebied 2, zoals bepaald in de overeenkomst.

Artikel 3:

De provincieraad machtigt de deputatie om de overeenkomst te ondertekenen en verder uit te voeren.

BIJLAGEN

- overeenkomst tot publiek-publieke samenwerking tussen de provincie Antwerpen, de Vlaamse Waterweg, de BAM NV en het lokaal bestuur Rumst, met het doel de samenwerking te regelen met het oog op de realisatie van de eindinrichting
- overeenkomst tot vestiging van een recht van opstal

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Mevrouw de gouverneur, voorzitter, collega's,

De PvdA-fractie zal dit punt niet goedkeuren en tegenstemmen met volgende argumentatie.

Vooreerst willen wij duidelijk stellen dat wij geenszins de nodige sanering van beide stortten willen tegenhouden. Deze sanering is absoluut noodzakelijk. We hebben trouwens de daartoe opgerichte tijdelijke handelsvereniging destijds goedgekeurd. Maar nu wordt een andere piste gevolgd, ingegeven door financiële motieven.

Maar de piste is te duur. In het voorstel welk nu voorligt wordt een recht van opstal verleend aan de BAM voor 10 jaar, eventueel verlengbaar met 5 jaar. Daarbij is de BAM verantwoordelijk voor de sanering en de morfologie, met andere woorden: het reliëf. Zowel in de commissie als op de infoavond vorige dinsdag in Rumst werd er gesteld dat men zeer tevreden is dat er break even bekomen is. In de overeenkomst staat ook dat de BAM 4,5 miljoen m³ mag storten. Daar knelt nu juist het schoentje. De totale oppervlakte van het gebied Schorre 2 is 55 ha. Als op die oppervlakte 4,5 miljoen m³ grond gedumpt wordt betekent dit een ophoging van meer dan 8 m over de volledige oppervlakte.

In de overlegvergadering met de bewoners op 7 februari van dit jaar stelden bewoners zeer duidelijk dat de sanering moet, maar dat de rest van Schorre 2 moet bewaard blijven zoals het nu is. Dit betekent dat de totale oppervlakte van de twee te saneren gebiedsdelen 10 ha is, asbeststort en huisvuilstort van de stad Antwerpen samen. Voor de sanering wordt door de provincie voorgesteld om bovenop beide stortten een afdekzeil aan te brengen, dat afgedekt wordt met aanvulgrond met een dikte van 2 m. Dit wordt in het voorstel van de provincie omschreven als nuloptie. De totale hoeveelheid grond hiervoor is dan 200.000 m³, zijnde 1/20ste van de voorziene hoeveelheid.

We horen verschillende cijfers voor de sanering. 3 miljoen m³ noteerde ik op de commissie. Het cijfer van 2,2 miljoen m³ is ook reeds gevallen. Dit heeft effectief te maken met hoe men saneert en welke andere werken er nog gebeuren. In ieder geval is het 1,5 miljoen m³ minder dan de voorziene 4,5 miljoen. Zowel op de commissie, maar ook in het antwoord op onze mondelinge vraag gaf de gedeputeerde volgende uitleg. "De vereiste grondaanvulling betekent helemaal niet dat een vlak of eentonig landschap moet worden gecreëerd. De mogelijkheid voor variatie in reliëfs, steile hellingen en diepe dalingen, variaties qua bodemsamenstelling, de mogelijkheid voor verrassende of avontuurlijke inrichtingen worden met de grondbedding niet kleiner, maar juist groter."

Evenwel dé reden waarom de bewoners het behoud van het gebied vragen zoals het is, is dat er minstens 30 à 50 jaar voor nodig geweest zijn om deze natuurlijke begroeiing, en de wording van deze uitzonderlijke biotoop mogelijk te maken. In het verslag van de provincie wordt 90 % van het hele gebied gecatalogeerd als waardevol, tot zeer waardevol natuurgebied. Het totale bosgebied in Schorre 2 bedraagt nu 36 ha. Dit gebied zal volledig ontbost worden voor de sanering, zo werd op de gemeenteraadscommissie 3, vergadering in Rumst, meegedeeld, waarvan 23 ha moeten gecompenseerd worden wegens ouder dan 22 jaar. Als de volledige 10 ha van de te saneren afvalstortten bebost zouden zijn - als u

ter plekke gaat kijken ziet u dat dit juist niet het geval is - moet enkel deze oppervlakte gerooid worden, en kunnen 26 ha bosgebied, met bomen van 22 à 50 jaar onaangeroerd blijven.

Hoe dat gebied er zal uitzien ligt nu in de handen van de BAM, en die wil daar absoluut 4,5 miljoen m³ grond kwijt. We stellen daar vraagtekens bij. Maar in de commissie kregen we garanties voor het participatietraject, ook voor de BAM omdat het contractueel vastligt.

Maar ja, de waarheid is steeds concreet, en achteraf zullen we wel zien hoe het toegepast wordt.

Op de infovergadering van 7 februari 2018 werd vooropgesteld dat er met de participatie in de paasvakantie van 2018 zal gestart worden, en dat de nuloptie zeker in aanmerking zou kunnen komen. Nu wordt de participatie gestart op 6 juni. Het zal stilliggen tijdens de grote vakantie, en in het najaar wordt er gestart met workshops in september en oktober. Aan het participatietraject nemen alle betrokkenen deel, ook Tomorrowland.

Conclusie: de reden om aan BAM deze toelating te geven is enkel vanwege een voordelige ruil. BAM saneert en mag in ruil daarvoor gratis 4,5 miljoen m³ Oosterweelgrond storten. De 4,5 miljoen stortgrond zijn nodig om tot een break even realisatie te komen in Schorre 2, zo werd in Rumst nog eens duidelijk gesteld.

Ons besluit is dat het ondertussen wel duidelijk is dat aan de zeer belangrijke vraag van de buurtbewoners, namelijk de nuloptie, niet meer kan tegemoet gekomen worden. Dat is de reden van onze tegenstem.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik wou er ook aan toevoegen dat inderdaad door die nuloptie niet te weerhouden er grote ongerustheid is bij de buurt over die bomen, en dat misschien toch het participatierecht kan gebruikt worden om daar grondig uitleg over te geven. Wat op de commissie gezegd was, dat het technisch de enige piste was om het nu te doen zoals het nu voorligt, daar is blijkbaar toch niet iedereen even goed van op de hoogte, ingelicht, of van overtuigd. Ik zou dus toch de participatie gebruiken om daar nog eens grondig op in te gaan met de mensen van de buurt.

Wij zullen hier ook tegenstemmen.

VOORZITTER.- De heer Röttger heeft het woord.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Dank u wel, collega's.

Het is een beetje de periode voor een tweede zitting. Ik heb hier al eens een uitvoerige uitleg gegeven over het project aan mevrouw Naert. Ik kan zeggen dat er weinig veranderd is. Ik kan ook zeggen dat als het over die 4,5 miljoen m³ gaat, hoe u dat moet begrijpen. Er is gesproken van een ruil waarbij de BAM dan gratis mag komen storten in onze, mijn, streek. U zou het ook kunnen omdraaien en zeggen: die twee eigenaars hebben uiteindelijk een middel gevonden om de sanering die ze willen aanpakken voor niets te krijgen. De BAM

heeft daarvoor, op basis van berekeningen, 4,5 miljoen m³ gereserveerd. Inderdaad, vanuit hun model, omdat ze dan bereid zijn ook aannemer te spelen. En eerlijk gezegd, in onze administratie hebben wij nog nooit dit soort projecten getrokken, laat staan dat wij ook kunnen contractueel garanderen dat elke m³ die vertrekt in Antwerpen ook op tijd op de juiste plaats wordt gestort. Dat is een zeer complex proces. Die risico's zijn dus geplaatst bij BAM zelf. BAM gaat dat doen. BAM zal die infrastructuur creëren. En dit is heel belangrijk, collega's, knoop dit in uw oren: BAM zal zich neerleggen bij de participatie.

De participatie die we later dan gehoopt zijn gestart, die op 6 juni zal doorgaan in de Schorre, waar een ruime bevraging voor gebeurd is bij de omwonenden, en waar iedereen uitgenodigd wordt, en waar opnieuw, tot in den treure, hetzelfde verhaal zoals ik vorige keer in de raad heb herhaald, en wat ik nu ook probeer samen te vatten, zal gebeuren.

Mijnheer Vandendriessche, ik wil op dit ogenblik inpikken om te zeggen dat er terug zal moeten gesproken worden over, wat hier wordt genoemd, de nuloptie. Is de nuloptie verlaten? De nuloptie is volgens mij niet saneren. Voor alle duidelijkheid: niemand zegt hier dat de nuloptie is om de boel maar te laten liggen, en te negeren wat daar ligt. Daar ligt een asbeststort dat langzaam maar zeker afkalft, dat langzaam maar zeker de folie blootlegt, dat langzaam maar zeker aan de oppervlakte komt. Ik denk niet dat iemand dat hier zegt.

Dus ik ga ervan uit dat we een sanering willen. De sanering wordt in Vlaanderen door OVAM aangestuurd. Daarvoor zal een vergunning worden afgeleverd, het bodemsaneringsproject (BSP). En het is de OVAM die zal bepalen hoe dat het eruit ziet. Daarvoor wordt afdekking gevraagd, op vraag van de buurt. Het is niet de bedoeling, is mij altijd gezegd sinds de eerste dag dat ik hier zit, dat we daar asbest zouden afgraven en verplaatsen. Ten eerste: naar waar zou het moeten gaan? Ten tweede: welke risico's brengt het met zich mee?

Dus afdekken, volgens de onderrichtingen van OVAM, volgens een BSP, wat tegelijkertijd een vergunning is, is volgens mij het nulscenario waar wij hier als deputatie over spreken. We willen dat doen met gronden. U kent dat cijfer, en mijn cijfer is 2,3 miljoen m³ voor de sanering. Ik denk dat ik nooit iets anders heb beweerd. Dat is een trekkingsrecht. U moet dat zo beschouwen.

Als we er nu in slagen, en daar begint de onduidelijkheid, om in de streek, t.t.z. vanaf de Bosstraat, maar verder dan de Hoogstraat, om dat door te trekken tot, voor de kenners onder ons, de Hollebeekstraat in Rumst is dat een gebied van om en bij de 300 ha. We spreken hier over een saneringszone van 55 ha. Maar het volledige project, sinds de eerste dag dat de deputatie zich gemoeid heeft in de Rupelstreek, was altijd een totale visie te maken, een programma te maken van inrichting van om en bij de 300 ha oude storten die eindelijk zouden gesaneerd worden, aangepakt worden, en ter beschikking worden gesteld van de burger, en vandaag kan je dat lezen, als een toegankelijke groene ruimte. Maar er waren in het verleden andere plannen voor. Ik denk dat het ook duidelijk moet gezegd worden dat deze deputatie resoluut gekozen heeft om aan het einde van de sanering een publiek toegankelijke groene zone te creëren, die weliswaar naast onze mooie Schorre ligt, maar geenszins het verlengde moet zijn van die Schorre. De Schorre heeft een ander karakter gekregen dan in '86. We gaan hier resoluut voor een kalme, luwe, natuurlijke zone die de overgang vormt, met alweer een realisatie van ons bestuur: het garanderen van 30 ha nieuw natuurgebied, nl. de vroegere Prayongronden waar vroeger niemand in mocht en waar vandaag door Natuurpunt inrichtingswerken gebeuren. Ik wil iedereen uitnodigen,

ook diegenen die mij komen vinden in hoorzittingen, om eens te kijken naar die realisaties die ervoor zorgen dat er wel degelijk groene alternatieven zijn in de streek.

Ik vat het samen: de 4,5 m³ heeft niet de bedoeling om die allemaal ter hoogte van de Bosstraat te storten, en daar dan een of ander torengedouw op te zetten, of een of andere 'mount Schorre' te creëren. De bedoeling is om 2,5 miljoen m³ te reserveren voor de sanering volgens onderrichtingen van OVAM, en te kijken verder in het gebied. Ik noem ze nog even op. Er is de vraag voor de afkalving van de Hoogstraat wat een uitkijkpunt is, maar ook langzaam maar zeker door moeder natuur wordt aangevreten. Daar stellen wij ook voor om dat te herstellen in de participatie, zodat mensen zich niet verslikken in hun koffie en zeggen: wat zijn ze nu van plan. Daar wordt over geparticipeerd. Daar wordt gekeken of daar ook grond naartoe kan. Er wordt een studie uitgevoerd onder begeleiding van een studiebureau rond de waterhuishouding, om te kijken ook naar de putten die eigendom zijn van Natuurpunt, waar het nuttig zou zijn om die ook te verontdiepen. Dus daar kan ook een deel van die 4,5 miljoen m³ naartoe. Dan wordt er volgens sommigen ook gezegd, de gemeente Rumst voorop, de trage wegverbinding Noord-Zuid zou eventueel op een gelijke hoogte kunnen gelegd worden. Dat wordt ingebracht in de participatie om dat te onderzoeken. Daar zou ook grond naartoe kunnen gaan. Uiteindelijk is er ook nog het project 'Molenveld'. Dat is gelegen tussen de verbinding tussen Boom en Rumst, en de Rupel, waar men ook een aanvulling wenst te organiseren. En men wenst dat ook te doen vanuit die 4,5 miljoen m³. En daar zijn ondertussen zelfs vragen van andere private eigenaars. Dat is het voordeel van veel communicatie. Mensen komen u dan vinden en zeggen: wij hebben ook wel eventuele problemen met saneren en met afkalving, zou het mogelijk zijn om gronden te gebruiken die afkomstig zijn van BAM? Daarover zijn momenteel nog geen gesprekken. Maar al die factoren bij elkaar geteld - en ik blijf dat zo bekijken, anderen bekijken dat negatief en zeggen dat er een zeer duister plan achter zit, en dat er dingen gebeuren die het daglicht niet mogen zien - zie ik aan het einde van de tunnel een scenario mogelijk waarbij 4,5 miljoen m³ naar onze streek komt, waarbij die saneringen gebeuren, waarbij die publiek toegankelijke gebieden worden gecreëerd, liefst zo snel mogelijk. Dat is het voordeel van de BAM. Dat gebeurt massief, maar dat gebeurt wel snel.

Dus is er aan het einde van de rit 4,5 miljoen m³, en geen factuur voor dit provinciebestuur. En betekent dit dan dat wij onze verantwoordelijkheid niet zouden nemen? Jawel, wij hebben daar natuurlijk wel aan gedacht. Wij hebben ook budgetten gereserveerd om - en dat staat ook in de stukken, diegenen die dat goed lezen weten dat - voor de eindafwerking die daar nodig is, de palen, de beplanting, de mogelijke infrastructuur om daar te spelen, te recreëren, onze verantwoordelijkheid te nemen. Maar wij hebben in de eerste plaats gekeken naar BAM die daar specialist en vragende partij in is om gronden af te zetten, en om te zorgen voor die sanering. Dat is het aandeel dat we aan BAM toeschuiven. Als u ook het document goed gelezen hebt staat daarin, als dat om een of andere reden niet lukt, als we vertrekken aan de te saneren zone en we eindigen daar aan de Hollebeekstraat met al die facetten die ik genoemd heb, en blijkt dat er 500.000 EUR niet gevonden wordt er opnieuw aan tafel moet gekomen worden, en dan zal de provincie waarschijnlijk nog wel haar verantwoordelijkheid nemen. Dat is ook logisch. Maar dat is vooruitkijken. Ik denk dat het mogelijk moet zijn om al die factoren toch tot een goed einde te brengen. Als we een goede communicatie voeren, denk ik dat we naar een

gesaneerde zone gaan, een groen toegankelijk gebied, en liefst op een korte periode. Dat is het plan. Dat zal ook 6 juni starten, en ik denk dat we daar in september en oktober uiteindelijk mee kunnen landen. Dat is mijn hoop. Ik denk dat dit na bijna 10 jaar werk tijd wordt dat het gebeurt.

Ik hoop dan ook dat alle tussenkomsten in de richting gaan om tot een goed resultaat te komen. Ik hoop dat dit de inzet is van deze discussie.

VOORZITTER.- Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw AVONTROODT.- Ik wil kort iets zeggen in de marge van De Schorre.

We krijgen net het persbericht binnen dat de Velodroom feestelijk geopend wordt. Ik zou willen vragen, zowel bij gedeputeerde De Haes als bij u, of de 'Velodroom' de continuïteit is van een naam die bestond, of het een nieuw gekozen naam is, want dan betreur ik dat wel. De naam De Velodroom heeft toch een zeer negatieve connotatie met de 13.000 joden die gedeporteerd werden.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Ik zou het nog verder willen hebben over het antwoord van de gedeputeerde.

Bedankt voor het uitgebreide antwoord, maar ik heb niet kunnen noteren wat het standpunt is waarom dat al die bomen daar moeten gekapt worden. Dat is voor de buurtbewoners van heel groot belang, want dat maakt het natuurgebied uit. Ik heb brieven gekregen van mensen die speciaal in de Bosstraat zijn gaan wonen omdat er zo'n natuurgebied is, dat zij effectief kunnen gebruiken om te joggen, enz. Dat verdwijnt nu, en er komt dan iets in de plaats. Het stuk van de diepe dalen en de steile hellingen komt uit uw antwoord op onze mondelinge vraag.

Dan kom ik van daaruit naar het punt over het participatietraject. Ik kan mij niet van de indruk ontdoen dat het golfterrein nog niet van de baan is. Ik heb vertrouwen in de provincie als ze het hebben over participatietraject. Ik heb het gezien wat er gebeurd is met de Saffierstraat. Ik hoor daar nu positieve reacties op over hoe daar op ingepikt is. Maar op de vergadering van 7 februari heeft de burgemeester van Boom, die absoluut voor een golfterrein is, wanneer er door de buurtbewoners tegen ingekomen is, gezegd: jullie vertegenwoordigen hier niet gans Boom. Dus het participatietraject is met allemaal tezamen, zo is ons op de commissie gezegd. Dat de buurtbewoners daar wantrouwe tegenover staan begrijp ik ten volle.

VOORZITTER.- De heer Röttger heeft het woord.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Als het over de bomenkap gaat, moet ik zeggen dat er uiteraard zal moeten gekapt worden. We moeten daar niet flauw over doen. We spreken over een zone van 55 ha. En er wordt inderdaad gedacht dat 36 ha ervan zal moeten gekapt worden. Dat zal ook niet in één keer gebeuren. Dat kan gefaseerd. De bedoeling is om in die fases ook onmiddellijk aan te vullen, en opnieuw aan te planten. Is dat een hoera

verhaal voor diegenen die absoluut niets willen veranderen? Nee, maar ik denk dat diegenen die het reliëf, of het gebied kennen, er moeten vanuit gaan dat het ook het gebied zal zijn dat ze gaan terugzien op een zo kort mogelijke tijd. Er wordt wel degelijk rekening gehouden met het feit dat mensen daar gewoon zijn om daar te wandelen en daar een bos wensen. Dat is ook het opzet. U hebt de correcte cijfers uit de presentatie geciteerd. Er moeten sowieso 23 ha gecompenseerd, en 13 ha is niet compensatieplichtig, maar is voor ons ook niet uitgesloten dat die terugkeert in het gebied. Maar dat is ook participatie, dat heb ik ook geleerd. Dat is dan een stuk van wat participatie betekent. Dat betekent, en hier heeft iedereen wel leergeld in te betalen, eerst al die verschillende doelgroepen te laten spreken. Dan zijn er mensen die zeggen dat er ook open gebied moet zijn. Bijvoorbeeld jeugdverenigingen zeggen dat zij dichterbij, dan ze nu zitten, wensen te kunnen spelen in open terreinen. Er zijn ook mensen met een natuurinstek, van Natuurpunt tot officials van het Agentschap voor Natuur en Bos. Als ze dan toch mogen nadenken zeggen zij: er kan ook natte natuur zijn, er kunnen natte verbindingen zijn, of er kunnen meer heideachtige biotopen zijn. Ik ben hier nu ook 10 jaar met natuur bezig. Ik heb ondertussen ook ontdekt dat er 50 tinten groen zijn. Ik heb ook voorkeuren. U kan mijzelf misschien aanrekenen tot de bosliefhebbers, maar ik kan ook begrijpen dat er andere mensen andere biotopen, andere fauna, andere flora, meer variatie in het gebied kunnen inbrengen.

Ik zeg alleen maar tegen diegenen die zeggen dat er aan het einde van de rit wordt gekapt en we een stuk verliezen: nee, je krijgt misschien een stuk verrijking, als u dat zo wil zien. En ten tweede, en dat is nog belangrijker, dat gebied heb ik zoals gezegd benoemd als 300 ha, waar in het verleden een aantal zones niet toegankelijk waren. De provincie werkt er ook aan om te allen tijde, zelfs als daar een werf is, aan wandelaars, mountainbikers, en al diegenen die daar willen recreëren, een correcte recreatiemogelijkheid te bieden. Er zullen dus alternatieven zijn. Aan de zuidelijke kant is het perfect mogelijk om vanuit de Bosstraat, vanuit Boom, verderop door te schuiven in een niet geïmpacteerd zone en daar te gaan recreëren.

Dus ik vraag alleen maar dat al diegenen die nu, en ik begrijp dat maar al te goed, een verandering zien in hun achtertuin even een laddertje nemen en iets verder kijken, en iets verder op ontdekkingstocht gaan achter een mooie groene zone die daar, voor we met dit project begonnen, niet toegankelijk was. Dat is volgens mij een deel van de oplossing van hoe men dat moet bekijken. Daar worden inderdaad grote werken gedaan. Ik spreek over 36 ha, mogelijk geïmpacteerd door de sanering. Maar er zijn minstens 36 ha bijgekomen die vroeger niet ter beschikking waren van de bevolking. Het is een balans.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Er zijn inderdaad 3 grote gebieden, en er zijn gebieden bij die puur als natuur, enz. worden ingericht. Voor de manier waarop het beslist wordt zijn ook processen mogelijk, en manieren om daarover te beslissen binnen de participatie. Maar ik wil toch nog duidelijk stellen, en dat is ook de kracht van participatie, dat er nu mensen zijn die technisch kennis van zaken hebben. U zult per ha moeten kunnen aantonen wat de relevantie is van het kappen ten opzichte van de sanering. Ik zou u willen aanraden dat u dat duidelijk maakt en technisch uitlegt aan de mensen, want men is daar nu op een

technische manier mee bezig, dat het echt noodzakelijk is, die 1 op 1 relatie sanering - kappen per ha.

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES, gedeputeerde.- De Velodroom is absoluut geen verwijzing naar de Vélodrome d'Hiver van Parijs, laat staan naar 'La Rafle du Vélodrome d'Hiver' van juli 1942. Het is gewoon een verwijzing naar alle velodrooms, zoals die in heel veel steden en gemeenten in Vlaanderen bestonden. Ook in Heist-op-den-Berg hebben wij een Velodroomstraat.

In het museum dat opgericht wordt zijn stukken pistes verwerkt. Ik denk dat dit de bedoeling is: de verwijzing naar het wielerpisteverleden en al wat zich daar toen en nu heeft afgespeeld, maar niet in Parijs.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Als ik mag aanvullen, voorzitter, in Boom is ook een Velodroomstraat. Ik denk dat het voor Boomenaars belangrijk is dat er terug over een velodroom gesproken wordt, want wij zijn daar ook een beetje fier op. Wij maken er niet veel reclame voor, maar ons Sportpaleis is ook een velodroom. Dat is gebouwd door Boomenaars, door de familie Mampaey. Zij zijn wereldberoemd in Boom voor het bouwen van velodrooms. Dat is dus een stuk erfgoed dat door de provincie terug naar buiten wordt gebracht. Er zijn vele velodrooms die mooie dingen hebben gezien, en misschien ook minder mooie, maar er is geen enkel verband tussen die twee.

VOORZITTER.- Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw AVONTROODT.- Ik heb niet gezegd dat die naam bewust gekozen is. Ik heb de vraag gesteld of dit de naam was. En als het een nieuwe gekozen naam is heeft u er hier tekst en uitleg voor gegeven. Desalniettemin betreur ik, de geschiedenis respecterende, dat men die nieuwe naam geeft. Dat is alles.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Om de discussie rond De Schorre 2 te beëindigen, kan ik zeggen dat ik volledig vertrouwen heb in de provincie zelf, in hun goede bedoeling. Maar als je ziet wie er allemaal gaat aan deelnemen, er zijn kapitaalkrachtige groepen bij die belangen hebben, zullen de buurtbewoners opzij geschoven worden. Dat is de vrees van de mensen.

VOORZITTER.- De heer Röttger heeft het woord.

De heer RÖTTGER, gedeputeerde.- Het laatste woord dan.

Ik denk dat zolang deze deputatie op deze stoel zit, en ik neem aan zelfs de volgende, ze deze participatie au sérieux nemen. Ze beseffen dan wel dat aan het einde van de participatie ook beslissingen nodig zijn. Dat is soms één van de voorrechten van verkozenen te zijn. Maar het zou ook niet verstandig zijn in een participatietraject om dingen te negeren. Er wordt in dat participatietraject ook rekening gehouden met alle buurtbewoners die geïmpacteerd zullen worden door de werken. Maar het zou niet slim zijn om mensen die daar ook gebruik van maken in de participatie te betrekken, om net tegen te gaan wat ik nu vaak merk. Dat men denkt dat er ergens in achterkamertjes dingen aan het gebeuren zijn. We moeten niet blind zijn voor het feit dat we een belangrijke gebruiker in De Schorre hebben, ID&T. Daarom is het goed dat ook zij, als ze er al ideeën voor zouden hebben, misschien liggen die wat verder van dingen dat u vermoedt, ze mee aan boord worden getrokken en bevroegd. Zij mogen dat inbrengen zoals alle andere gebruikers, dat telt ook voor de gemeente Boom. De burgemeester heeft mij uitdrukkelijk gezegd dat het wat hem betreft nog altijd een golf kan zijn. Er is dan gezegd dat de participatie erover zal beslissen. We zijn nu begonnen. Op 6 juni starten we daarmee op een gelijkwaardige manier. Ik ben een democraat, en ik laat iedereen aan het woord, ook diegenen waar ik misschien niet altijd applaus aan zou geven.

VOORZITTER.- Dank u, gedeputeerde. We kunnen dan overgaan tot de stemming van punt 2/1.

Er zijn echter een paar technische problemen. Een paar stemkaarten werken niet. Ik kan niets zien op het scherm. De stemming mag stoppen.

We gaan de raad even onderbreken zodat het technisch defect kan opgelost worden.

De vergadering wordt geschorst om 15.03 uur en heropent om 15.11 uur.

VOORZITTER.- We gaan een nieuwe stemming doen over punt 2/1. Mevrouw Stevens haar kaart werkt nog niet. De rest zou moeten lukken.

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

58 leden hebben ja gestemd;

7 leden hebben nee gestemd.

Goedgekeurd met 58 stemmen ja, bij 7 stemmen nee.

Nr. 2/2 van de agenda

Budget 2018. Verdeelkrediet voor de koepelwerking van regionale erfgoedverenigingen.
Aanwending van krediet. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

In het budget 2018 werd een bedrag van 35.000 EUR ingeschreven onder budgetcode 0729/64900000, raming 2018140977 als 'verdeelkrediet voor de koepelwerking van regionale erfgoedverenigingen'. De verdeling van dit krediet moet worden voorgelegd aan de provincieraad.

Het krediet is voorbehouden aan erfgoedverenigingen met zetel in de provincie Antwerpen die voor één welbepaald soort onroerend erfgoed (forten, varend erfgoed, molens ...) een koepelwerking hebben ten gunste van aangesloten leden in de provincie Antwerpen.

De koepelvereniging heeft de keuze om te opteren voor een basissubsidie van 2.500 EUR voor de eigen werking als koepel. Als de vereniging bijkomend initiatieven ontplooit die gelijklopen met de beleidsprioriteiten van het provinciale erfgoedbeleid dan kan de werking gehonoreerd worden met een verhoging tot 10.000 EUR.

De volgende twee verenigingen doen enkel beroep op een basissubsidie voor hun werking als koepel:

De vereniging **Ruimschoots vzw** is een koepel voor verenigingen in de nautische sector en heeft o.a. tot doel de publicatie te verzorgen van het gelijknamige driemaandelijks tijdschrift, waarin informatie wordt opgenomen in verband met/of relevant voor de sector van het maritieme erfgoed. Zij bericht ook over nautische geschiedenis, tewerkstelling, binnenvaart en pleziervaart. Ruimschoots vzw voert promotie voor het maritieme erfgoed.

Vanaf 2002 wordt de vereniging gesubsidieerd voor een bedrag van 2.480 EUR en vanaf 2006 voor een bedrag van 2.500 EUR. De optie is dat ook in 2018 Ruimschoots vzw wordt ondersteund met een subsidie van 2.500 EUR.

Simon Stevin Vlaams Vestingbouwkundig Centrum vzw

Deze vereniging ijvert sinds 1964 voor het behoud, ontsluiting en herbestemming van historische versterkingen zoals forten, omwallingen, bunkerherstellingen en andere buiten militair gebruik gestelde verdedigingswerken. Dit omwille van hun geschiedkundige en vestingbouwkundige betekenis of als natuurmonument. De vereniging is de ontmoetingsplaats voor iedereen die belangstelling heeft in versterkt erfgoed en vestingbouw.

Vanaf 2013 ontvangen zij een subsidie van 2.500 EUR. Voorgesteld wordt om ook in 2018 het Simon Stevin Vlaams Vestingbouwkundig Centrum vzw te subsidiëren met hetzelfde bedrag.

De volgende vereniging doet beroep op een basissubsidie en een bijkomend bedrag voor hun specifieke werking inzake erfgoedzorg:

Levende Molens vzw – werkgroep Kempen-Antwerpen

De koepelvereniging Levende Molens vzw – werkgroep Kempen-Antwerpen ontving in 2014 voor de eerste keer een subsidie van 10.000 EUR. Naast haar basiswerking zet de vzw Levende Molens – werkgroep Kempen-Antwerpen in op educatieve

werking, de registratie op een structurele manier van het molenerfgoed zoals alaam, opleidingen rond specifieke aan molenzorg gerelateerde ambachten (zoals houtdraaien, touwslagen, ...) en veiligheid. Ervaren leden van de werkgroep staan in voor de verdere opvolging van onderhoudswerken en restauratiedossiers aan o.a. de Eenhoorn in Lillo, de Prinskensmolen in Meerhout, de Heimolen in Aartselaar en de Kaastrooimolen in Heist-op-den-Berg. De werkgroep Kempen-Antwerpen zet samen met de provincie in op de provinciale Molenzondagen, traditioneel de laatste zondagen van augustus en september.

Voorgesteld wordt om ook in 2018 de vzw Levende Molens - werkgroep Kempen-Antwerpen, te ondersteunen via het krediet subsidiëring van regionale erfgoedverenigingen voor hun koepelwerking met een bedrag van 10.000 EUR.

De dienst Erfgoed oordeelt dat de drie verenigingen een duidelijke koepelwerking hebben voor onroerend erfgoedzorg in de provincie Antwerpen.

Provinciale Erfgoedprijs 2018

Voorgesteld wordt om het resterende bedrag van het verdeelkrediet van 20.000 EUR aan te wenden, voor de jaarlijkse provinciale Erfgoedprijs (voormalige Prijs voor Geschiedenis en Volkskunde). De wedstrijd is lopende en de Erfgoedprijs zal na beoordeling en beraadslaging van de ingestuurde werken in het najaar 2018 worden uitgereikt.

0729/64900000, raming 2018140977

Subsidiëring van regionale erfgoedverenigingen voor hun koepelwerking -
Aanwending van krediet.

Op het krediet van 35.000 EUR worden volgende subsidies voorzien:

- 2.500 EUR voor de vzw Ruimschoots voor haar gelijknamige tijdschrift;
- 2.500 EUR voor de vzw Simon Stevin Vestingbouwkundig Centrum;
- 10.000 EUR voor de vzw Levende Molens - werkgroep Kempen-Antwerpen;
- 20.000 EUR voor de provinciale Erfgoedprijs 2018.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het verslag van de deputatie;

Gelet op artikel 42 van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Op het krediet 0729/64900000, raming 2018140977, van het budget 2018, 35.000 EUR, worden volgende subsidies voorzien:

- 2.500 EUR voor de vzw Ruimschoots voor haar gelijknamige tijdschrift;
- 2.500 EUR voor de vzw Simon Stevin Vlaams Vestingbouwkundig Centrum;
- 10.000 EUR voor de vzw Levende Molens vzw - werkgroep Kempen-Antwerpen;
- 20.000 EUR voor de provinciale Erfgoedprijs 2018.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

65 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 65 stemmen ja.

Nr. 2/3 van de agenda

**Budget 2018. Subsidiereglement lokale erfgoedhouders.
Abdijbibliotheek van Bornem. Aanwending van krediet
en ontheffing van reglementsbepalingen.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Op 23 juni 2016 besliste de provincieraad het Rijksarchief in Beveren als partner aan te duiden, bij de stockage van de abdijbibliotheek in Bornem tijdens de restauratiewerken.

De provincie zal de opslag garanderen tot einde 2018. De provincie onderhandelde met het Rijksarchief in Beveren een gunsttarief, van 8.000 EUR per jaar.

Aan uw raad wordt gevraagd om ontheffing te verlenen aan het Rijksarchief in Beveren op het provinciaal subsidiereglement van 28 november 2013 en gewijzigd op 24 november 2016, *Projectsubsidies aan lokale erfgoedhouders* en via het budget 2018 (63.000 EUR) een bedrag van 8.000 EUR nominatief aan te wenden, voor de opslag tijdens de restauratiewerken van de abdijbibliotheek van Bornem.

Dit jaar is het de laatste keer dat de provincie een financiële ondersteuning geeft aan de gemeente Bornem voor de opslag tijdens de restauratiewerken van de abdijbibliotheek van Bornem.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het verslag van de deputatie;

Gelet op artikel 42 van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Op het krediet 0729/64900000, raming 2018142112, van het budget 2018 wordt een bedrag van 8.000 EUR nominatief aangewend, ten voordele van het Rijksarchief Antwerpen-Beveren, voor de opslag tijdens de restauratiewerken van de abdijbibliotheek van Bornem.

Artikel 2:

Aan het Rijksarchief Antwerpen-Beveren wordt ontheffing verleend van de bepalingen van het provinciaal subsidiereglement van 28 november 2013 en gewijzigd op 24 november 2016, *Projectsubsidies aan lokale erfgoedhouders*.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen*.

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

65 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 65 stemmen ja.

Nr. 2/4 van de agenda

**Erediensten. Antwerpen. Provinciale Instelling voor
Morele Dienstverlening (PIMD).
Begrotingswijziging Nr. 1 van 2018. Advies. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie**

1. De Raad van Bestuur van de PIMD-Antwerpen heeft in vergadering van 22 maart 2018 de begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 goedgekeurd.

2. In dezelfde vergadering had de Raad van Bestuur de jaarrekening 2017 goedgekeurd met een totaal overschot van 233.795,06 EUR (129.527,06 EUR op de gewone begroting en 104.268,00 EUR op de buitengewone begroting). Deze jaarrekening 2017 werd gunstig geadviseerd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018 zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen.

3. Luidens artikel 10 van het koninklijk besluit van 17 februari 2004 houdende het algemeen reglement van de boekhouding van de instellingen belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende centra voor morele dienstverlening, dient de Raad van Bestuur, wanneer de rekening van het voorbije jaar werd afgesloten, de boni van 2017 op te nemen in de begrotingswijziging Nr. 1 van 2018. De Raad van Bestuur heeft tegelijk een aantal kredietverschuivingen en kredietvermeerderingen en kredietverminderingen op de gewone en op de buitengewone begroting verricht.

Deze begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 sluit met volgend resultaat:

	ONTVANGSTEN	UITGAVEN	SALDO
gewone dienst:	1.236.271,15	1.236.271,15	0,00
buitengewone dienst:	124.768,00	124.768,00	0,00
totaal:	1.361.039,15	1.361.039,15	0,00

In deze begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 blijft de totale provinciesubsidie beperkt tot 1.126.244,09 EUR. Dit bedrag werd als provinciesubsidie 2018 uitbetaald aan de PIMD-Antwerpen op 27 februari 2018.

4. De begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 is onderworpen aan het advies van uw raad in toepassing van artikel 33 van de organieke wet van 21 juni 2002. De deputatie stelt uw raad voor om de ingediende begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 van de PIMD-Antwerpen gunstig te adviseren zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de wet van 21 juni 2002 betreffende de Centrale Raad der niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen van België, de afgevaardigden en de instellingen belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen, inzonderheid de artikelen 29, 33 en 34;

Gelet op artikel 10 van het koninklijk besluit van 17 februari 2004 houdende het algemeen reglement van de boekhouding van de instellingen belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen en erkende centra voor morele dienstverlening;

Gelet op artikel 147, § 5, 4° van het provinciedecreet van 9 december 2005;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van de begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 van de Provinciale Instelling voor Morele Dienstverlening te Antwerpen, met als resultaat:

	ONTVANGSTEN	UITGAVEN	SALDO
gewone dienst:	1.236.271,15	1.236.271,15	0,00
buitengewone dienst:	124.768,00	124.768,00	0,00
totaal:	1.361.039,15	1.361.039,15	0,00

Beslist wordt de begrotingswijziging Nr. 1 van 2018 van de PIMD-Antwerpen gunstig te adviseren zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

64 leden hebben ja gestemd;

2 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 64 stemmen ja, bij 2 onthoudingen.

Nr. 2/5 van de agenda

Erediensten. Antwerpen.
Islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa.
Rekening 2017. Advies. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

1. In vergadering van 1 april 2018 heeft het comité van de islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa te Antwerpen de rekening over het dienstjaar 2017 opgemaakt en goedgekeurd. Het dossier is op 3 april 2018 ingekomen op het provinciebestuur van Antwerpen.

2. De rekening 2017 dient natuurlijk bekeken te worden in het licht van het vooraf goedgekeurde budget 2017.

Het budget 2017 voorzag geen investeringsontvangsten noch investeringsuitgaven.

De totale exploitatie-uitgaven werden geraamd op 35.981,15,00 EUR.

De totale exploitatie-ontvangsten werden geraamd op 11.010,00 EUR (geldinzameling, stortingen, giften) + 1.406,85 EUR (gecorrigeerd overschot 2015).

De provinciesubsidie werd geraamd op 26.378,00 EUR.

3. In vergadering van 23 maart 2017 heeft uw raad akte genomen van voormeld budget 2017 zonder formulering van boekhoudkundig-technische opmerkingen ter zake.

4. De provinciesubsidie ten bedrage van 26.378,00 EUR werd uitbetaald einde mei 2017.

5. De rekening 2017 bevat als uitgaventotaal op de exploitatie 37.779,03 EUR en als ontvangstentotaal 38.294,33 EUR, met een batig saldo van 515,30 EUR. Dit batig saldo zal als ontvangst ingebracht worden in het exploitatiebudget 2018.

Vermits er geen onregelmatigheden werden vastgesteld bij de controle van deze rekening, stelt de deputatie uw raad voor om de rekening over het dienstjaar 2017 van de islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa te Antwerpen gunstig te adviseren zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de rekening over het dienstjaar 2017 van de islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa te Antwerpen, ingekomen op het provinciebestuur van Antwerpen op 3 april 2018;

Gelet op de artikels 55 en 272 van het decreet van 7 mei 2004 betreffende de materiële organisatie en werking van de erkende erediensten;

Gelet op het verslag van de deputatie;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van de rekening over het dienstjaar 2017 van de islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa te Antwerpen met voor de exploitatie:

als som van de ontvangsten:	38.294,33 EUR
als som van de uitgaven:	37.779,03 EUR
met een batig saldo van:	<hr/> 515,30 EUR

Beslist wordt de rekening over het dienstjaar 2017 van de islamitische geloofsgemeenschap Attaqwa te Antwerpen gunstig te adviseren zonder boekhoudkundig-technische opmerkingen.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? *Einde van de stemming.*

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

57 leden hebben ja gestemd;

6 leden hebben nee gestemd;

2 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 57 stemmen ja, 6 stemmen nee en 2 onthoudingen.

Nr. 2/6 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging CIPAL.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.**

Toelichting

1. Toelichting bij het beleid

In oktober 2016 heeft CIPAL haar historisch opgebouwde IT- en HR-activiteiten ondergebracht in de joint venture CIPAL Schaubroeck nv. Nu er een veilige haven met veelbelovende groeiperspectieven is gevonden voor onze eerder commerciële en technische activiteiten, kunnen we ons binnen CIPAL dv met volle overgave concentreren op het vorm geven van de toekomstvisie voor onze intercommunale. Wat betreft onze intercommunale werking wensen we alvast een pad uit te zetten waarbij CIPAL terugkeert naar de basis. Wij willen evolueren tot een intercommunale die terug als verlengstuk van haar vennoten werkt in een echt dienstverlenend en kostendelend model.

De resultaten van deze joint-venture worden weerspiegeld in de cijfers (zie 3. Financiële cijfers CIPAL).

De evolutie van de CIPAL-groep als geheel wordt de voorbije jaren gekenmerkt door een forse expansie met daarin bedrijvigheden zoals Jobpunt Vlaanderen (nu "Poolstok" genaamd), CIPAL nv, Woonpartners nv, Brocade Library Services nv,

CIPAL Schaubroeck nv, Green Valley nv, A&S Solutions, Flow Pilots nv en zo meer. Het huidige tijdperk van grote technologische voorspoed biedt dan ook vele kansen die wij niet onbenut willen laten zolang deze bijdragen tot de realisatie van onze missie met name de digitalisering van onze lokale overheden en het samen bouwen aan onze overheden van de toekomst.

De dienstverlenende vereniging CIPAL dv heeft in 2017 haar statuten aangepast in voorbereiding van de verplichte uittreding van de provincies per einde 2018, en met als doel om voortaan ook politiezones en hulpverleningszones toe te laten om toe te treden tot ons samenwerkingsverband. 2017 was ook het jaar waarin we enkele nieuwe vennoten mochten verwelkomen, met name de stad Wervik, de stad Nieuwpoort, de gemeente Pepingen en de hulpverleningszone Rivierenland, wat het totale aantal deelnemers op 254 brengt. Meer en meer vennoten maken gebruik van ons "lokaal digitaal" dienstverleningsaanbod, waarover u in dit jaarverslag meer informatie vindt. De pensioenproblematiek van onze statutaire medewerkers stond, zoals bij vele lokale besturen, ook bij CIPAL dv in 2017 volop op de agenda gezien de mogelijks grote financiële impact op onze organisatie naar de toekomst toe. Zoals het een goede huisvader betaamt, legt CIPAL hiertoe jaar na jaar voorzieningen aan. Dat hebben we ook in 2017 wederom gedaan.

CIPAL nv heeft in 2017 vooral werk gemaakt van verdere investeringen in het overheidsdatacenter, waarvan meer en meer vennoten gebruik maken. In totaliteit werken er op de computers van het datacenter al ruim 3000 medewerkers van lokale besturen. Zij hebben intussen allen afscheid genomen van het gebruik van lokale servers en hardware en hebben ervoor gekozen om te werken in een concept van ontzorging waarbij IT (rekenkracht, opslagcapaciteit, software, enz.) afgenomen wordt als een dienst. Naast het overheidsdatacenter werd in 2017 een belevingscenter Smart City Innovation Space geopend waarin onder meer workshops doorgaan met lokale besturen omtrent de impact van de digitalisering op lokale besturen.

Binnen de CIPAL groep zijn we vastberaden onze activiteiten verder uit te bouwen met respect voor onze lokale verankering. De investeringen die in de steigers gezet werden hebben er toe geleid dat de tewerkstelling in de groep momenteel een sterk stijgende trend vertoont. Investeringen om nieuwe software te bouwen is immers gestoeld op menselijk kapitaal (analisten, architecten, programmeurs, ...).

In totaliteit werkten er eind 2017 in de CIPAL groep 533,5 voltijds equivalenten (VTE's) in de vorm van werknemers of externe consultants. Er werden in 2017 bij CIPAL Schaubroeck nv alleen al 79 nieuwe werknemers in dienst genomen en 26 nieuwe externe consultants aangetrokken. Alzo doet CIPAL een significante bijdrage tot de ontwikkeling van onze lokale economie.

2. Structuur van de CIPAL-groep

2.1. Algemeen

De dienstverlenende vereniging CIPAL ("CIPAL dv") is een intergemeentelijk samenwerkingsverband en telt heden **254** vennoten zijnde Vlaamse steden en gemeenten, OCMW's, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden, hulpverleningszones, provincies en zo meer.

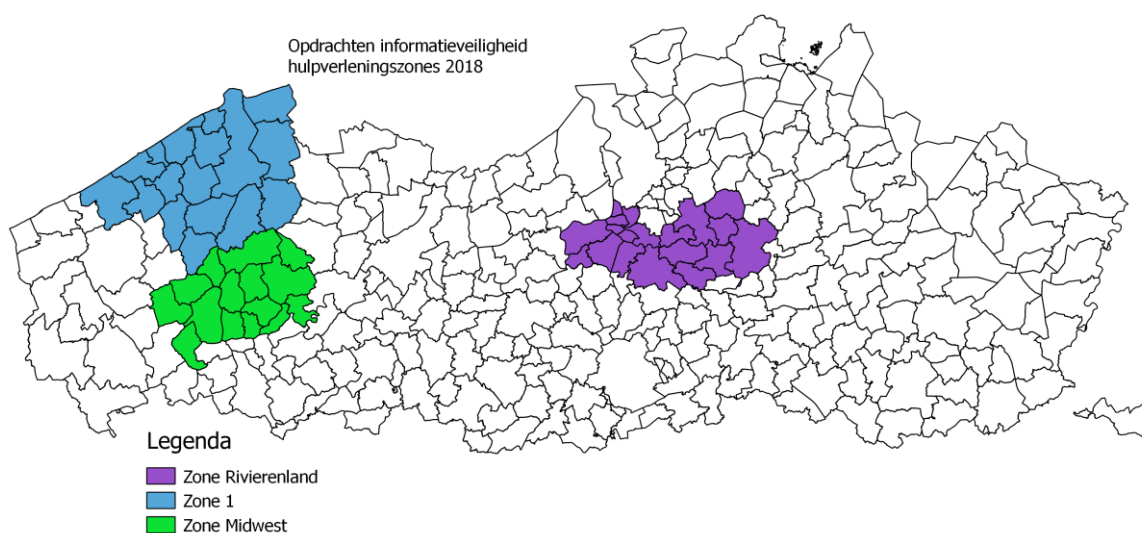
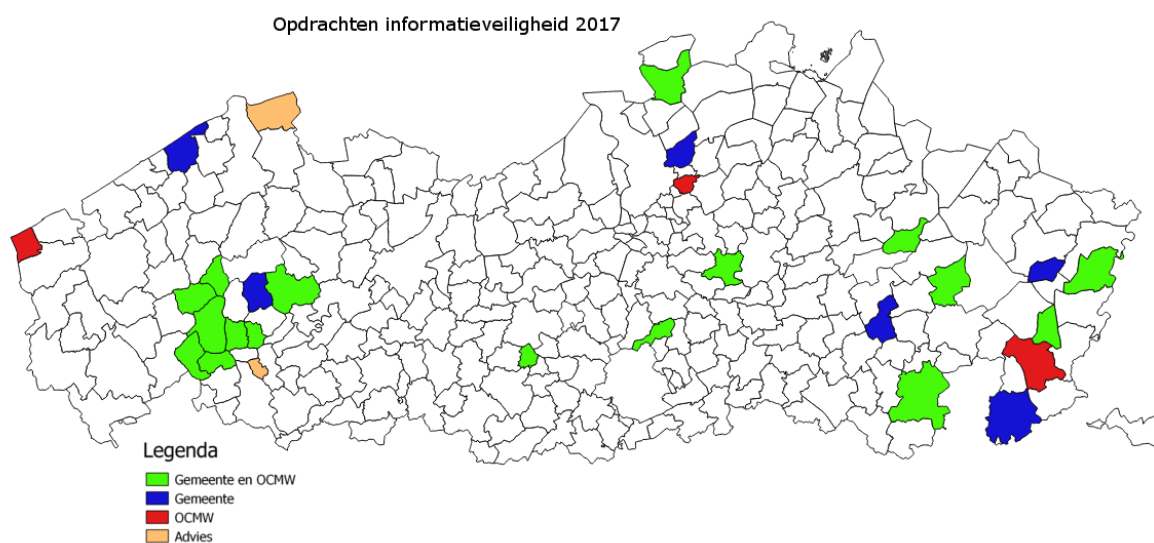
CIPAL dv ondersteunt haar vennoten op het vlak van ICT, informatieveiligheid, e-government, digitale transformatie en smart cities. Het dienstenaanbod is gekend

onder de naam "C-smart: Lokaal Digitaal". De belangrijkste pijlers van de dienstverlening van C-smart zijn:

Informatieveiligheid

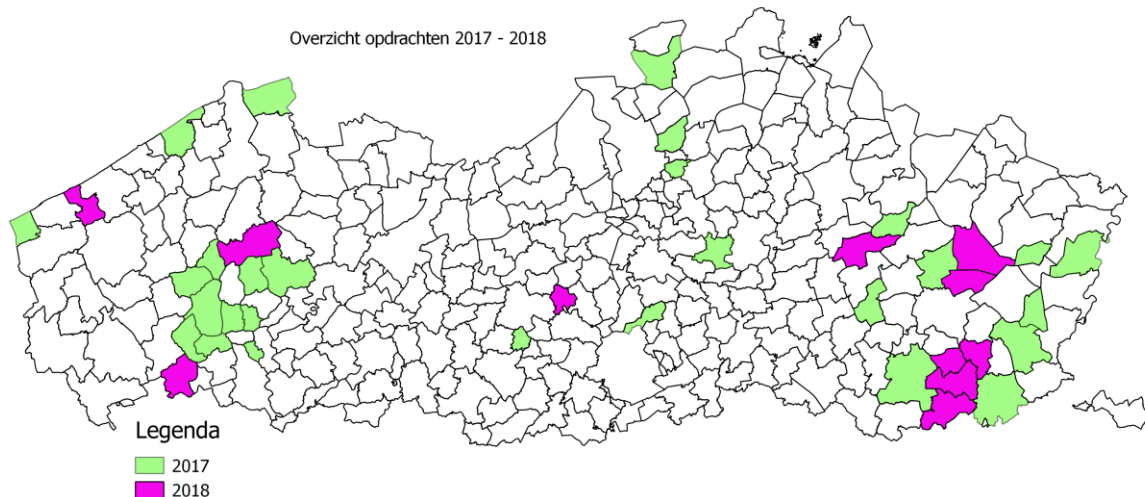
De deadline van de Europese algemene verordening gegevensbescherming (AVG of GDPR) die ingaat op 25 mei 2018 doet de aandacht voor informatieveiligheid bij onze vennoten stijgen. De nieuwe verordening heeft dan ook een aanzienlijke impact op lokale besturen.

Het aantal besturen dat beroep doet C-smart voor ondersteuning groeit dan ook. We waren eind 2017 bij meer dan 50 besturen betrokken bij het informatieveiligheidsbeleid, zowel over gemeentebesturen, OCMW's, zorgbedrijven als hulpverleningszones verspreid over meer dan 35 gemeenten. C-smart zet 5,5 consultants in voor deze opdrachten.

De meeste vennoten doen beroep op onze volledige dienstverlening. Daarbij treedt C-smart op als externe informatieveiligheidsconsulent voor het bestuur. Wij staan in voor de ontwikkeling, uitvoering en opvolging van uw informatieveiligheidsbeleid.

We ontwikkelen modelteksten en procedures waar besturen mee aan de slag kunnen. Op die manier vereenvoudigen we het werk voor de betrokken vennoten. Bij een minderheid van de besturen treedt C-smart op als externe expert. Het aantal besturen dat we begeleiden groeit snel in 2018 en we verwachten dat die groei verder zal aanhouden naar aanleiding van de invoering van de GDPR.

I-monitor

Het project "start to share" van VVSG en het e-gov-consortium publiceerde in juni 2016 het I-monitorrapport. Hieruit bleek dat meer dan 50 procent van de besturen een maturiteitsscore haalden van minder dan 50 op 100 inzake digitalisering. De tweede fase van het project bestond uit de begeleiding van de zwakst scorende besturen. In totaal deden 26 besturen beroep op ondersteuning door één van de 6 verschillende partners in dat project. Negen besturen kozen voor C-smart om hen te ondersteunen.

Samen Aankopen: Opdrachtcentrale standaardsoftware

De meeste van onze vennoten hebben ondertussen de weg gevonden naar onze opdrachtcentrale 'standaard-software'. Eind 2017 mochten we in totaliteit maar liefst 174 afnemers noteren.

2.2. Participaties CIPAL dv (situatie per 31 december 2017)

CIPAL dv participeert sinds juni 2011 in het kapitaal van CIPAL nv en bezit vandaag alle aandelen, uitgezonderd 1. De participatie bood een oplossing voor de activiteiten die CIPAL dv uitvoerde voor niet-vennoten waaronder de activiteiten voor de Vlaamse overheid.

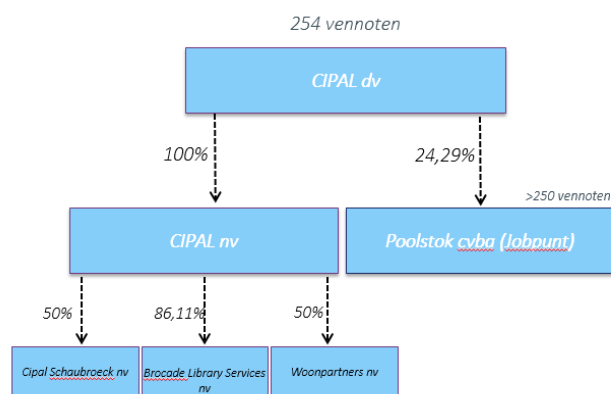
Daarnaast heeft CIPAL dv ook een minderheidsparticipatie in Poolstok cvba (voorheen Jobpunt Vlaanderen cvba). Poolstok biedt ondersteuning aan het personeels- en organisatiebeleid van Vlaamse openbare besturen.

CIPAL nv spitst zich toe op het nemen en beheren van participaties in IT-ondernemingen die een bijdrage kunnen leveren aan de bouw van de 'overheden van de toekomst'. Naast een participatie in CIPAL Schaubroeck nv, heeft CIPAL nv ook een participatie in Brocade Library Services nv en in Woonpartners nv. CIPAL nv bouwt ook het overheidsdatacenter in Geel verder uit.

CIPAL nv heeft in de loop van 2016 haar bedrijfstakken 'ICT-activiteiten' en 'HR-activiteiten' met inbegrip van het bijbehorende personeel ingebracht in de joint venture CIPAL Schaubroeck nv. CIPAL Schaubroeck nv heeft sindsdien participaties genomen in ondernemingen zoals Green Valley nv, Flow Pilots cvba, A&S Solutions bvba en zo meer.

Brocade Library Services nv ontwikkelt software voor bibliotheken en is een joint venture tussen CIPAL nv en de Universiteit Antwerpen

Woonpartners nv levert software en diensten voor huisvestingsmaatschappijen in Vlaanderen.

3. Financiële cijfers CIPAL

Wat de financiële cijfers over het boekjaar 2017 betreft, verwijzen we in het bijzonder naar deel 2 en 5 van het jaarverslag 2017 waarin een uitvoerige toelichting wordt gegeven bij de cijfers van CIPAL dv (enkelvoudig en geconsolideerd). Opnieuw in 2017 werden er voorzieningen aangelegd voor in de toekomst mogelijks door CIPAL te betalen responsabiliseringsbijdragen ter financiering van de pensioenen voor vastbenoemde personeelsleden. Ook in de volgende jaren zullen nog voorzieningen aangelegd worden.

Het boeken van deze voorziening is de oorzaak van het boekhoudkundige bedrijfsverlies van CIPAL. Abstractie makend van deze aangelegde voorziening, blijkt dat CIPAL geconsolideerd een sterk financieel en operationeel resultaat heeft neergezet in 2017.

De omzet van de meeste dochterondernemingen steeg verder. CIPAL is quasi schuldenvrij en beschikt over een sterke kaspositie. En het eigen vermogen, en dus de financiële draagkracht van CIPAL, blijft ook nu het sterkst van alle spelers in onze markt.

Voor meer informatie over CIPAL verwijzen wij graag naar het jaarverslag 2017. Dit jaarverslag wordt op 15 juni 2018 aan de algemene vergadering ter goedkeuring voorgelegd. Al de documenten m.b.t. de algemene vergadering van 15 juni 2018 zijn kortelings beschikbaar op de website http://www.c-smart.be/av_juni_18.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/7 van de agenda

Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging CIPAL.
Algemene vergadering 15 juni 2018.
Agenda. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

De dienstverlenende vereniging CIPAL deelt mee dat haar algemene vergadering zal doorgaan op vrijdag 15 juni 2018 om 10.30 uur in het Seminariecomplex De Vesten, Kanaalweg 6/1, 2430 Laakdal, met volgende agenda :

1. Jaarverslag van de raad van bestuur en verslag van de commissaris over de enkelvoudige jaarrekening van CIPAL over het boekjaar 2017.
2. Goedkeuring van de enkelvoudige jaarrekening van CIPAL over het boekjaar 2017, afgesloten op 31 december 2017.
3. Jaarverslag van de raad van bestuur en verslag van de commissaris over de geconsolideerde jaarrekening van CIPAL over het boekjaar 2017.
4. Goedkeuring van de geconsolideerde jaarrekening van CIPAL over het boekjaar 2017, afgesloten op 31 december 2017.
5. Kwijting te verlenen afzonderlijk aan de bestuurders en aan de commissaris voor de uitoefening van hun mandaat tijdens het boekjaar 2017.
6. Vervanging van een op voordracht van de provincie Antwerpen benoemde bestuurder.
7. Benoeming en vervanging van leden van het adviescomité.
8. Goedkeuring van het verslag staande de vergadering.

In zitting van 28 november 2013 duidde uw raad de heer Peter Bellens, gedeputeerde, met als plaatsvervanger de heer Frank Sels, raadslid, aan als provinciale vertegenwoordiger op de algemene vergaderingen van de dienstverlenende vereniging CIPAL tijdens de periode 1 januari 2014 – oktober 2018.

De agenda en de bijhorende stukken van deze vergadering zijn digitaal bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 15 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de dienstverlenende vereniging CIPAL;

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de agenda voor de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging CIPAL van 15 juni 2018.

De provinciale vertegenwoordiger wordt opgedragen de vermelde agendapunten van deze vergadering goed te keuren.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Wij gaan in navolging van de vorige jaren bij de meeste tegenstemmen. Dat is omdat er een gebrek aan transparantie blijft. Ik heb 2 maanden geleden schriftelijk vragen gesteld, op de mondelinge vragen is er in de commissie geantwoord, en ik heb daar nog steeds geen antwoorden op. De reden is dat juist CIPAL zeer lang gearzeld heeft om te antwoorden. De ambtenaar heeft mij nu op de commissie gezegd dat zij ze binnen heeft en gaat verwerken. Maar 2 maanden is toch een beetje veel. Die transparantie is dus helemaal nog niet in orde. Wij zullen ons bij andere punten onthouden, maar ik zal dan uitleggen waarom. Een van die punten is dat daar meer transparantie is.

VOORZITTER.- Zijn daar nog tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

2 leden hebben nee gestemd;

10 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 53 stemmen ja, 2 stemmen nee en 10 onthoudingen.

Nr. 2/8 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEAN.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.**

Toelichting

1. Algemeen

Werkingsgebied en vennoten

Het werkingsgebied van IGEAN dienstverlening is het arrondissement Antwerpen.

Op 01.01.2017 vertegenwoordigde IGEAN dienstverlening 1.037.886 inwoners.

Vandaag zijn de vennoten van IGEAN dienstverlening:

In het vast kapitaal

Aandeelhouders A - de gemeenten: Alle gemeenten van het arrondissement Antwerpen

Aandeelhouder B - het provinciebestuur

Aandeelhouders C - anderen: de OCMW's van Aartselaar, Boechout, Borsbeek, Brecht, Brasschaat, Edegem, Essen, Hemiksem, Hove, Kalmthout, Kapellen, Kontich, Lint, Malle, Mortsel, Niel, Ranst, Rumst, Schelle, Schilde, Schoten, Stabroek, Wijnegem, Wommelgem, Wuustwezel, Zandhoven, Zoersel en Zwijndrecht. IMSIR, PONTES, AGB Boom Plus, AGB Kontich, AGB Fluctus Schelle, PZ Zara, PZ Grens, PZ Noord, PZ Voorkempen, PZ Minos, HVZ Rand en IGEAN milieu & veiligheid.

In het variabel kapitaal

Aandeelhouders D: IGEAN milieu & veiligheid

2. Werking

2.1. Vastgoedtransacties

De dienst vastgoedtransacties werkt alleen in opdracht van de aangesloten besturen. Deze dienst voert onderhandelingsprocedures en koopt gronden en gebouwen aan voor de realisatie van verkavelingen, ambachtelijke zones en woonprojecten. IGEAN dienstverlening komt ook tussen in akten van verkoop of wederverkoop van bouwpercelen in verkavelingen. IGEAN dienstverlening beschikt over de kennis en ervaring om aan de aangesloten besturen een totaalpakket aan te bieden met o.a. de opmaak van het rooilijn- of innemingsplan, de opmaak van het schattingsverslag, het voeren van onderhandelingen met eigenaars en de opmaak en verlijden van de akten.

2.2. Projecten

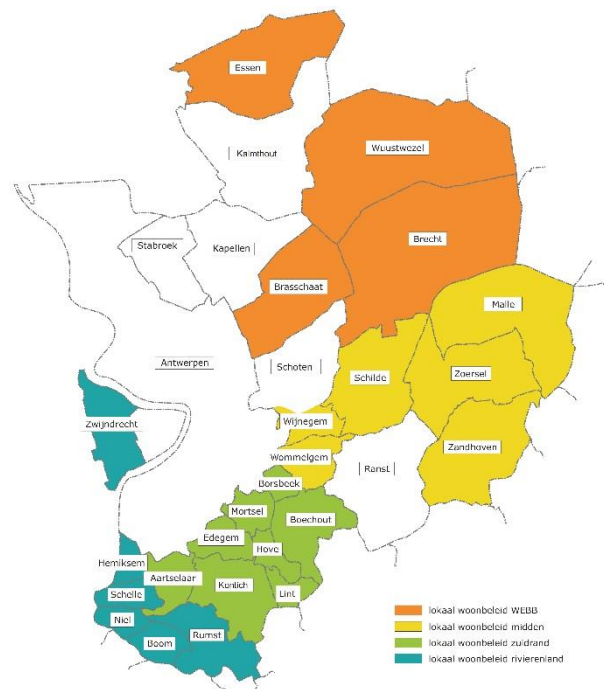
Deze dienst bestaat uit twee afdelingen, nl. de dienst ruimtelijke planning en studies enerzijds en de dienst projecten anderzijds. Beiden voeren opdrachten voor de eigen projecten van IGEAN en treden op als studiebureau voor opdrachten van de aangesloten besturen. Een beëdigd landmeter en een verkeersdeskundige maken eveneens deel uit van deze afdeling. De dienst ruimtelijke planning en studies ondersteunt de dienst projecten bij de uitwerking van verkavelingsplannen en de aanvraag van stedenbouwkundige vergunningen en stedenbouwkundige attesten. De dienst heeft zijn werking aangepast aan de invoering van verschillende decreten zoals de MER-plicht, de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, het Mobiliteitsdecreet en het Decreet Grond- en Pandenbeleid.

2.3. Wonen & Klimaat

IGEAN dienstverlening ondersteunt 20 gemeenten in de regio bij de uitbouw van hun lokale woonbeleid. 3 interlokale verenigingen voor lokaal woonbeleid zijn erkend en worden met Vlaamse projectsubsidies gefinancierd.

IGEAN dienstverlening staat in voor de projectcoördinatie en begeleidt de gemeentelijke huisvestingsambtenaren bij de uitvoering van hun taken. Er wordt onder meer gewerkt aan lokale woonloketten en aan de uitbouw van de gemeentelijke visies op wonen. In alle gemeenten wordt een woonoverleg georganiseerd, waar de sociale woonprojecten worden besproken.

Er wordt ook aandacht besteed aan de talrijke uitdagingen waar de gemeenten mee geconfronteerd worden door het decreet grond- en pandenbeleid en de nieuwe Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening.

2.4. Diverse projecten

a. Intergemeentelijke toets

IGEAN dienstverlening organiseert samen met de inspecteurs en het begeleidingsteam van de OVSG een intergemeentelijke toets voor het basisonderwijs.

b. Juridische adviezen

De aangesloten besturen doen voor allerlei juridische adviezen een beroep op de juridische dienst van IGEAN dienstverlening.

c. Studiedienst

De studiedienst volgt voor beide verenigingen allerlei nieuwe opdrachten en evoluties op en onderzoekt vragen tot intergemeentelijke samenwerking die door de aangesloten besturen worden geformuleerd.

d. Samenwerking met koepelorganisaties

De Vlaamse streekontwikkelingsintercommunales en de VVSG hebben Vlinter opgericht, dat de belangen van deze intercommunales kan behartigen en verwoorden.

e. Zwembad Pulderbos

IGEAN staat in de voor exploitatie van het zwembad van het revalidatiecentrum in Pulderbos. Hierdoor kan de behoefte aan zwemgelegenheid op een financieel haalbare en duurzame wijze worden ingelost. De exploitatie van het zwembad gebeurt voor de gemeenten Zandhoven en Zoersel.

3. Financieel resultaat van IGEAN dienstverlening

IGEAN heeft de opdracht om aan kostprijs te werken. Daarom is de winst van het boekjaar 2017 beperkt. Het resultaat is een zuiver financieel resultaat, nl. 72.946,26 EUR. Hiervan wordt 5% of 3 647,31 EUR aan de wettelijke reserve en het resterende bedrag van 69 298,95 EUR aan de onbeschikbare reserve toegevoegd.

4. jaarverslag 2017 – blikvangers**BLIKVANGERS 2017****Schelle 2020**

Schelle, 1614. Een feestvierend dorp, een volksfeest aan de Vliet en aan de kerk, een dorp dat overtuigd was van verbondenheid met het water. Dit tafereel werd vastgelegd door Breughel.

Vandaag ligt Schelle weg van de Vliet.

Een nieuw, kwalitatief, kernversterkend en duurzaam dorpscentrum aan de waterkant bouwen op maat van het dorp, dat is de ambitie van het gemeentebestuur van Schelle. In een nieuw beeldkwaliteitsplan krijgt de kern van de Schelle een nieuw 'elan' geven, waarbij het projectgebied en de verschillende onderdelen worden opgevat als een overkoepelend, samenhangend en consistent geheel.

Jaarlijkse inwijdingsfeest van de Petrus en Pauluskerk in Schelle, 1614 (Jan Brueghel de Oude)

Het beeldkwaliteitsplan werd in opdracht van IGEAN gemaakt door het studiebureau Palmbout Urban Landscapes (Rotterdam), samen met Collectief Noord Architecten (Antwerpen). Een kwaliteitskamer, met vertegenwoordigers van de gemeente, IGEAN en externe deskundigen, volgde dit proces op de voet en stuurde bij waar nodig. Het plan werd meermaals afgetoetst bij bevoegde Vlaamse, provinciale en gemeentelijke diensten. In september 2017 werd het voorlopig resultaat voorgesteld aan de bevolking van de gemeente. De reacties waren overwegend positief.

Een aantal sterke concepten schragen het plan. Zo komt er een park aan de voet van de Vliet, een nieuwe dijkmuur, een nieuw kerkplein met rondom woningen en winkels en een nieuwe inrichting van de Fabiolaan. Water vormt een belangrijk element. Het dorp komt terug naar de Vliet, de Vliet wordt weer zichtbaar voor het dorp. In de nieuwe Fabiolaan krijgt de afwatering van regenwater een zichtbare plaats.

In het voorjaar van 2018 wordt het plan opgeleverd.

In een volgende stap staat IGEAN in voor een vertaling in een RUP, wat de ontwikkeling van een aantal zones mogelijk moet maken. Een aantal deelzones kunnen nu reeds worden gerealiseerd, waardoor een gefaseerde aanpak mogelijk is.

In opdracht van de gemeente heeft IGEAN alvast een aantal strategische grondposities verworven. Hiermee is de basis gelegd voor een nieuw dorpscentrum tegen 2030.

□
"De kern van Schelle een nieuw duurzaam elan geven met groene en blauwe linten- dat is de ambitie."

*Rob Mennes,
burgemeester Schelle*

Een nieuw dorpscentrum tegen 2030

met water als belangrijk element

'Het dorp komt terug naar de Vliet & de Vliet wordt weer zichtbaar voor het dorp.'

- ✓ Een park aan de voet van de
- ✓ Vliet een nieuwe dijkmuur
- ✓ een nieuw kerkplein, met winkels &
- ✓ woningen een nieuwe inrichting van de Fabiolalaan, met zichtbare plaats voor afwatering regenwater

BLIKVANGERS 2017

Mortsel - Sint-Benedictus

Wonen op de Sint-Benedictussite, werken in een nieuw Technisch Centrum

De dienst 'Stadswerken' van Mortsel huist momenteel in een site aan de Sint-Benedictusstraat, middenin een woonwijk. De locatie is niet ideaal, de gebouwen zijn niet langer aangepast. De stad kocht daarom naast het recyclagepark een pand op de Heirbaan om een **nieuw technisch centrum** te realiseren.

IGEAN kreeg de opdracht om twee processen op elkaar af te stemmen: De opbrengst van een verkoop van de 'Sint-Benedictussite' als woonzone, moet de kost van de bouw van het nieuw technisch centrum kunnen dragen.

Een cruciale vraag is dan ook: wat brengt een verkoop van de Sint Benedictussite op? Hierbij kan de site pas worden verkocht, als de dienst Stadswerken is verhuist naar het nieuw technisch centrum.

Het afstemmen van deze twee grote processen is de grote uitdaging van dit project - maar de multidisciplinariteit is net de grote troef van IGEAN.

De studiegroep Collectief Noord Architecten uit Antwerpen kreeg de opdracht een **haalbaarheidsstudie** op te maken voor de ontwikkeling van de Sint Benedictussite. Hierbij vormen zowel de conceptuele invulling van de nieuwe woonsite als de mogelijke financiële opbrengst belangrijke aandachtspunten.

Sint-Benedictus, de huidige locatie van de dienst Stadswerken van Mortsel.

Impressie van de collectieve ruimte in de nieuwe woonsite Sint-Benedictus

Tijdens de opmaak zorgde IGEAN voor duidelijkheid over een aantal mogelijke kosten (archeologie, bodemverontreiniging, asbest, ...), om zo gefundeerd de opbrengsten in te schatten. IGEAN verzorgde de communicatie met een aantal aanpalende eigenaren en zocht hierbij naar bijkomende opportuniteiten. Daarnaast werd alvast een architect aangesteld met de opdracht de plannen voor een nieuw technisch centrum uit te tekenen, dit vertrekkende van de potentiële opbrengst van de Sint-Benedictussite. Begin 2018 heeft IGEAN het pand aan de Heirbaan laten slopen.

IGEAN zal daarna als bouwheer de bouw van het nieuw technisch centrum mogelijk maken.

IGEAN gaat hier voor een multidisciplinaire aanpak, waarbij alle expertise in huis kan samengebracht worden voor zowel het haalbaarheidsplan, verkoop van een projectgrond, onderhandelingen met eigenaars, sloop gebouwen, de bouw van een technisch centrum...

Tenslotte staat IGEAN ook in voor de voorfinanciering van de bouw van het nieuw technisch centrum.

"IGEAN gaat hier voor een multidisciplinaire aanpak: onderhandelingen met eigenaars, haalbaarheidsplan, infosessies voor de buurt, verkoop van projectgrond, sloop van gebouwen, plannen maken en bouwen van technisch centrum - alle ervaring en deskundigheid bij IGEAN wordt ingezet, wat Mortsel enkel maar ten goede kan komen."

*Erik Broeckx
burgemeester Mortsel*

BLIKVANGERS 2017

Stabroek - Schoem

Een lang proces van aankoop over RUP tot een totale ontwikkeling

Voorgeschiedenis

In 2008 kocht IGEAN op verzoek van het gemeentebestuur een aantal gronden aan de Kerkstraat in Stabroek's deelgemeente Hoevenen. Het 'RUP SCHOEM' werd opgemaakt en moest de ontwikkeling van deze gronden mogelijk maken. Helaas raakte het RUP pas afgewerkt en goedgekeurd in 2017, omwille van procedureproblemen en gewijzigde inzichten.

"Stabroek kiest hier resoluut voor een menging van elkaar versterkende functies: betaalbaar wonen en sociale flats, een dienstencentrum, kantoren en een groene long."

*Rik Frans,
burgemeester*

Totaalplan

In die jaren zijn ook de inzichten over de ontwikkeling van het gebied gerijpt. De gemeente kiest hier resoluut voor een menging van elkaar versterkende functies.

- Het gebied wordt ontsloten met een **nieuwe toegangsweg** en met een **verbinding met de Kerkstraat**. Dit laatste moet het verkeer naar de aanpalende school verbeteren.
- Op het terrein komt een '**verkaveling voor betaalbaar wonen**' met 14 kavels.
- Aan de overzijde van de straat ligt een projectzone, waar een **kwalitatief woonproject** de brug tussen het achterliggende landbouwgebied en de nieuwe verkaveling vormt.
- Achter de huidige kantoren van het OCMW (Kerkstraat) komt een **nieuw dienstencentrum**.
- Bovenop het dienstencentrum is plaats voor **sociale woningen (bejaardenflats)**.
- En tussen het dienstencentrum en de projectzone komt een **park**. Deze groene long biedt de mogelijkheid om conceptueel alle onderdelen van de projectzone met elkaar verbinden.

Structuurschets projectzone SCHOEM

Onder deskundige regie van IGEAN

IGEAN staat in voor de totale ontwikkeling van het gebied, in nauw overleg met het gemeentebestuur.

De financiële opbrengst van het ene deelproject moet de kost van een ander deelproject dragen. De afspraken en planning zijn opgenomen in een '**projectnota**', die wordt voorgelegd aan de gemeenteraad.

In 2017 werd alvast een verkavelingsvergunning aangevraagd en in 2018 starten de wegenwerken. Einde dat jaar kan de verkoop van de kavels en de projectgrond volgen.

Het programma van eisen voor de bouw van het dienstencentrum-annex-bejaardenflats is in voorbereiding. IGEAN zal als bouwheer de realisatie van dit complex dragen. Daarbovenop wordt de mogelijkheid uitgewerkt om ook in de OCMW-kantoren een aantal functionele verbeteringen door te voeren. Dit alles vraagt de inzet van meerdere diensten van IGEAN.

Nieuwsgierig naar het resultaat?

Voor het resultaat is het wachten tot einde 2021. Maar als na het bouwverlof van 2018 de wegenwerken worden opgestart, worden de boeiende veranderingen die hier op til zijn alvast zichtbaar...

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/9 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEAN.
Algemene vergadering 22 juni 2018. Agenda.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

De dienstverlenende vereniging IGEAN deelt mee dat haar algemene vergadering zal doorgaan op vrijdag 22 juni 2018 om 19.00 uur in het Strijboshof, Achterbroeksteenweg 69, 2920 Kalmthout, met volgende agenda:

1. Goedkeuren van het verslag van de raad van bestuur over het boekjaar 2017.
2. Goedkeuren van het verslag van de revisor over het boekjaar 2017.
3. Goedkeuren van de jaarrekening 2017.
4. Kwijting verlenen aan de bestuurders en aan de revisor over het boekjaar 2017.
5. Benoemen van de bedrijfsrevisor en het bepalen van de vergoeding.
6. Toetreding aanvaarden van de politiezone Rupel en de woonzorggroep van het OCMW Schoten en het OCMW Wijnegem.

In zitting van 28 november 2013 duidde uw raad mevrouw Tine Muyshondt, raadslid, met als plaatsvervanger mevrouw Inga Verhaert, gedeputeerde, aan als provinciale vertegenwoordiger op de algemene vergaderingen van de dienstverlenende vereniging IGEAN tijdens de periode 1 januari 2014 – oktober 2018. Mevrouw Tine Muyshondt, raadslid, werd later als effectief provinciaal vertegenwoordiger vervangen door de heer Koen De Cock, raadslid.

De agenda en de bijhorende stukken van deze vergadering zijn digitaal bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 22 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de dienstverlenende vereniging IGEAN;

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de agenda voor de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging IGEMO van 22 juni 2018.

De provinciale vertegenwoordiger wordt opgedragen de vermelde agendapunten van deze vergadering goed te keuren.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

2 leden hebben nee gestemd;

10 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 53 stemmen ja, 2 stemmen nee en 10 onthoudingen.

Nr. 2/10 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEMO.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
Toelichting**

1. Bestuursorganen van IGEMO

De bestuurlijke organisatie is afgestemd op en op maat van 2 werkvormen, m.n.1) IGEMO als dienstverlenende vereniging en 2) IGEMO als regionaal samenwerkingsverband voor streekontwikkeling.

1.1. IGEMO – Dienstverlenende vereniging

De huidige statuten van IGEMO voorzien in 3 formele bestuursorganen: de algemene vergadering, de raad van bestuur en het directiecomité.

In de loop van 2017 heeft de algemene vergadering 2x plaatsgehad, meer bepaald op 28 april en 15 december 2017. De eerstvolgende algemene vergadering vindt plaats op 1 juni 2018. Op de agenda staan onder meer de goedkeuring van de jaarrekening, het activiteitenverslag en het verlenen van kwijting aan de bestuurders.

In de raad van bestuur is elke vennoot of deelnemer vertegenwoordigd.

In 2017 vergaderde de raad van bestuur 10x. In 2018 hebben tot nog toe 3 vergaderingen van de raad van bestuur plaatsgehad, namelijk op 23 februari, 30 maart en 27 april. De eerstvolgende raad van bestuur staat gepland op 1 juni 2018.

De raad van bestuur heeft een directiecomité aangeduid dat 5 stemgerechtigde leden telt.

In 2017 noteren we in totaal 13 vergaderingen van het directiecomité. Tot op heden heeft het directiecomité in 2018 driemaal vergaderd, m.n. op 8 februari, 8 maart en 19 april.

Naast deze 3 formele bestuursorganen, telt IGEMO ook nog 2 adviesorganen (Milieu en Ruimtelijke Ordening), 2 beheerscomités (Preventie & Bescherming en Intergemeentelijke Cel Omgevingshandhaving) en diverse overlegplatformen.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Met het einde van de lokale legislatuur in zicht, dient zich – conform artikel 70 van het Decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking (DIS) – de opdracht aan om met de huidige bestuurders een **evaluatierapport** voor de legislatuurperiode 2013 – 2018 op te maken. Dit bestuurlijk proces schept een context om te reflecteren over de missie, de doelstellingen, de ambities en de waarden van de organisatie. Het evaluatierapport zal de voedingsbodem vormen voor het nieuwe strategisch beleidsplan 2020 – 2025, dat in de loop van de 2019 – met de vernieuwde raad van bestuur – wordt opgemaakt.*
- ✓ *Ingevolge het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking, moet de provincie Antwerpen uiterlijk op 31 december 2018 uit de dienstverlenende vereniging IGEMO treden. Conform de statutaire bepalingen zal de **uittreding van de provincie Antwerpen** – houder van 14.557 B-aandelen – voorbereid en beslist moeten worden.*
- ✓ *Het ontwerp van Decreet Lokaal Bestuur voorziet in een aantal **bestuurlijke wijzigingen** (o.a. beperking aantal bestuurders, afschaffing presentiegeld voor leden adviescomités...) van het decreet van 6 juli 2001 houdende Intergemeentelijke Samenwerking. Zodra het Decreet definitief en van kracht is, zullen de statuten en de bestuurlijke organisatie in die zin moeten aangepast worden.*
- ✓ *Als verlengd lokaal bestuur pleit IGEMO voor een bestuurlijke organisatie met **een sterke en directe beleidsmatige sturing**. Dit vergt efficiënte communicatie- en beslissingslijnen met de aangesloten lokale besturen en betrokken, deskundige bestuurders.*
- ✓ *IGEMO levert in functie van de noden en behoeften diensten aan gemeenten. Dat vereist een nauwe **samenwerking** tussen IGEMO en de gemeentebesturen, waarbij overleg en betrokkenheid sleutelbegrippen zijn. De bestuursorganen van IGEMO moeten een belangrijke **brugfunctie** vervullen tussen de vereniging en de gemeentelijke beleidsverantwoordelijken.*
- ✓ *In functie van het **partnership** tussen IGEMO en de lokale besturen zal IGEMO verder investeren in het organiseren van (intergemeentelijke) **overlegfora**, zowel op ambtelijk als beleidsmatig niveau. Deze fora kunnen zowel ad hoc als van structurele aard zijn.*

1.2. IGEMO – Regiowerking en Regionaal Samenwerkingsverband

De streek geldt vandaag als een geografische schaal en realiteit om uitdagingen aan te pakken. De band tussen streekontwikkeling en intergemeentelijke samenwerking is fundamenteel.

Streekontwikkeling kan van onderuit (bottom up), vanuit sterke lokale besturen, gerealiseerd worden.

De deelname, actieve betrokkenheid en het engagement van zowel lokale besturen en andere overheidsniveaus (Vlaanderen en provincie) als middenveldorganisaties zijn cruciaal voor het welslagen van streekbeleid en -ontwikkelingen.

Vanuit die optiek is het aangewezen te opteren voor een bestuurlijke gelaagdheid, die enerzijds toelaat rekening te houden met 1) verantwoordelijkheden – zowel ambtelijk als beleidsmatig – bij overheden en 2) de belangensfeer van stakeholders en anderzijds een besluitvormingsproces op streekniveau garandeert.

Deze bestuurlijke gelaagdheid bestaat uit een regionale mandaatgroep, regionale beleidsgroepen, en een staten-regionaal. Dit bestuurlijk model voor regionale samenwerking en streekontwikkeling werd goedgekeurd door de Conferentie van Burgemeesters in vergadering van 11 maart 2016.

Als regionaal samenwerkingsverband en vereniging voor streekontwikkeling treedt IGEMO op als actor, facilitator en coördinator (motor en brandstof) van streekbeleid en -ontwikkeling.

De regionale mandaatgroep vergadert maandelijks, 1ste vrijdag van 13.00 tot 15.00 uur. In de regionale mandaatgroep zetelen de 13 burgemeesters van het arrondissement Mechelen, een gedeputeerde van de provincie Antwerpen, de 10 regionale parlementairen en de gemandateerden van de werkgevers- en werknemersorganisaties.

Regionale beleidsgroepen worden opgericht in functie van concrete regionale opdrachten, initiatieven tot visievorming, vraagstellingen, dossiers of projecten. Momenteel is een beleidsgroep 'sociaaleconomisch beleid' – binnen de context van het samenwerkingsverband 'versterkt streekbeleid' – actief. De beleidsgroep 'mobiliteit' werd geïntegreerd binnen de werking van de ambtelijke werkgroep van de vervoerregio. Recent werd ook een beleidsgroep 'wijkwerken' en de beleidsgroep 'Bereikbare Rego' opgestart.

Om te vermijden dat enerzijds streekbeleid verzandt in een sectorale benadering en anderzijds het maatschappelijk en politiek draagvlak van de regionale beleidsgroep zou worden betwijfeld of ondermijnd, wordt een of twee maal per jaar een staten-regionaal georganiseerd. De eerste staten-regionaal vond plaats op 25 november 2017. De tweede staten-regionaal staat gepland op zaterdag 1 december 2018.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Om de uitdagingen op streekniveau aan te gaan, trekt IGEMO voluit de kaart van interbestuurlijke samenwerking en partnerschap met de zgn. levende krachten in de streek. In plaats van te kiezen voor telkens een ander en vaak nieuw samenwerkingsverband, gelooft IGEMO in een **gelaagd bestuurlijk***

model met mandaatgroep, beleidsgroepen en statenregionaal waarbinnen alle dossiers, uitdagingen en ambities voor de regio op een integrale en geïntegreerde wijze op een daadkrachtige en slagvaardige wijze worden aangepakt. Hiertoe is het **vertrouwen** van en het **draagvlak** bij zowel de lokale en regionale decisionmakers als de middenveldorganisaties en stakeholders cruciaal. IGEMO en de lokale besturen zullen hierbij moeten opboksen tegen de nog al te vaak overheersende tendens om enerzijds sectoraal te denken en te besturen en anderzijds te opteren voor nieuwe samenwerkingsverbanden en -structuren.

- ✓ Met het oog op het terugdringen van de bestuurlijke verrommeling heeft de Conferentie van Burgemeesters d.d. 11/03/2016 de ambitie verwoordt om niet voor elke uitdaging, elke ambitie elk project of dossier te opteren voor een nieuw samenwerkingsverband met aan andere gebiedsafbakening of constellatie, doch zoveel mogelijk te werken binnen een geografische omschrijving (arrondissement Mechelen / hulpverleningszone Rivierenland) met 1 bestuurlijk samenwerkingsmodel waarbinnen de huidige en toekomstige uitdagingen voor de streek kunnen aangepakt worden. IGEMO fungeert daarbij als **motor en brandstof** voor zowel regionale samenwerking als streekbeleid en -ontwikkeling en kan uitgroeien tot een **koepelorganisatie** met aangepaste beheersstructuren voor een efficiënte, kwaliteitsvolle, geïntegreerde dienstverlening aan lokale besturen.

2. Het personeelsbeleid van IGEMO

IGEMO heeft in hoofdzaak deskundig personeel, dat zich continu verder moet ontwikkelen om aan de hoge kwaliteitseisen van de lokale besturen te voldoen. Daartoe is het noodzakelijk te streven naar een projectorganisatie die toelaat dat de medewerkers op een efficiënte, creatieve en flexibele wijze werken. Ook het personeelsbeleid moet daartoe bijdragen.

IGEMO telt op dit ogenblik 41 VTE (42 personeelsleden).

Voor 2018 wordt de effectieve personeelsbehoefte ingeschat op 44 personeelsleden of 43,50 VTE. Deze toename is het gevolg van 1) de verdere uitbouw van de cel 'versterkt streekbeleid' (cfr. ESF-subsidiedossier), 2) de uitbreiding van het team 'wonen' ingevolge de opstart van het gesubsidieerd project 'Wonen in Klein Brabant, 3) de rol van IGEMO als organisator 'wijkwerken' en 4) de noodzakelijke versterking in functie van de werving van Europese en andere subsidies.

3. De dienstverlening door IGEMO

Met betrekking tot de dienstverlening kunnen we heden 6 grote blokken onderscheiden:

- De basisdienstverlening;
- De dienstverlening inzake milieu, natuur & duurzame ontwikkeling;
- De dienstverlening inzake gebiedsontwikkeling.
- De dienstverlening op het vlak van woon- en huisvestingsbeleid
- De dienstverlening inzake welzijn en veiligheid op het werk

- De dienstverlening inzake regiowerking en streekbeleid.

De ***basisdienstverlening*** omvat een ruim geheel van eerstelijnsdiensten waarvan iedere gemeentelijke vennoot kan gebruikmaken in het raam van zijn deelname aan de vereniging.

Deze basisdienstverlening heeft betrekking op de volgende beleidsdomeinen: milieu, natuur, ruimtelijke ordening, stedenbouw en mobiliteit.

Een overzicht van de belangrijkste realisaties in het kader van de basisdienstverlening:

1. In het kader van de basisdienstverlening organiseert IGEMO diverse fora, o.m. met gemeentelijke beleidsverantwoordelijken.

2. IGEMO volgt beleidsontwikkelingen en de regelgeving met de betrekking tot de omgevingsvergunning en de handhaving nauwgezet op. Via adviescomités, overlegplatformen, atria, denktanks en studiedagen bereidt IGEMO samen met de lokale besturen zowel de implementatie van de omgevingsvergunning als het lokaal handhavingsbeleid (milieu en stedenbouw) voor. IGEMO ondersteunt de lokale besturen bij 1) de implementatie en realisatie van de omgevingsvergunning en 2) de uitvoering van toezicht en handhaving (intergemeentelijke handhavingscel). 5 gemeenten participeren aan de intergemeentelijke handhavingscel.

3. Op initiatief van de Conferentie van Burgemeesters werd op 11 maart 2016 het regionaal samenwerkingsverband 'Bereikbare regio' boven de doopvont gehouden. Dit samenwerkingsverband stelt momenteel de uitvoering van 4 projecten tot doel: 1) de opmaak van een regionaal masterplan mobiliteit, 2) de organisatie van een marktplaats voor mobiliteit, 3) de realisatie van het project 'logistieke kaart' en 4) de uitvoering van het studieproject 'regionet'. In de loop van 2017 werd - om te vermijden dat dubbel werk zou geleverd worden in het kader van de opmaak van een vervoerplan - het planningsproces - na uitvoering van inventarisatie- en analysefase - stopgezet. Sedertdien wordt gewerkt aan de realisatie van diverse quick wins (vervoer op maat, mobiliteitsdata, duurzame mobiliteit...). IGEMO neemt het projectmanagement voor haar rekening.

4. IGEMO heeft een zeer ruime expertise en een breed netwerk uitgebouwd met betrekking tot ***Europese subsidieprogramma's*** (Intereg, EFRO, ESF, Horizon 2020, Creatief Europa ...). In 2017 participeerde IGEMO aan diverse congressen en partnermeeting met het oog op het detecteren van subsidiemogelijkheden en potentiële partners. Diverse subsidiedossiers werden voorbereid en/of ingediend. Diverse Europese subsidies werden effectief verworven (See2do, 2impresz, Pentahelix, Dear...).

5. In 2015 werd een intergemeentelijke samenwerking rond erfgoed grondig onderzocht en voorbereid. Dit heeft geresulteerd in de beslissing tot oprichting van een intergemeentelijke erfgoedcel met 4 speerpuntwerkingen: 1) bouwkundig erfgoed, 2) cultureel erfgoed, 3) archeologie en 4) erfgoeddepot. In 2016 werd IGEMO erkend als intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED). De Vlaamse subsidie voor de intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst werd begin 2017 toegekend. Momenteel wordt de werking van de intergemeentelijke erfgoeddienst concreet uitgerold.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ Met het oog op het realiseren van een dienstverlening op maat en in functie van de specifieke noden en behoeften van de gemeenten, is de **dialog** tussen IGEMO en de gemeentebesturen cruciaal. De bestending van zowel de beleidsmatige overleg- en adviesorganen als de administratieve overlegfora is essentieel voor de dienstverlening van IGEMO.
- ✓ Zowel IGEMO als de gemeentebesturen moeten zich als belangrijke maatschappelijke actor in het streekbeleid positioneren. IGEMO wenst zowel de gemeenten als de streekstructuren op deskundige wijze te ondersteunen bij de **ontwikkeling van het lokaal en regionaal beleid**.
- ✓ Als intercommunale voor streekontwikkeling en dienstverlenende vereniging kan IGEMO fungeren als een **koepelvereniging** voor diverse initiatieven op het vlak van interlokale en regionale samenwerking. Hiertoe werd een aangepaste en doelmatig afgestemde beheer- en overlegstructuren opgezet. Hiermede komt IGEMO ook tegemoet aan de ambities van de Vlaamse regering inzake beperking van intermediaire structuren en samenwerking op basis van een geografische gebiedsomschrijving.
- ✓ IGEMO wenst zich verder te profileren als een verlengd lokaal bestuur, dat via netwerking en vertegenwoordiging in diverse fora de **lokale en regionale belangen** verdedigt. Zowel via VLINTER als middels de participatie in verschillende overlegfora wil IGEMO de vinger aan de pols houden inzake nieuwe beleidsmatige ontwikkelingen en initiatieven die belangrijk zijn voor de gemeenten.
- ✓ IGEMO onderneemt verdere stappen (netwerking, detectie van subsidiabele projecten, zoektocht naar partners, uitwerken van subsidiedossiers ...) om de lokale besturen maximaal te ondersteunen in hun zoektocht naar **Europese subsidies**. In vele Europese subsidieprogramma's worden regionale samenwerking en gezamenlijke projecten als dwingende voorwaarde om in aanmerking te komen of kans te maken op subsidies naar voor geschoven.
- ✓ IGEMO beschikt over een zeer ruime expertise omtrent een veelheid aan beleidsdomeinen (milieu, natuur, duurzame ontwikkeling, ruimtelijke ordening, mobiliteit ...). Via netwerking met overheden en organisaties is IGEMO vaak op de hoogte van nieuwe wetgevende en beleidsmatige ontwikkelingen, die relevant zijn voor gemeenten. IGEMO wenst die **kennis, expertise en informatie** te delen met de gemeenten door middel van overlegfora, nieuwsbrieven, mailings ...

De **dienstverlening inzake milieu, energie & duurzame ontwikkeling** omvat een resem leefmilieuprojecten die in opdracht van de gemeentelijke vennoten worden uitgevoerd.

IGEMO beschikt over een ruime expertise inzake leefmilieu, natuur en klimaat. Deze deskundigheid situeert zich op zowel het technisch/wetenschappelijk als het administratief/juridisch vlak. Op contractuele basis verzilvert IGEMO deze expertise in projecten en opdrachten die zowel ten aanzien van de gemeenten als andere doelgroepen (doch steeds in opdracht van de gemeenten) worden gerealiseerd.

Sensibilisatie en communicatie vormen een belangrijke pijler in het dienstenaanbod van IGEMO.

IGEMO beschikt over een zeer uitgebreid dienstenaanbod, waarin de gemeenten hun gading vinden voor initiatieven, acties, projecten, campagnes ... op het vlak van milieu, klimaat, energie, mobiliteit, natuur, landschapontwikkeling ...

De voorbije jaren werd dit dienstenaanbod uitgebreid met een ruime dienstverlening inzake **MOBILITEIT** (o.a. milieuvriendelijke voertuigen, verbreden en verdiepen van mobiliteitsplannen, opmaak van masterplan mobiliteit, opmaak van bedrijfsvervoersplannen, adequate routes logistiek verkeer, parkeeronderzoeken, verkeersenquêtes, samenaankoop elektrische fietsen, ...), **KLIMAAT** (o.a. energiehuis [Vlaamse energielening], ondersteuning convenant of mayors, thermografische dak- en gevelopnames, sociale dakisolatie, energiescans, klimaatscholen, opmaak van lokale klimaatactieplannen, Esco-service, gezamenlijke aankopen gas, elektriciteit, zonnepanelen, muurisolatie ...), **WATER** (o.a. plaatsing en onderhoud van IBA's, afkoppelingsadviseur hemelwater, opmaak waterlopenplannen ...), **OPEN RUIMTE** (o.a. burende boeren, park- en bosbeheersplannen, bermbeheersplannen ...) en **NOORD-ZUID** (o.a. fairtrade, theaterstuk, scholencampagne,...) en **ANDERE** (stookolietanks, rookmelders ...),...

IGEMO volgt ook de beleidsontwikkelingen nauwgezet op. Inspelend op een effectieve behoefte van diverse gemeenten heeft IGEMO ook een aanbod inzake **OMGEVINGSVERGUNNING** en **HANDHAVING** opgemaakt. 5 gemeenten participeren aan de intergemeentelijke handhavingscel.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Lokale besturen opteren steeds meer voor het objectief, de ambitie van een **klimaatneutrale organisatie**. Het energiezuinig (ver)bouwen, het voeren van een rationeel energiebeheer, het treffen van energiebesparende maatregelen, het aanwenden van hernieuwbare energie, het milieuvriendelijk beheer van openbaar domein en open ruimten ... zijn noodzakelijke opties in functie van deze ambitie. IGEMO beschikt over een ruime **dienstverlening en expertise op het vlak van energie**. De deskundigheid en de ervaring is bij IGEMO aanwezig om een coördinerende en uitvoerende rol te vervullen in het bewerkstelligen van een klimaatneutrale organisatie.*
- ✓ *De Vlaamse regering heeft de doelgroep voor de Vlaamse energielening drastisch beperkt. De roep van de **energiehuizen** – en in het bijzonder IGEMO – om te voorzien in een vangnet (behoud van de 2% lening) voor enerzijds diegene die geen goedkope energielening (< 2%) kunnen bekomen bij een financiële instelling en anderzijds de (nabije) toekomst waarin financiële instellingen (onder druk van een stijgende markttrente) hun lage rente op energieleningen niet kunnen handhaven, werd niet ten volle aanhoort. Als tegemoetkoming en om de levensvatbaarheid van de energiehuizen te garanderen heeft de Vlaamse regering een **verruimde taakstelling** voor de energiehuizen vooropgesteld. De energiehuizen zouden o.m. financiële middelen ontvangen om op lokaal niveau een eerstelijnsfunctie (energieloket) uit te bouwen. In 2018 zou hieromtrent duidelijkheid moeten verschaft worden. Het energiehuis IGEMO zal hierop adequaat en onmiddellijk anticiperen.*
- ✓ *IGEMO werd in 2013 door de Europese commissie erkend als **territoriaal coördinator** voor de Convenant of Mayors. 7 gemeenten ondertekenden in*

2015 de Convenant en een samenwerkingsakkoord met IGEMO. IGEMO wil de komende jaren deze lokale besturen ondersteunen bij de realisatie van acties en initiatieven met het oog op een reductie van de broeikasgassen met minstens 20% tegen 2020.

- ✓ In het kader van het Europees subsidieprogramma 2014-2020 heeft IGEMO de ambitie om de subsidiemogelijkheden ten behoeve van lokale en regionale projecten maximaal te benutten. Een regionale schaal biedt meer kans op succes. Intergemeentelijke samenwerking wordt trouwens steeds meer als een dwingende voorwaarde om in aanmerking te komen voor subsidies vooropgesteld. Bovendien beschikt IGEMO over de ervaring en de deskundigheid om subsidiabele projecten te definiëren, subsidiedossiers op te maken, projectpartners te engageren,... IGEMO zal ook in 2018 **subsidiedossiers** indienen voor diverse programma's (EFRO, ESF, Intereg, Horizon, Life, Erasmus, PDPO ...)
- ✓ Met de introductie van de **omgevingsvergunning** wordt het gehele vergunningenbeleid hertekend. Lokale besturen moeten zowel de organisatiestructuur, de procesflow als de omkadering (digitalisering, e-governement ...) afstemmen op dit nieuwe instrument. Zowel inzake expertise als capaciteit zullen de gemeentebesturen de lat hoger moeten leggen. IGEMO heeft een dienstenaanbod op maat om gemeenten hierin maximaal te ondersteunen.
- ✓ De introductie van de omgevingsvergunning zorgt voor een ommekeer in het handhavingsbeleid. Lokale besturen zullen ook inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw toezicht en handhaving moeten organiseren. Inzake milieuvergunningen breiden de verantwoordelijkheden en taken van de gemeentebesturen uit door de herclassificatie van klasse 1- naar klasse 2-inrichtingen, door de introductie van de permanente milieuvergunning, door toewijzing van de verantwoordelijkheid tot uitvoering van reactieve controles voor klasse 1-inrichtingen aan lokale toezichthouders. De deskundigheideisen ten aanzien van de handhavingsambtena(a)r(en) zullen hoger liggen. Om deze toezicht- en handhavingsrol op een behoorlijke wijze te kunnen vervullen, zal extra capaciteit nodig zijn. Met haar **intergemeentelijke toezicht- en handhavingscel** heeft IGEMO op een haalbare wijze deskundigheid gecreëerd (meerdere personen met elk hun expertisedomein) en biedt IGEMO een antwoord op het capaciteitsprobleem.
- ✓ Binnen de context van de Conferentie van Burgemeesters werd in 2015 het debat gevoerd omtrent mobiliteit. De roep naar een regionaal masterplan mobiliteit en de verzuchting tot gestructureerde, actiegerichte samenwerking werd door IGEMO vertaald in het **Samenwerkingsverband 'bereikbare regio'**. Dit samenwerkingsverband legt zich momenteel toe op 4 concrete projecten: 1) het opmaken en uitvoeren van een regionaal masterplan, 2) de creatie van een marktplaats voor mobiliteit, 3) de uitvoering van het (door Vlaanderen gesubsidieerd) project 'logistieke kaart' en 4) de realisatie van het onderzoeksproject regionet (relatie tussen mobiliteit en toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen). Het samen laten sporen van enerzijds het samenwerkingsverband en haar projecten en anderzijds het concept 'vervoerregio' vormt een wezenlijke uitdaging voor de nabije toekomst.

- ✓ *IGEMO verruimt voortdurend haar expertise omtrent de verschillende domeinen van het lokaal milieubeleid. Op dit ogenblik kan IGEMO een **kwaliteitsvolle dienstverlening** bieden op het vlak van alle voor lokale besturen relevante milieuthema's (hinderlijke inrichtingen, afval, energie, water, oppervlaktewater, natuur, bos, landschappen, interne milieuzorg ...). Bestendinging en uitbreiding van die expertise zijn continue aandachtspunten.*
- ✓ *IGEMO balanceert op een broos evenwicht tussen de vraag naar maatwerk en de realisatie van schaalvoordelen door een gezamenlijke aanpak. Het aanbieden van kwaliteitsvolle diensten aan gunstige prijsvoorwaarden is in grote mate afhankelijk van de mogelijkheid om gezamenlijk initiatieven te ontwikkelen en projecten / opdrachten uit te voeren. Bij het leveren van maatwerk ligt de meerwaarde van IGEMO veeleer op het vlak van deskundigheid en kwaliteit. Een goede en duidelijke **communicatie** omtrent het gezamenlijk en specifiek aanbod van IGEMO is een continu aandachtspunt.*

De **dienstverlening inzake gebiedsontwikkeling** legt zich toe op:

- **Projectontwikkeling.** Als ontwikkelaar van bedrijventerreinen en woonprojecten wil IGEMO zijn steen bijdragen tot betaalbare ruimte om te ondernemen en betaalbaar wonen in een aangename omgeving. IGEMO levert een grote maatschappelijke meerwaarde door duurzaamheidsprincipes maximaal te integreren in haar ontwikkelingsprojecten.
- **Ruimtelijke ordening en stedenbouw.** IGEMO heeft een duidelijke visie op de ontwikkeling van de streek. IGEMO maakt streefbeeldstudies, masterplannen, ruimtelijke uitvoeringsplannen, haalbaarheidsstudies, e.d.
- **Proces- en projectmanagement.** Lokale besturen kunnen voor de realisatie van publieke bouw- en/of infrastructuurwerken een beroep doen op IGEMO, zowel in het kader van proces- als projectmanagement.
- **Lokale economie.** IGEMO legt zich toe op het stimuleren van goed ondernemerschap. Zowel in haar rol van beheerder van bedrijventerreinen als in haar taakstelling op het vlak van parkmanagement, ondersteunt IGEMO de regionale en lokale economische ontwikkelingen en het ondernemersbeleid.
- **Open ruimtebeleid.** In haar streven naar een regio waar het goed is om te leven, stelt IGEMO als beleidsvoorbereider, planner en uitvoerder haar kennis en expertise met betrekking tot open ruimte (natuur, landschap, erfgoed ...) ter beschikking van de lokale besturen.
- **Erfgoedbeheer en -beleid.** In 2016 werd IGEMO erkend als intergemeentelijke onroerend erfgoeddienst (IOED). De gesubsidieerde werking van deze IOED moet een opstap zijn naar een intergemeentelijke erfgoedcel met 4 speerpuntwerkingen: 1) bouwkundig erfgoed, 2) cultureel erfgoed, 3) archeologie en 4) erfgoeddepot.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ IGEMO wenst haar rol als publieke projectontwikkelaar verder uit te bouwen. De meerwaarde die IGEMO dienaangaande biedt aan de gemeenten, schuilt in de '**duurzame ontwikkeling**'. Dat betekent dat zowel op terrein- als perceelsniveau duurzame maatregelen op het vlak van water, energie, mobiliteit ... geïntegreerd worden in het project. Bovendien verzekert IGEMO als publieke ontwikkelaar een ruime **inspraak** van het gemeentebestuur en andere betrokkenen bij de ontwikkeling van dergelijke projecten.
- ✓ IGEMO doet prospectie en voert met diverse gemeenten besprekingen omtrent nieuwe potentiële ontwikkelingsprojecten en/of coördinatieopdrachten. IGEMO heeft de ambitie om ook in 2018 **nieuwe projecten** te concretiseren in overeenkomsten met de betrokken gemeenten.
- ✓ De vraag naar **bedrijventerreinen** is in onze regio ontegensprekelijk erg groot. Als publieke ontwikkelaar biedt IGEMO enorme meerwaarden. De herontwikkeling van verouderde, onbenutte terreinen en de realisatie van nieuwe bedrijventerreinen vormen een belangrijke uitdaging voor IGEMO.
- ✓ Met steun van het Vlaamse Gewest is IGEMO in 2013 gestart met een pilootproject op om een **regionale ruimtebalans** op te maken van onbenutte, te herbestemmen bedrijfspercelen. Deze oppervlakte staft de planning en realisatie van een nieuw bedrijventerrein in de regio. Middels een (intergemeentelijk) ruimtelijk planningsproces wordt 1) de herbestemming gerealiseerd en 2) een nieuw intergemeentelijk bedrijventerrein mogelijk gemaakt.
- ✓ IGEMO ontwikkelt verder haar expertise omtrent **proces- en projectmanagement** om gemeenten te ondersteunen bij de realisatie van complexe ruimtelijke ontwikkelingen. IGEMO biedt zich ook aan als projectmanager voor publieke bouwprojecten.
- ✓ Er is een substantiële vraag vanwege gemeenten naar een kwaliteitsvolle dienstverlening inzake de opmaak van ruimtelijke, stedenbouwkundige en technische plannen. De **ruimtelijke planningsdienst** van IGEMO heeft de voorbije jaren reeds een uitgebreide en mooie portfolio opgebouwd. IGEMO kan zich inzake ruimtelijke planning aanbieden en profileren als een betrouwbare, deskundige partner voor de gemeenten. De komende jaren wil IGEMO investeren in **innovatie op het vlak van ruimtelijke planning** waarbij de ruimtelijke uitdagingen voor zowel de lokale besturen als de regio op een toekomst- en oplossingsgerichte wijze met het gepaste instrumentarium worden aangepakt.
- ✓ IGEMO beschikt over de expertise om gemeenten te ondersteunen op het vlak van **openruimte- en dorpskernvernieuwingsprojecten**. Zowel op planningsniveau (landschapsplanning, beeldkwaliteitstudie, masterplanning ...) als op het vlak van realisaties (landschapsinrichting, erfgoedrenovatie, toeristische en recreatieve infrastructures ...) heeft IGEMO de ambitie om haar rol verder te verdiepen.
- ✓ Behoud en kwaliteitsverbetering van **openruimte en landschappen** zijn in deze regio met vele ruimteclaims de uitdagingen voor de toekomst! IGEMO heeft de ambitie en de expertise om hierin het voortouw te nemen op basis van

een 3-sporenbeleid: 1) het ontwikkelen van een landschapsvisie op streekniveau, 2) de opbouw van een landschapsnetwerk en 3) de realisatie van concrete, terreingerichte acties en projecten.

De **dienstverlening inzake lokaal woonbeleid** legt zich toe op de ondersteuning van de lokale besturen en woonactoren op het vlak van woon- en huisvestingsbeleid. De lokale besturen zijn de regisseur van het woon- en huisvestingsbeleid. IGEMO ondersteunt en treedt op als uitvoerder van dit lokaal beleid. De dienstverlening van IGEMO strekt zich uit van visievorming en planning tot adviesverlening, controle en informatieverstrekking.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ IGEMO wil haar ambities en kwaliteitsniveau in het kader van het project '**Wonen langs Dijle & Nete**' absoluut handhaven en ook waarmaken in het project '**Wonen in Klein-Brabant**'.
- ✓ IGEMO startte in 2017 - aanvullend op de huidige dienstverlening inzake woonkwaliteit - met een nieuw (gesubsidieerd- **project 'Geschikt ver(der)huren'** waarbij de eigenaars van een woning die niet bewoonbaar is (ongeschikt, onbewoonbaar of leegstaand) een intense trajectbegeleiding wordt aangeboden (opmaak van renovatieplan, aanvraag van premies, zoeken naar aannemer(s), opvolging van aannemingswerken,...) opdat de woning op de huurmarkt zonder huurprijseffect kan worden aangeboden.
- ✓ In 2018 start IGEMO met een nieuw PDPO-project: 'mijn bedrijf, jouw thuis', met als objectief de **woonomstandigheden en -kwaliteit van seizoenarbeiders** in de land- en tuinbouwsector te verbeteren, in overleg met de betrokkenen: de land- en tuinbouwers en de seizoenarbeiders. Dit project wordt voor 60% gesubsidieerd met Europese middelen (PDPO-fonds).
- ✓ De expertise die IGEMO heeft opgebouwd inzake het inventariseren en beheren van het leegstandsregister, kan ook aangewend worden voor de **opmaak en het beheer van andere registers** (tweede verblijven, onbebouwde percelen, bedrijfspanden,...) die voor lokale besturen relevant en/of financieel interessant zijn. IGEMO zal hieromtrent in 2018 een aanbod formuleren.

De dienst 'Preventie & Bescherming' verstrekt aan de 29 aangesloten besturen (gemeentebesturen, OCMW-besturen, autonome gemeentebedrijven, politiezones en intercommunales) **dienstverlening inzake het welzijn op het werk en de veiligheidscoördinatie**.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ De **professionalisering** van de dienstverlening en de optimaliseren van de werking van de GIDPBW worden in 2018 onverminderd voortgezet.

De cel 'streekbeleid' legt zich toe op het realiseren van enerzijds de **regionale samenwerking** en anderzijds de **ontwikkeling van de regio of streek**, met aandacht voor het bestuurlijk organisatiemodel (zie hoger) en met het oog op de realisatie van regionale, door lokale besturen gedeelde taakstellingen, uitdagingen en ambities.

Krachtlijnen voor 2018:

- ✓ *Het bewaken van de uitgangspunten en principebeslissingen inzake **regionale samenwerking en bestuurlijke organisatie** op maat van de regio (cfr. Conferentie van Burgemeesters d.d. 11 maart 2016) vergt waakzaamheid en overtuigingskracht. Zowel de Vlaamse overheid als de lokale besturen grijpen al te vaak terug naar de oude recepten (oprichting nieuwe samenwerkingsverbanden, wisselende partnerschappen, sectorale benadering...).*
- ✓ *Het Samenwerkingsverband '**versterkt streekbeleid Rivierenland**' (opvolger RESOC) werkt actiegericht rond 6 speerpunten: 1) het faciliteren van ondernemerschap, 2) kernversterking en detailhandel, 3) regio van talenten, 4) zorgen voor morgen, 5) een lerend netwerk en 6) Rivierenland als sterk merk. De opmaak van een nieuw streekpact wordt in 2019 gepland. Prioriteit wordt gehecht aan concrete initiatieven, acties en projecten op het terrein*
- ✓ *Het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (en de ontwerp teksten van de beleidskaders) creëert een regionale taakstelling op het vlak van **ruimtelijke programmering en ontwikkeling**. Het debat en de besluitvorming over de regionale programmavraagstukken op het vlak van wonen, bedrijfshuisvesting, open ruimte, infrastructuur... past perfect binnen het bestuurlijk concept van regionale samenwerking en streekontwikkeling.*
- ✓ *Het samen sporen van het **samenwerkingsverband Bereikbare Regio** en het pilootproject '**vervoerregio Mechelen**' vormt een aandachtspunt en uitdaging. Daar waar de vervoerregio in hoofdzaak een beleids- en planmatige taakstelling heeft, kan het samenwerkingsverband Bereikbare Regio zich toeleggen op concrete projecten en initiatieven, ook in functie van de doelstellingen, ambities en acties van de vervoerregio.*
- ✓ *De hervorming van de lokale PWA-werking naar het (sub)regionaal **wijkwerken**, wordt om operationele en budgettaire redenen best op een regionaal schaalniveau aangepakt. 13 lokale besturen in het arrondissement Mechelen hebben IGEMO aangesteld als organisator van het wijkwerken. De regionale samenwerking '**wijkwerken in regio Rivierenland**' wordt uitgewerkt en vanaf 1 januari 2018 uitgerold.*
- ✓ *De hervorming van de **eerstelijnszorg** staat in de startblokken. De partners – waaronder de lokale besturen – zijn aan zet om 1ste lijnszones (75.000 – 120.000 inwoners) af te bakenen. Meerdere 1ste lijnszones vormen samen een regionale zorgzone (schaal van ± 400.000 inwoners). Het is aangewezen dat de lokale besturen hierin een regierol opnemen. De bestuurlijke fora – mandaatgroep en beleidsgroep – zijn geschikt om deze regierol op een gebundelde, daad- en slagkrachtige wijze waar te maken.*

4. Algemeen bedrijfsniveau

Het bestuur, de directie en het personeel van IGEMO vinden het belangrijk om op een planmatige wijze het beleid en de strategie van de intercommunale te benaderen. Leidraad daartoe vormen de ondernemingsstrategie en het strategisch beleidsplan. De intercommunale IGEMO is een vereniging met visie. Dit vertaalt zich in een duidelijke missie en ambitieuze doelstellingen.

De missie van IGEMO luidt: "het is onze missie om het instrument bij uitstek van lokale besturen te zijn, hen te helpen excellente overheden te zijn en een betekenisvolle bijdrage te leveren tot een duurzaam beleid op het vlak van wonen, werken en leven en de taken en opdrachten efficiënt, resultaatgericht en deskundig uit te voeren tot tevredenheid van onze klanten".

IGEMO heeft de volgende doelstellingen gerangschikt, volgens prioriteit en met opgave van het belang dat het bestuur, de directie en het personeel aan iedere doelstelling hechten:

1. IGEMO wil als verlengd lokaal bestuur voor dienstverlening de geprefereerde partner van de lokale deelnemers zijn (25 %).
2. IGEMO wil als intergemeentelijk samenwerkingsverband voor de lokale besturen de evidente partner (zowel forum als realisator) zijn voor grensoverschrijdende samenwerking (25 %).
3. IGEMO wil in het arrondissement Mechelen de belangrijkste publieke actor inzake duurzame streekontwikkeling zijn (25 %).
4. IGEMO wil als duurzame vereniging dat lokale besturen, zowel voor zichzelf als hun doelgroepen, duurzame ontwikkeling als een rode draad aanvaarden en hanteren (15 %).
5. IGEMO wil als dynamische, innovatieve vereniging met de streek als topregio voor wonen, werken en leven in Vlaanderen bestempeld worden (10 %).

5. Jaarrekening 2017

ACTIEF

In totaal werden voor 1.908.087,97 EUR afschrijvingen toegepast waarvan 1.869.105,99 EUR op de materiële vaste activa en 38.981,98 EUR op de immateriële vaste activa.

De financiële vaste activa omvatten 36 aandelen CIPAL.

De voorraad onroerende goederen bestemd voor verkoop, bestaande uit gronden en gebouwen kent een bedrag van 26.186.358,45 EUR.

De voorraad handelsgoederen bestaande uit rookmelders bedraagt 184,08 EUR.

De handelsvorderingen bedragen 1.266.892,41 EUR. Hierin zijn tevens 322.662,83 EUR op te stellen facturen begrepen.

De overige vorderingen bedragen 1.516.828,77 EUR.

De posten Geldbeleggingen en Liquide middelen bedragen 189.320,68 EUR tegenover 576.282,17 EUR vorig jaar.

De overlopende rekeningen bedragen 8.122,64 EUR.

PASSIEF

Het opgevraagd, volgestort kapitaal bedraagt 722.612,00 EUR

De reserves bedragen 5.486.976,66 EUR.

De voorzieningen voor risico's en kosten bedragen 2.662.673,00 EUR.

De schulden van de vennootschap bedragen 25.529.821,73 EUR.

De schulden op meer dan één jaar bedragen in totaal 5.533.675,94 EUR, waarin de kredietinstellingen voor 5.387.837,49 EUR en de borgtochten voor 145.838,45 EUR begrepen zijn.

De schulden op ten hoogste één jaar zijn samengesteld als volgt:

Schuld > 1jr < 1jr	279.162,51 EUR
Financiële schulden	15.336.417,84 EUR
Handelsschulden	1.015.078,13 EUR
Belastingen (bv + btw)	91.674,39 EUR
Bezoldigingen en sociale lasten	409.262,35 EUR
Overige schulden	<u>1.086.065,26 EUR</u>
	18.217.660,48 EUR

De overlopende rekeningen bedragen: 1.778.485,31 EUR

RESULTAATREKENING

De bedrijfsopbrengsten, de financiële opbrengsten, de uitzonderlijke opbrengsten en de regularisatie belastingen, m.a.w. de totale opbrengsten, bedragen 8.361.786,12 EUR.

Het totaal der kosten bedraagt: 9.280.132,30 EUR.

Samenvatting van de balans & resultatenrekening

De bezittingen van de vennootschap bedroegen 34.578.243,69 EUR en waren samengesteld als volgt:

II.	Immateriële vaste activa	30.326,30
III.	Materiële vaste activa	5.365.197,36
IV.	Financiële vaste activa	15.197,08
VI.	Vorraden	26.186.358,45
VII.	Vorderingen op ten hoogste één jaar	2.783.721,18
IX.	Liquide middelen & Geldbeleggingen	189.320,68
X.	Overlopende rekeningen	8.122,64

De schulden van de vennootschap bedragen 28.192.494,73 EUR en zijn als volgt samengesteld:

VII.	Voorzieningen	2.662.673,00
VIII.	Schulden op meer dan één jaar	5.533.675,94
IX.	Schulden op ten hoogste één jaar	18.217.660,48
X.	Overlopende rekeningen	1.778.485,31

Het eigen vermogen van de vennootschap zal een cijfer van 6.385.748,96 EUR bereiken, na ons voorstel van winstverdeling.

De samenstelling van de winst kan als volgt worden voorgesteld:

I/II.	Bedrijfsopbrengsten en bedrijfskosten	
	Omzet en andere bedrijfsopbrengsten	7.997.393,72
	Handelsgoederen	-5.535.891,90
	Diensten en diverse goederen	...-634.897,57
	Brutomarge - positief	1.826.604,25
	Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	-2.527.980,50
	Afschrijvingen en voorzieningen	-452.788,61
	Andere bedrijfskosten	...-13.180,92
	Bedrijfsverlies	-1.167.345,78
IV/V.	Financiële opbrengsten	10.090,19
	Financiële kosten	-115.152,46
	Verlies van het boekjaar uit de gewone Bedrijfsuitoefening voor belasting	-1.272.408,05
	Uitzonderlijke opbrengsten, kosten	0,00
	Belastingen	354.061,87
	Verlies na belastingen	-918.346,18

Wij verzoeken u de jaarrekening per 31 december 2017 goed te keuren.

Bepaling van het te bestemmen resultaat:

Verlies van het boekjaar 2017	918.346,18
-------------------------------	------------

Bestemming de winst:

Over te dragen verlies	918.346,18
------------------------	------------

6. Conclusie

IGEMO is een complex bedrijf dat omtrent meerdere, doch samenhangende beleidsdomeinen een duurzame ontwikkeling van de streek nastreeft. IGEMO poogt daarbij in alle omstandigheden voor de deelnemende gemeenten een maatschappelijke meerwaarde te realiseren.

IGEMO heeft zich de voorbije jaren geprofileerd als een dynamisch bedrijf dat in functie van de reële noden en behoeften van de deelnemende gemeenten een ruim dienstenaanbod heeft ontwikkeld. Gedragen door de bestuursvaardigheid, het vertrouwen en de inzet van de bestuursleden en het enthousiasme, de competenties en de deskundigheid van de medewerkers tracht IGEMO haar ambities waar te maken: als geprefereerde vertrouwenspartner van de gemeentelijke deelnemers een betekenisvolle rol vervullen in de ontwikkeling van

de streek en een zichtbare wijziging van gedrag en mentaliteit te realiseren ten aanzien van duurzaamheid.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/11 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IGEMO.
Algemene vergadering 1 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie**

De dienstverlenende vereniging IGEMO deelt mee dat haar algemene vergadering zal doorgaan op vrijdag 1 juni 2018 om 18.30 uur in De Schuur - Meetingrooms (gebouwen The house of change), Mijlstraat 124, 2570 Duffel, met volgende agenda :

1. Aanduiding stemopnemers.
2. Kennisgeving activiteitenverslag 2017.
3. Goedkeuring jaarrekening 2017 (balans, jaarverslag RvB, verslag van de revisor).
4. Het verlenen van kwijting aan de bestuurders en de revisor.
5. Volmacht aan de raad van bestuur tot uitvoering van de genomen beslissingen.
6. Goedkeuring van de notulen van de algemene vergadering van 1 juni 2018.

In zitting van 28 november 2013 duidde uw raad de heer Rony Cuyt, raadslid, met als plaatsvervanger mevrouw Sofie Bradt, raadslid, aan als provinciale vertegenwoordiger op de algemene vergaderingen van de dienstverlenende vereniging IGEMO tijdens de periode 1 januari 2014 – oktober 2018.

De agenda en de bijhorende stukken van deze vergadering zijn digitaal bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 1 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de dienstverlenende vereniging IGEMO;

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de agenda voor de algemene vergadering van de dienstverlenende vereniging IGEMO van 1 juni 2018.

De provinciale vertegenwoordiger wordt opgedragen de vermelde agendapunten van deze vergadering goed te keuren.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

2 leden hebben nee gestemd;

10 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 53 stemmen ja, 2 stemmen nee en 10 onthoudingen.

Nr. 2/12 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IOK.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.**

Toelichting

WERKING

PERIODE NOVEMBER 2017 – APRIL 2018

Industrieel beleid

IOK heeft terreinen beschikbaar in Balen (Driehoek en Holven), Beerse (Beerse-Zuid), Heist-op-den-Berg, Herentals (Laarstraat), Kasterlee (Tielen), en Turnhout (Veedijk).

Tijdens de periode november 2017 – april 2018 verkocht IOK op vermelde terreinen in totaal 7,3 ha aan 11 bedrijven, samen goed voor 621 arbeidsplaatsen.

De dienst industrie was tevens betrokken bij verschillende aankoop- en terugkoopdossiers: Beerse, Lammerdries in Geel-Olen, Kasterlee-Lichtaart, Stenehei in Dessel, Hezeschrans in Geel, Klein-Gent in Herenthout, Transportzone in Hoogstraten, Portaal Lammerdries in Olen, Ravels-Weelde en Innovatiecampus in Geel.

Samen met de technische dienst werd verder gewerkt aan de infrastructurering van Liessel in Geel (stedenbouwkundige vergunning in aanvraag), De Kluis in Hoogstraten (werken in uitvoering), Gompel in Mol (1^e fase infrastructuurwerken is gestart) en Nijverheidsstraat in Ravels-Weelde.

Daarnaast werden enkele planprocessen gecontinueerd of afgerond die op termijn zullen resulteren in bijkomende bedrijventerreinen: Langveld-Oost in Heist-op-den-Berg, Ambachtstraat in Meerhout en de afbakeningsprocessen kleinstedelijke gebieden Geel en Mol.

In het bijzonder werd met de Stichting H.I. Kempen een intensief overlegplatform opgericht over de ontwikkeling van de aangrenzende Innovatiecampus in Geel. De laatste ontbrekende gronden binnen dit plangebied zijn aangekocht. Er werd een coördinatieteam opgericht, bestaande uit Stichting HIKempen, Thomas More, KU Leuven, IOK, stad Geel en Voka – Mechelen/Kempen om de visie en actiepunten te bepalen. Dit coördinatieteam kwam in januari en april 2018 samen. Bedoeling is om in het najaar 2018 een vergunningsaanvraag klaar te hebben voor de aanleg van de nieuwe infrastructuur op de Innovatiecampus.

In navolging van het project 'activeringsteams onbenutte bedrijfsterreinen' werd het opgemaakte Masterplan voor de transportzone in Hoogstraten-Meer vertaald in een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP), dat op 18 december 2017 voorlopig werd vastgesteld. Dit RUP houdt rekening met een te herstructureren zone en de ontwikkeling van het Business Centre Treeport (BCT) in Zundert (NL). Voor deze herstructureringszone wordt parallel een subsidiedossier in het kader van het Vlaamse subsidiebesluit voor (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen voorbereid in relatie tot het BCT in Zundert (NL).

In navolging van de stuurgroepvergaderingen voor de bedrijvenzone Zinkstraat in Balen-Wezel werden de cruciale visie-elementen zoals ontsluiting, afstemming Lommel, gebruik (financiële en technische situatie en haalbaarheid) bestaande brug, visievorming rond Kloosterplein, verder afgestemd. Op 21 november 2017 vond een overleg plaats tussen de burgemeesters van Lommel, Balen en Mol en de gouverneurs van Antwerpen en Limburg waarop werd beslist dat de KMO-zone Driehoek in Balen tijdelijk zal ontsloten worden via het Kristalpark in Lommel. Deze tijdelijke ontsluiting maakt het mogelijk dat er onderhoudswerken worden uitgevoerd aan de ophaalbrug ter hoogte van Nyrstar. Parallel willen de burgemeesters in samenwerking met de Vlaamse overheid werken aan een definitieve oplossing.

Duurzaamheidsprincipe troef binnen industrieel beleid

De lopende inspanningen op het vlak van streekgebonden bedrijventerreinmanagement (BTM) op bestaande en nieuwe terreinen werden gecontinueerd, met in het bijzonder acties rond de verdere uitwerking van de goedgekeurde dossiers binnen de oproep van de POM rond duurzame acties en de oproep 'bedrijventerreinmanagement' van VLAIO.

Op 19 april 2018 vond voor de 3de keer de zwerfvuilactie op de Kempense bedrijventerreinen plaats. 152 bedrijven en 350 medewerkers namen deel aan deze actie op 33 bedrijventerreinen. Het was daarmee de grootste zwerfvuilactie van ondernemers in Vlaanderen.

In partnerschap met Thomas More en VITO wordt bekeken hoe we vanuit BTM de bedrijven nog meer kunnen aanzetten op vlak van hun energiehuishouding.

In deze periode bleef IOK ook verder streven naar een goede (multimodale) ontsluiting van bedrijvenzones. Zo werd in het voorjaar van 2018 verder gewerkt

aan de fietsverbinding Nikelaan, die quasi klaar is voor de vergunningsaanvraag. Daarnaast werd de uitvoering van de goedgekeurde mobiliteitsstudie in de Noorderkempen en de lopende mobiliteitsstudie in de Middenkempen verder opgevolgd. Op 23 april 2018 vond een eerste werkoverleg plaats op initiatief van de gouverneur van Antwerpen i.f.v. het goederentransport via spoor en de kansen die hiermee gepaard kunnen gaan. Een 2de overleg zal rond de zomer 2018 voorzien worden.

Op vlak van windenergie werd de omgevingsvergunning ingediend in 2018 voor de inplanting van 2 windturbines op de bedrijvzone Beerse-Zuid. Daarnaast werden in het voorjaar de werken gestart aan de 3 windturbines op de bedrijvzone Eindhoutse Heide (ENA24 Z.1).

Sociaal grondbeleid

Binnen het sociaal woonbeleid vormen de sociale verkavelingen de kernactiviteit. De projecten evolueerden de afgelopen jaren steeds meer naar gemengde projecten, in samenwerking met privé-eigenaars en private projectontwikkelaars enerzijds en de sociale huisvestingsmaatschappijen anderzijds. Die intensieve samenwerking wordt onverminderd verdergezet.

Het voorbije halfjaar werden 15 kavels te koop aangeboden. Van dit aanbod waren eind april 4 kavels verkocht. Ondertussen wordt de strategische denkoefening inzake het sociaal grondbeleid, verdergezet. Dit leidde al tot de opstart van een pilootproject waarbij op basis van een recht van opstal wordt samengewerkt met een private partner voor de bouw van betaalbare woningen. De start van de verkoop verliep alvast positief, op enkele maanden werden 4 van de 8 beschikbare woningen verkocht. Bijkomend worden binnenkort nog 25 kavels te koop aangeboden, gespreid over twee verkavelingen.

In november 2017 werd een vergunning bekomen voor een verkaveling met een IOK-aandeel van 6 kavels. Tevens werd in april, in samenwerking met een particuliere grondeigenaar, een vergunningsaanvraag ingediend voor 2 kavels waarvan 1 IOK-kavel.

Momenteel worden voorbereidingen getroffen voor het indienen in het komende jaar van diverse verkavelingsaanvragen. Afhankelijk van het verloop van het overleg met de betrokken grondeigenaars en de gemeenten en van een eventuele fasering, zal het aantal IOK-kavels in deze projecten zich situeren tussen 80 en 120. Er wordt telkens een zone voorzien voor de oprichting van sociale koop- of huurwoningen door een sociale huisvestingsmaatschappij.

Daarnaast zijn ook meerdere projecten op langere termijn in voorbereiding.

Momenteel beschikt IOK over circa 35 ha grondreserve, waarvan circa 20 ha gelegen is in woonuitbreidingsgebied.

De beschikbare algemene middelen en de reserves voor het grondfonds geven voldoende financiële draagkracht om tot strategische grondaankopen over te gaan. Op die manier kan een actief aanbodbeleid gevoerd worden. IOK zal ook in de toekomst blijven ijveren om betaalbare huisvestingsmogelijkheden te kunnen aanbieden.

Dienstverlening aan de gemeenten

IOK biedt een divers gamma aan diensten aan. De opdrachtgever is hierbij in principe steeds de gemeentelijke overheid. De dienstverlening wordt aangeboden vanuit een multidisciplinair team. Via gestructureerd overleg worden de verschillende disciplines op elkaar afgestemd en geïntegreerd.

Technische dienstverlening

De opdrachten externe dienstverlening (die sinds mei 2016 verlopen via het principe van inhouse-dienstverlening) omvatte tijdens het voorbije halfjaar een 8-tal nieuwe dossiers infrastructuurwerken en vergunningsaanvragen, 4 nieuwe opdrachten voor opmetingsplannen en 1 nieuwe opdracht voor digitalisatie van plantvakken.

De interne dienstverlening omvat de logistieke ondersteuning van de overige IOK-diensten. Het ontwerpen, de coördinatie van de veiligheid en gezondheid, het aanbesteden en het opvolgen van de uitvoering der werken zowel voor bedrijvzones, sociale verkavelingen, afvalverwerkingsinstallaties en leveringen voor IOK vormen het omvangrijkste takenpakket van de technische dienst.

Bijstand aan gemeenten in functie van grondverwerving

Het voorbije halfjaar werd, in nauw overleg met de betrokken schepencolleges, bemiddeld bij de grondverwerving voor 24 specifieke gemeentelijke projecten.

Daarnaast voerde IOK in deze periode ook de onderhandelingen in 9 dossiers voor de aanleg van fietspaden langs gewestwegen, in uitvoering van de mobiliteitsconvenanten of samenwerkingsovereenkomsten die de betrokken gemeenten afsloten met de Vlaamse overheid.

IOK plangroep

IOK plangroep is opdrachthouder van een 60-tal uiteenlopende gemeentelijke en provinciale planningsopdrachten. Sinds mei 2016 verlopen deze opdrachten via het principe van inhouse-dienstverlening. De opdrachten omvatten een waaier van gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen, stedenbouwkundige inrichtingsstudies, mobiliteitsstudies, woonomgevingsplannen, voorstudies, behoeftenonderzoeken, masterplannen... De opmaak van RUP's gaat ook steeds gepaard met de opmaak van een screening op planMER, dan wel de begeleiding van de opmaak van een planMER door de aangestelde onderaannemer. Daarnaast biedt IOK plangroep planologische ondersteuning aan gemeenten, zoals bij de beoordeling van verkavelings- en stedenbouwkundige aanvragen vanuit het principe van duurzaam en hedendaags bouwen/verkavelen en werden begeleidingstrajecten met betrekking tot projectregie opgestart.

Aan gemeenten die wegens onvoorziene omstandigheden acut kampen met een sterk verhoogde werkdruk op de dienst ruimtelijke ordening biedt IOK plangroep ook eerstelijns-ondersteuning ter plaatse aan bij het behandelen van vergunningsaanvragen. In de afgelopen periode werden 6 gemeenten ondersteund. Intern biedt IOK plangroep, via een integrale projectwerking waarbij een geïntegreerde aanpak vanuit verschillende diensten voorop staat, planologische

ondersteuning aan het IOK woonbeleid en het industrieel beleid van IOK. Een bijzonder aandachtspunt in dit verband zijn de inspanningen die worden geleverd op het gebied van duurzaam bouwen, verkavelingen en duurzame inrichting van bedrijventerreinen. Bovendien wordt de expertise van IOK plangroep inzake ruimtelijke ordening, ontwerp en mobiliteit ingezet in een aantal subsidieprojecten.

Er werd gewerkt aan gemeentegrensoverschrijdende projecten inzake onderzoek religieus patrimonium en diepe geothermie. Dergelijke streekprojecten hebben als doel bijzondere kenmerken van de streek te versterken en/of een gezamenlijke problematiek aan te pakken.

IOK plangroep heeft tevens een intergemeentelijke kwaliteitskamer (IKRO) opgericht, bestaande uit 3 experten op het vlak van architectuur, landschapsarchitectuur en ruimtelijke planning. De IKRO staat de gemeenten op afroep bij bij de beoordeling van (omvangrijke, complexe, specifieke,...) projecten. In de voorbije 6 maanden werden 4 projecten voorgelegd aan de kwaliteitskamer.

IOK duurzaamheidsteam

De focus van de dienstverlening is vanaf 2014 geheroriënteerd van de Samenwerkingsovereenkomst, die eind 2013 afliep, naar het Burgemeestersconvenant. IOK ging hiervoor een samenwerking aan met hoofdparters provincie Antwerpen, Eandis, Infrax en VITO dat later werd uitgebreid met Kamp C, Voka Mechelen-Kempen en Rurant. Bovendien zijn ook al meer dan 150 andere stakeholders rond energie en klimaat betrokken en blijft dit aantal steeds groeien. Alle 29 gemeentebesturen stapten in het streekproject en ondertekenden het Burgemeestersconvenant. Met de projectnaam Kempen2020 onderneemt het partnerschap in de Kempen actie om de uitstoot van CO₂ met 20% te reduceren tegen 2020.

Eind 2014 dienden alle 29 gemeenten een klimaatactieplan in bij Europa. In het voorjaar van 2015 werd in elke gemeente een stuurgroep opgestart om de uitvoering van het gemeentelijk klimaatplan op te volgen en bij te sturen. Tot 2020 zullen deze stuurgroepen in alle gemeenten minstens 2 keer per jaar samen komen onder begeleiding van IOK.

Naast de implementatie van de actieplannen bouwde het streekproject Kempen2020 ook verder op succesvolle lopende acties enerzijds en op de voorbereiding van het uitwerken van nieuwe projecten anderzijds, vertrekkende van de gemeentelijke klimaatactieplannen. Hieronder een niet-limitatief overzicht:

- Organiseren van de Energie Infotoer 2017 - 2018 (najaar 2017 - voorjaar 2018).
- Het proefproject energiemeesters waarbij vrijwilligers worden gezocht om gezinnen in energiearmoede bij te staan om hun woning te renoveren en hun gedrag met betrekking tot hun energieverbruik aan te passen. Dit project werd over de ganse Kempen uitgerold in samenwerking met Kamp C. Deze uitrol past binnen het Europese Shine-project.
- Verdere uitdieping van het project klimaatscholen binnen het Europese 2IMPRESZ-project. Tijdens de schooljaren 2018-2019 en 2019-2020 zullen telkens 12 scholen kunnen deelnemen aan het project. Samen met heel wat partners worden scholen zowel educatief als technisch bijgestaan om hun school klimaatvriendelijker te maken. Parallel loopt het succesvolle aanbod milieulessen

voor basisscholen. Voor het schooljaar 2017-2018 nemen 21 gemeenten deel en kwam van 80 scholen een aanvraag voor lessen binnen.

- Dossierverwerking door het lokale energiehuis in het kader van de Vlaamse energielening (voormalige FRGE) voor de realisatie van energiebesparende maatregelen m.b.t. de woning.
- Ondersteunen en informeren van gemeenten met betrekking tot de uitrol van diepe geothermie en warmtenetten.
- Opmaak van een portfolio Kempen2020 die alle acties en diensten van de verschillende actoren bundelt in een overzichtelijk geheel.
- Gemeentelijke kernteams: halfjaarlijks voortgangsoverleg in elke gemeente in uitvoering van het klimaatactieplan.
- Lerende netwerken schepenen leefmilieu en milieu-/duurzaamheidsambtenaren.
- Lokale woonbeurzen rond duurzaam bouwen en wonen organiseren in samenwerking met Kempens Woonplatform.
- Voorbereiden van een participatietraject met de burger i.s.m. Vormingplus en Campina Energie.
- Duurzame wijkrenovaties werden opgestart in 4 wijken binnen het Shine-project.
- Ondersteuningstraject voor BEN-renovaties werd uitgerold over de ganse Kempen in samenwerking met Kamp C binnen het Shine-project.
- Samenaankoop muurisolatie (winter 2017-2018).

Daarnaast stond IOK ook ter beschikking van de gemeenten in een faciliterende coördinatorrol: dit houdt in dat ingegaan wordt op elke vraag inzake energie en klimaat om gemeenten te begeleiden in de realisatie van acties uitgevoerd door derden (in voortdurend overleg met die andere spelers). Voorbeelden zijn: de realisatie van (ambitieuze) hernieuwbare energieprojecten (windenergie, zonne-energie, biomassa, geothermie, koude-warmteopslag, warmtekrachtkoppeling, benutten afvalwarmte), energiebesparing bij bedrijven (kleinhandel, ziekenhuizen, ...) of hiervoor een kader uitwerken. De coördinatorrol van IOK bestaat erin eigen expertise in te brengen, maar ook andere specifieke deskundigheid aan te trekken en als procesbegeleider de taak van de gemeente te verlichten. De portfolio is hierbij een belangrijk werkinstrument.

Ook andere diensten gaven mee vorm aan de uitvoering van het klimaatactieplan, met inhoudelijke steun vanuit het duurzaamheidsteam, zoals bijvoorbeeld:

- de realisatie van duurzame verkavelingen en duurzame mobiliteitsprojecten;
- duurzaamheidsaspecten verankeren in het gemeentelijk woonbeleid in samenwerking met Kempens Woonplatform;
- verduurzamen bedrijventerreinen via bedrijventerreinmanagement.

Naast de focus energie en klimaat wordt een 2de (kleinere) focus gelegd op biodiversiteit. Voor het in stand houden en versterken van de biodiversiteit in de Kempen worden naast de actie 'Behaag onze Kempen' (forfaitair) volgende acties voorbereid:

- verder verkennen van een intergemeentelijke actie rond biodiversiteit en het ondersteunen van de bijenpopulatie in de Kempen (in overleg met provincie, SPK);
- ondersteuning van gemeenten bij pesticidenvrij en onderhoudsarm beheer van het openbaar domein. Hierbij worden samenwerkingsverbanden (SPK, Boskat...) verder onderzocht.

Het duurzaamheidsteam continueerde tevens haar eerstelijns ondersteuning door inzet van deeltijdse intergemeentelijke duurzaamheidsambtenaren bij 2 gemeenten: 25 % VTE in de gemeente Rijkevorsel en 50 % VTE in de gemeente Mol.

Dienstverlening onder de vorm van kostendelend verlengstuk

De juridische dienstverlening, de intercommunale milieudienst, de dienst GiD PBW, Kempens Woonplatform, de dienstverlening rond leegstand en conformiteitsonderzoeken, de dienstverlening informatieveiligheid, de intergemeentelijke aankoopdienst en de dienst intercommunaal centrum voor geweldbeheersing functioneren als een kostendelend verlengstuk voor de deelnemende vennoten. Dit betekent dat de vennoten kostendelend samenwerken door een gezamenlijk beheer van dienstverlening en expertiseverwerving en dus ook door een gezamenlijke aanwerving van gespecialiseerd personeel.

Intercommunale milieudienst (IMD)

Milieuadviesverlening

Alle 29 gemeenten uit het werkingsgebied van IOK zijn aangesloten bij IMD. Een interdisciplinair team geeft advies en ondersteuning bij milieudossiers.

Inzake milieuadviesverlening werden de afgelopen periode 116 nieuwe dossiers geopend; het merendeel had betrekking op vergunningsaanvragen.

Basispakket duurzaam beleid

Een basispakket wordt aangeboden voor ondersteuning van alle deelnemers bij de uitbouw van een duurzaam milieubeleid. Het blijvend kunnen aanbieden van een gediversifieerd dienstenpakket op maat van de gemeenten blijft hierbij de hoofdplicht. Dit dienstenpakket wordt hoofdzakelijk afgestemd op het lokale energie- en klimaatbeleid binnen het streekproject Kempen2020 onder de Europese noemer van de 'Covenant of Mayors' dat alle deelnemende gemeenten ondertekenden. Hiervoor wordt vanuit het kostendelend verlengstuk 1,5 VTE ingezet voor het verzekeren van volgende dienstverlening aan de gemeenten: opmaak en verspreiding van de intercommunale duurzaamheidskrant gericht naar de bevolking van de 29 IMD-gemeenten; vertegenwoordiging van de Kempense gemeenten op gewestelijk niveau (Vlinter-overleg, overleg met VVSG); organisatie van de intergemeentelijke actie 'Behaag onze Kempen' in samenwerking met de gemeentebesturen en natuurverenigingen; communicatie- en informatieverstrekking aan de gemeenten (o.a. loketfunctie, aanbod van artikelen, overleg rondes met schepenen van leefmilieu en milieuambtenaren).

Juridische dienstverlening

De juridische dienst verstrekt intern (aan directie/bestuursorganen IOK/IOK Afvalbeheer) en extern (aan vennoten) juridisch advies, in hoofdzaak over volgende thema's: milieurecht, ruimtelijke ordeningsrecht, overheidsopdrachten, contracten- en verbintenissenrecht en arbeids- en ambtenarenrecht.

Tijdens de voorbije 6 maanden werden er 184 interne juridische dossiers aangemaakt. Er werden het voorbije halfjaar ook 756 externe dossiers opgemaakt. Bovendien is ook de vraagbaakfunctie van deze dienst erg belangrijk.

Tot eind 2017 werden vanuit de juridische dienst ook gezamenlijke aankopen gefaciliteerd. Concreet ging het in de periode november-december 2017 om volgende groepsaankooptrajecten:

Bewakingscamera's - gegund januari 2018

Verkeersborden - aanbestedingsprocedure lopende

Vanaf 2017 wordt deze dienstverlening opgenomen door de intergemeentelijke aankoopdienst.

Intergemeentelijke aankoopdienst (IAD)

De intergemeentelijke aankoopdienst is operationeel vanaf 1 januari 2018. IAD treedt op als aankoopcentrale. 20 gemeenten, 2 hulpverleningszones en 2 politiezones maken deel uit van deze kostendelende vereniging. De dienstverlening bevat 3 onderdelen: groepsaankopen, individuele begeleiding bij lokale aankopen, lerend netwerk.

Volgende groepsaankopen werden gefaciliteerd:

Strooizout – gunningsprocedure lopende

Duurzaam papier – gunningsprocedure lopende

Hospitalisatieverzekering – aanbestedingsprocedure lopende

Maaltijdcheques – aanbestedingsprocedure lopende

Multifunctionals – aanbestedingsprocedure

Onderhoudsproducten – aanbestedingsprocedure lopende

Postdiensten – aanbestedingsprocedure lopende

Interlokale vereniging milieuhandhaving

In 2012 werd de interlokale vereniging milieuhandhaving Kempen opgericht, waarbij de invulling van de decretale verplichtingen van het milieuhandhavingsdecreet in hoofde van de gemeente als opdracht vooropstaat. Hierbij zijn 17 gemeenten en 7 politiezones aangesloten.

Er werden binnen IOK 3 milieutoezichthouders ingezet. Er werd gekozen voor een multidisciplinair team waarbij de nodige administratieve ondersteuning wordt voorzien.

De voorbije 6 maanden werden 57 controles uitgevoerd en 49 adviezen gegeven.

Eveneens werden de evoluties opgevolgd met betrekking tot het handhavingsbeleid in de sector van de ruimtelijke ordening. Mogelijks kunnen er, in de context van de omgevingsvergunning, een aantal synergiën ontwikkeld worden.

Kempens Woonplatform

De voorbije periode werd gewerkt aan de uitvoering van diverse acties, zoals opgenomen in het actieplan wonen. Verder werd er ingezet op het informeren van burgers (aanleveren van artikels, infosessie voor verhuurders, ondersteuning aanspreekpunten wonen...). De woongerelateerde beleidsontwikkelingen werden

opgevolgd en vertaald naar de betrokken gemeenten. Kempens Woonplatform fungeerde voor de gemeenten tevens als vraagbaak voor woongerelateerde items, waarbij – indien relevant – steeds een terugkoppeling voorzien werd met de juridische dienst.

De voorbije periode vonden verschillende besprekingen plaats in het kader van de verlenging van het project, waarbij ook beslist werd het project op te splitsen in een noordelijke en zuidelijke werking. Eind april werden de 2 subsidiedossiers ingediend.

Intergemeentelijke dienstverlening leegstand en verwaarlozing

14 Kempense gemeenten doen beroep op IOK voor de opmaak en het beheer van het gemeentelijk register van leegstaande gebouwen en woningen. IOK doet de nodige administratieve en materiële vaststellingen voor de panden die opgenomen zijn in de gemeentelijke vermoedenslijsten. Verder staat IOK ook in voor de behandeling van ingediende beroepen en aanvragen tot schrapping uit het register. Tijdens de 6 beschouwde maanden werden 128 vaststellingen gedaan en 51 administratieve aktes verzonden. Verder werden er 12 beroepen en 36 schrappingsverzoeken behandeld.

Sinds 1 januari 2017 is de bevoegdheid om verwaarloosde panden te inventariseren overgedragen van Vlaanderen naar de gemeenten. IOK heeft hierop ingespeeld en haar dienstverlening rond leegstand uitgebreid met verwaarlozing. De voorbije periode hebben de gemeenten eigen reglementen opgemaakt en de nodige beslissingen genomen om de bevoegdheid over te dragen aan IOK. De voorbije 6 maanden werden er zo 101 vaststellingen gedaan, 21 administratieve aktes verzonden en werden er 8 beroepen ingediend.

Intergemeentelijke dienstverlening conformiteitsonderzoeken

De 16 gemeenten die aangesloten zijn bij de intergemeentelijke dienstverlening conformiteitsonderzoeken kunnen beroep doen op IOK voor het uitvoeren van de nodige vooronderzoeken en hercontroles in het kader van de procedure ongeschikt-en/of onbewoonbaarheidsverklaring van een woning of het uitvoeren van het conformiteitsonderzoek met het oog op de afgifte van een conformiteitsattest. De voorbije 6 maanden werden er 68 conformiteitsonderzoeken uitgevoerd in de aangesloten gemeenten.

Gemeenschappelijke interne Dienst voor Preventie en Bescherming op het Werk (GiD PBW)

Voor de aangesloten lokale besturen fungeert de GiD PBW als de interne preventiedienst. In samenwerking met de externe preventiedienst adviseert de GiD PBW werkgever en werknemer over alle welzijnsaspecten verbonden aan arbeid. IOK treedt op als gastheer en organisator en is daarenboven zelf participierend bestuur.

Zo organiseert de GiD PBW de interne preventiedienst voor in totaal 73 besturen. Deze besturen stellen samen 9.931 voltijdsequivalenten (of 14.732 werknemers) te werk.

In de periode november 2017 t.e.m. april 2018 werden volgende activiteiten genoteerd m.b.t.:

- o beleid: 20
- o activiteiten met EDPBW: 98
- o jaaractieplan – globaal preventieplan (dynamisch risicobeheersingssysteem): 101
- o jaarverslagen: 154
- o ongevallenonderzoeken: 158
- o bijwonen CBPW: 107
- o geven van opleidingen / infosessies: 77
- o adviezen / onderzoeken: 423
- o rondgangen / werfbezoeken / werkplaatsbezoeken: 643
- o voorkomingsbeleid (aankoopbeleid – de 3 rode lichten): 439

De cel 'veiligheid speelterreinen' is werkzaam in 22 gemeenten, die in totaliteit circa 3.801 speeltuigen beheren verspreid over circa 692 speelterreinen. De jaarlijkse grondige controles worden systematisch uitgevoerd. Er wordt geparticipeerd in het ontwerp van nieuwe speelterreinen. Tevens wordt er deelgenomen aan werkgroepen.

Dienstverlening informatieveiligheid

De politie- en hulpverleningszones zijn er wettelijk toe gebonden om een consulent voor de veiligheid en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer aan te stellen die de nodige richtlijnen, procedures en veiligheidsplannen op maat van de zone uitwerkt. Op vraag van de politie- en hulpverleningszones ondersteunt IOK sinds 2017 7 politiezones en 2 hulpverleningszones bij hun beleid inzake informatieveiligheid.

Intercommunaal Centrum voor Geweldbeheersing (ICG)

IOK vervult een actieve rol in het beheer van het ICG. Op die manier wenst IOK de politiediensten maximaal te ondersteunen. Het centrum fungeert als trainingscentrum voor de lokale en federale politie, de douane en het Agentschap Natuur en Bos.

Studiewerk en begeleiding

Op 11 april 2016 werd het nieuwe samenwerkingsverband vzw Streekplatform Kempen opgericht, dit in opvolging van RESOC Kempen. Streekplatform Kempen is een netwerkorganisatie met als doelstelling het faciliteren van sociaal-economische samenwerking in de Kempen en het versterken van de 'stem' van de Kempen. Het streekpact en DYNAK vormen het overkoepelend kader van waaruit er voor de verschillende pijlers een uitvoeringsgerichte aanpak wordt ontwikkeld. Per pijler werd een trekker aangeduid die waakt over de realisaties. IOK beheert de governance van de pijler 'ruimte om te ondernemen in een vlot bereikbare regio', in samenwerking met de provincie Antwerpen en de governance van de pijler 'groene en duurzame Kempen' in samenwerking met RURANT vzw. vzw Streekplatform Kempen diende een projectvoorstel in bij ESF in functie van de cofinanciering van het samenwerkingsverband. Dit projectvoorstel werd goedgekeurd en is ingegaan op 1 september 2016 voor een periode van 3 jaar.

De studiedienst stond ook in voor de opvolging van de beleidsplannen 2013-2018 van IOK en IOK Afvalbeheer. De opmaak van jaaractieplannen en het formuleren van KPI's om de voortgang te monitoren gebeurde eveneens door de studiedienst.

IOK bood eveneens ondersteuning aan lokale besturen inzake lokale tewerkstelling en de regierol sociale economie.

Tijdens de zomer van 2015 heeft het Kempens spoorplatform een globale visie opgemaakt over het vervoer per spoor. Vanuit deze spoorvisie werden de voorbije periode de ontwikkelingen in het kader van het meerjareninvesteringsplan en het nieuwe vervoersplan opgevolgd. In februari vond in functie van de uitvoering van prioritaire acties uit de spoorvisie (stationsomgeving Herentals, dienstverlening station Turnhout) een onderhoud plaats met Infrabel en NMBS. IOK volgde de afgelopen periode ook de algemene ontwikkelingen op omtrent de eventuele heractivering van de IJzeren Rijn. Dit in navolging van de studie die het studiebureau Technum in 2009 in opdracht van IOK uitvoerde om de gevolgen van een eventuele heractivering van de IJzeren Rijn in beeld te brengen en om hiervoor milderende maatregelen aan te reiken.

De ontwikkelingen met betrekking tot het openbaar busvervoer werden eveneens van nabij opgevolgd, dit in het licht van de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst 2016-2020 van De Lijn en de omvorming van het concept basismobiliteit naar het nieuwe principe basisbereikbaarheid.

IOK organiseert in samenwerking met de dienst mobiliteit van provincie Antwerpen op regelmatige basis een regionaal mobiliteitsoverleg. In maart vond een overleg plaats met de Kempense ambtenaren en schepenen mobiliteit en andere relevante actoren over trage wegen, autodelen en elektrische voertuigen.

IOK heeft in opdracht van de Conferentie van Kempense burgemeesters en het Streekplatform Kempen in 2016 een bevraging georganiseerd bij de Kempense gemeentebesturen over alle wegenwerken van enige omvang en met streekrelevantie die zij hebben neergelegd bij AWV. De resultaten van deze bevraging werden door een groep van experts geanalyseerd om te komen tot een ontwerp-prioriteitennota. Op basis van deze nota werd de dialoog aangegaan met AWV Antwerpen. Eind 2017 vond een vervolgoverleg plaats, specifiek gericht op de bespreking van Kempense dossiers rond fietsinfrastructuur. Ook op de agenda stonden de dossiers over het stedelijk plateau Turnhout en de stationsomgeving Herentals.

In functie van een goede beleidsvoorbereiding wordt een actuele databank van socio-economische gegevens van de regio en de gemeenten bijgehouden. Vanuit de studiedienst worden tal van informatieve initiatieven genomen om de Kempense gemeentebesturen zoveel mogelijk informatie te bieden. Om dit te optimaliseren werd verder gewerkt aan de uitbouw van het communicatiebeleid.

Vanuit deze dienst wordt eveneens de opmaak van de Europese projectdossiers ondersteund.

Het recreatiedomein De Lilse Bergen blijft eveneens een aandachtspunt binnen de werking van IOK.

Sociaal-cultureel beleid

Het sociaal-cultureel beleid richt zich voornamelijk tot onderwijs en welzijn.

Binnen de onderwijssector situeren de activiteiten zich rond allerlei vormingsactiviteiten van PVK (Pedagogisch Vormingsinstituut voor de Kempen). Daarnaast treedt IOK ook op als organisator en moderator van het intercommunaal examen. IOK organiseerde de voorbije periode ook een Kempens platform voor schepenen en ambtenaren onderwijs over het ondersteuningsmodel (M-decreet).

Welzijnszorg Kempen is initiatiefnemer van diverse projecten in de sector van de OCMW's. De organisatie neemt zelf initiatieven, maar participeert daarnaast in een aantal vzw's. De ondersteuning van IOK situeert zich hierbij op het vlak van personeel en logistiek.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/13 van de agenda

Provinciale initiatieven. Dienstverlenende vereniging IOK. Overeenkomst n.a.v. uittreding. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Wettelijk kader:

Op 17 juni 2016 verscheen in het Belgisch Staatsblad het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en het Provinciedecreet van 9 december 2005. In artikel 80, §1 van het (gewijzigd) decreet van 6 juli 2001 betreffende de intergemeentelijke samenwerking wordt bepaald dat de provincies uittreden uit de dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen uiterlijk op 31 december 2018 en dat de provinciale aandelen worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde.

Onderhandelingen i.v.m. bepalen van het scheidingsaandeel:

De onderhandelingen tussen de dienstverlenende vereniging Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen (IOK) en de Provincie Antwerpen vonden op ambtelijk niveau plaats tussen de algemeen directeur van de dienstverlenende vereniging Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen (IOK) en het departementshoofd van DESE. Deze gesprekken hebben geleid tot een ontwerp van overeenkomst. De belangrijkste elementen in deze overeenkomst zijn:

Deze overeenkomst heeft tot doel de rechten en verplichtingen van de Partijen uiteen te zetten met betrekking tot de verplichte uittreding van de provincie Antwerpen uit IOK, evenals de verdere engagementen die de provincie Antwerpen neemt ten aanzien van IOK.

Bij ondertekening van deze overeenkomst verklaren Partijen dat zij met betrekking tot de verplichte uittreding niets meer van elkaar te vorderen noch te betwisten hebben en dat zij onvoorwaardelijk en onherroepelijk verzaken aan elk recht van vordering met betrekking tot deze verplichte uittreding.

De aandelen van het provinciebestuur van Antwerpen worden overgenomen aan nominale waarde. Op een totaal van 779.632 aandelen heeft het provinciebestuur van Antwerpen ervan 154.339 aandelen in bezit. Deze aandelen vertegenwoordigen 19,8% van het kapitaal en een nominale waarde van 3.858.475 EUR.

IOK zet een Streekfonds op met een inbreng van 2 miljoen EUR. Deze middelen worden onmiddellijk voor dit doel gereserveerd door ze in de boekhouding over te boeken op een aparte rekening binnen de rubriek beschikbare reserves.

De provincie Antwerpen engageert zich gedurende de looptijd van het Streekfonds een totaal equivalent bedrag van 2 miljoen EUR aan cofinanciering te voorzien in functie van de financiering van projecten door het Streekfonds. Bijgevolg kan het Streekfonds van 2 miljoen EUR samen met de provinciale cofinanciering een financiële slagkracht genereren van 4 miljoen EUR.

De deputatie van de provincie Antwerpen en de Raad van Bestuur van IOK beslissen beiden over de aanwending van de middelen van het Streekfonds.

Deze overeenkomst wordt aangegaan bij ondertekening door de Partijen en eindigt van rechtswege op 10 november 2037

Dit verslag werd goedgekeurd door deputatie in zitting van 9 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking en het Provinciedecreet van 9 december 2005 (Decreet wijziging DIS), waarin artikel 19 wijzigingen aanbrengt aan het artikel 80 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op het huidige artikel 80, §1 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking, wat stelt: "De projectverenigingen, dienstverlenende en opdrachthoudende verenigingen, waarin één of meer provincies deelnemen, en waarin deze deelneming niet op een specifieke wijze geregeld is door andere wettelijke of decretale bepalingen, passen hun statuten in die zin aan dat de provincies uiterlijk op 31 december 2018 uittreden. De provinciale aandelen worden overgenomen tegen een tussen de partijen overeen te komen waarde."

Gelet op de statutaire bepalingen van IOK en artikel 16.2 in het bijzonder, waarin wordt gestipuleerd dat de uittredende deelnemer enkel aanspraak kan maken op zijn aandeel aan nominale waarde in de vereniging, zoals dat blijkt uit de balans van het boekjaar waarin deze uittreding heeft plaatsgehad;

Gelet op de wens van IOK en de provincie Antwerpen om in de toekomst op een positieve manier te blijven samenwerken in het belang van de Kempense regio en de Kempense gemeentebesturen;

Op voorstel van deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

De provincieraad beslist om uit de dienstverlenende vereniging Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen (IOK) te treden.

Artikel 2:

De uittredingsovereenkomst tussen de Provincie Antwerpen en IOK wordt goedgekeurd.

Artikel 3:

De provincieraad stemt in met een bedrag van 3.858.475 EUR als scheidingsaandeel voor de 154.339 B-aandelen van de provincie Antwerpen, conform de onderhandelde exit-regeling met IOK en zoals goedgekeurd in deputatiezitting van 9 mei 2018.

Artikel 4:

De dienstverlenende vereniging IOK is een vergoeding van 3.858.475 EUR verschuldigd aan de provincie Antwerpen.

Artikel 5:

De provinciale vertegenwoordiger bij de dienstverlenende vereniging IOK wordt opgedragen om de beslissingen genomen door de provincieraad in zitting van 24 mei 2018 in hierboven vermelde artikelen 1 t/m 4 schriftelijk over te maken aan de algemeen directeur van de dienstverlenende vereniging IOK.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Wij gaan ons hier onthouden.

Wij zijn er tegen dat er moet uitgetreden worden, maar daar kan de provincie hier nu niets aan verhelpen.

Wij vinden dat volgens de deal voor de uittreding de provincie te weinig krijgt. Anderzijds is het ook zo dat door Vlaanderen de gemeenten het wel wat moeilijk hebben. Het is dus een beetje een vestzak broekzak operatie. Maar in de commissie is er duidelijk gesteld geweest dat er geen sprake is van privatisering. Dat is voor ons van heel groot belang.

Wij hebben heel veel appreciatie voor de vertegenwoordiger van de provincie bij IOK die wel werkt om de zaak transparanter te maken en ons geregeld info geeft, ook aan de oppositie.

VOORZITTER.- Zijn daar nog tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

52 leden hebben ja gestemd;

13 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 52 stemmen ja, bij 13 onthoudingen.

Nr. 2/14 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PIDPA.
Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.
Toelichting**

20 april 2018

Verslag aan Algemene Vergadering

Vergadering van 18 juni 2018
punt 2

Verslag van de raad van bestuur over het jaar 2017.

Bijgevoegd vindt u de ontwerptekst van het jaarverslag van Pidpa over het werkingsjaar 2017.

Net als in de jaarverslagen van de voorbije jaren hebben wij de werkzaamheden van Pidpa in 2017 gecentraliseerd rond een aantal thema's die elk een bepaald aspect belichten van de werking en de werkzaamheden van Pidpa.

Dit jaarverslag wordt traditiegetrouw voorafgegaan door een voorwoord van de voorzitter. Nadien volgt het financieel jaarverslag.

Net zoals de voorbije jaren zal dit jaarverslag uitsluitend in een digitale versie beschikbaar zijn.

Jaarverslag Pidpa

Werkingsjaar 2017

Inhoud

1	Voorwoord voorzitter	3
2	Zorg voor water	4
2.1	Natuurbeheer	4
2.2	Duurzaamheid	4
3	Infrastructuur	6
4	Drinkwater.....	7
4.1	Waterverbruik	7
4.2	Labo	9
5	Afvalwater	10
6	Integraal water	11
6.1	Klantenbeheer	11
6.2	Integrale waterprijs	12
6.3	Afbetalingsmogelijkheden	13
6.4	Klachtenbeheer	14
7	Wereld van water	14
8	Water in de wereld.....	16
9	Water in beweging.....	17
9.1	Medewerkers.....	17
9.2	Maatschappelijk engagement	19
9.3	Kerncijfers	20
9.4	Vennoten.....	20
9.5	Organisatie	20
10	Financieel verslag	20

1 Voorwoord voorzitter

Op 18 december 2017 nam ik de voorzittershamer over van Eddy Huyghe. Een niet zo vanzelfsprekende opdracht wanneer je bedenkt dat Pidpa elke dag opnieuw een voedingsmiddel levert van topkwaliteit aan meer dan 541.000 klanten of meer dan 1.200.000 gebruikers en daarnaast in 35 gemeenten instaat voor een professioneel rioleringsbeheer.

Een grote verantwoordelijkheid die ik echter met een gerust hart opneem. Wat ik elke dag zie en ervaar is immers dat Pidpa een gezond bedrijf is met mooie toekomstperspectieven dat kan rekenen op bekwame en gemotiveerde medewerkers. Een bedrijf dat mee is geëvolueerd met de eisen en verwachtingen van onze klanten. Een bedrijf waar kwaliteit en duurzaamheid geen holle slogans zijn maar een bindende gedragscode in haar dagdagelijkse werking.

Op Pidpa kan je altijd rekenen, ook in moeilijke omstandigheden. Zo werd 2017 gekenmerkt door een droge winter en zomer EN een hittegolf tussen 18 en 22 juni. Tijdens de zomermaanden kwam de drinkwatervoorziening in Vlaanderen onder zware druk te staan.

Op 21 juni kondigde minister Schauvliege daarom een verbod aan op de verspilling van drinkwater, dat acht dagen zou duren. Ondanks het feit dat vanaf 5 juni het waterverbruik systematisch tot zeer hoge piekverbruiken van 40% meer dan het gemiddelde verbruik steeg, kwam de drinkwaterbevoorrading bij Pidpa nooit in het gedrang.

Pidpa 'scoorde' in 2017 ook op heel wat andere vlakken: dat kan u lezen in dit jaarverslag over het werkingsjaar 2017. Een overzicht van mooie resultaten naar efficiëntie, kwaliteit en klantvriendelijkheid. Pidpa is ondertussen immers meer dan 'een glaasje water'. Pidpa is uitgegroeid tot een full-option-waterbedrijf met oog voor haar klanten en vennoten. Bij Pidpa zit u goed!

2 Zorg voor water

Natuur en grondwaterwinning gaan vaak hand in hand. Immers, water dat in natuurgebieden de grond insijpelt is vaak van betere kwaliteit dan wanneer dit in woon-, industrie of landbouwgebied gebeurt.

2.1 Natuurbeheer

Pidpa neemt deel aan het Europese Interregionaal project Prowater, samen met de provincie Antwerpen, de Universiteit Antwerpen, Natuurpunt, het Agentschap voor Natuur en Bos en enkele buitenlandse partners. O.a. het ecologisch herstel van een ven dat Pidpa in 2016 aankocht in Grobbendonk, de uitbreiding en het herstel van de heide in Grobbendonk, de realisatie van het Elzenbroekbos in Oostmalle en het ecologisch inrichten van de irrigatievijvers te Scheps, Balen-Nete zijn hier opgenomen.

Het beheer van de voormalige slibbekkens te Essen wordt aan Natuurpunt toevertrouwd. In samenwerking met de provincie start Pidpa een ecologisch herstelproject op de Wamp in Oud-Turnhout op. Het project omvat o.a. het oplossen van 2 vismigratieknelpunten en de aanleg van een aantal oeverzones.

Vóór

na

In 2017 bekomt Pidpa nieuwe vergunningen voor Mol, Balen-Nete en het winterdebiet van Oostmalle. De milieueffectenrapporten (MERs) voor Grobbendonk, Herentals, Rijkvorsel, Herselt en Vorst worden goedgekeurd en de omgevingsvergunningen zijn eind 2017 ingediend. Het dossier van Kapellen is ingediend met een ontwerpMER. De MER van Oud-Turnhout is nog lopende en voor de winningen van Brasschaat en Hoogstraten is in 2017 een MER opgestart.

Medio 2017 keurt men de herafbakening van de beschermingszones van Balen-Kanaal goed.

In 2017 wordt de vegetatie verder gemonitord in Balen-Nete, Balen-Kanaal, Brecht, Oostmalle en Wuustwezel.

Om de grondwaterstand op te volgen zijn een aantal moeilijk bereikbare peilputten uitgerust met automatische loggers die het peil elke 6 uur registreren. In een 1.000-tal peilputten worden ongeveer 8.500 peilmetingen uitgevoerd. Een 150-tal peilputten worden bemonsterd zodat naast de grondwaterstand ook de grondwaterkwaliteit opgevolgd wordt.

2.2 Duurzaamheid

Inzake energiebeheer zet Pidpa in zowel op rationeel energiegebruik als op de aanwending van duurzame energiebronnen. Het totale primaire energieverbruik (productie, distributie en administratieve en logistieke ondersteuning) stijgt in 2017 met 2,33%. Deze stijging is grotendeels te wijten aan een toename van de productie van drinkwater in 2017.

De zonnepanelen op onze waterproductiecentra (WPC) en het exploitatiecentrum te Grobbendonk wekken in 2017 3% van onze eigen energiebehoefte op.

Over de laatste 3 jaar wordt gemiddeld 97,6 % van het opgepompte grondwater gezuiverd tot drinkbaar water en wordt slechts gemiddeld 0,64% van het opgepompte water geloosd. Ruim 99% van het opgepompte water zet Pidpa rechtstreeks of onrechtstreeks (na herinfiltratie) om in drinkbaar water.

In 2017 zet Pidpa 84% van de reststoffen van het productieproces in voor nuttige toepassingen. De overige 16% worden gestort.

Pidpa neemt in 2015 de beslissing om de bedrijfsvoering bij productie en distributie van drinkwater, bij het laboratorium en het educatieve waterdoecentrum Hidrodoe in overeenstemming te brengen met de ISO 14001 norm. In het kader van een ISO 14001 certificatie worden eind 2015 en begin 2016 de eerste externe audits met succes uitgevoerd door een externe auditor. In januari 2016 bekomt Pidpa als eerste drinkwaterbedrijf in Vlaanderen een ISO 14001 certificaat.

In 2017 worden met succes de externe opvolgingsaudits uitgevoerd. Pidpa voldoet aan de eisen van de ISO 14001 norm. In 2017 starten de voorbereidingen om over te stappen naar de nieuwe ISO 14001:2015 norm. In 2018 zal men in februari een transitieaudit uitvoeren waarna we in september een eerste certificeringsaudit conform de nieuwe norm zullen doorlopen.

In 2017 schrijft Pidpa zich in voor het bekomen van het VOKA Charter Duurzaam Ondernemen. Binnen de tijdspanne van één jaar (2017) moet Pidpa minstens 10 acties - gelinkt aan de 17 duurzaamheids-doelstellingen van de VN- opnememen. Begin 2018 zal Pidpa de verwezenlijkingen aantonen aan een team onafhankelijke deskundigen. Bij een positieve evaluatie ontvangt Pidpa het Charter duurzaam ondernemen. Het charter wordt telkens afgeleverd voor 1 jaar.

3 Infrastructuur

Pidpa gebruikt steeds minder chloor om het water te ontsmetten en kiest voor het inzetten van gecertificeerde lage druk UV-installaties als enige desinfectiestap. Eind 2017 werken 5 van de 11 WPC's chloorvrij (Mol, Oud-Turnhout, Merksplas, Balen en Grobbendonk). In de loop van 2018 wordt dit verder geïmplementeerd in de WPC's van Kapellen, Brasschaat, Hoogstraten en Herentals.

In 2017 gebeurt een grondige renovatie van de watertorens van Wommelgem, Nijlen, Kasterlee, Schilde en Kalmthout. Pidpa maakt van deze werken gebruik om via steigerdoeken aan de stellingen voorbijgangers te sensibiliseren rond kraantjeswater.

Pidpa heeft een leidingnet van meer dan 12.800 kilometer, dat elke dag wordt onderhouden, uitgebreid en waar nodig hersteld. In 2017 werd meer dan 157 kilometer (157.969 meter!) vernieuwd en verplaatst. Het leidingnet groeide aan met 54.063 meter.

In 2017 zijn 642 km leidingen gespoeld in het kader van systematische spoelprogramma's. Dankzij deze inspanningen verminderde over een periode van 5 jaar het aantal meldingen over een afwijkende drinkwaterkwaliteit met bijna 30 %. In 2013 kregen we nog 1.043 meldingen. In 2017 was dit gedaald tot 762.

Wanneer Pidpa werken uitvoert aan haar leidingnet, worden na afloop van deze werken stalen genomen om na te gaan of de waterkwaliteit nog steeds optimaal is. In 2017 werden voor 1.561 werken in het distributienet stalen gevraagd. Hiervan kon 83% van de betrokken leidingen na de eerste staalname opnieuw in dienst genomen worden. In 267 gevallen waren nog correctieve acties nodig. In totaal zijn in 2017 3.560 waterstalen onderzocht ter controle van de hygiënische kwaliteit bij werkzaamheden.

De waterleiding Oude Moervaart –De Groote Meer wordt effectief in gebruik genomen. Hiermee transporteert men water van de Oude Moervaart in Essen naar de Groote Meer in Nederland om daar het waterpeil in dit natuurgebied op peil te houden.

In Herselt bouwt Pidpa een nieuw opjaagstation. De inrichting en afwerking gebeuren in 2018.

Aan het kantoor Antwerpen wordt een oude loods afgebroken. Hij maakt plaats voor een grote parking met afsluitbare fietsenparking en enkele laadpunten voor elektrische wagens. Een scheidingsmuur doet dienst als canvas om het verhaal van Pidpa in beweging te vertellen.

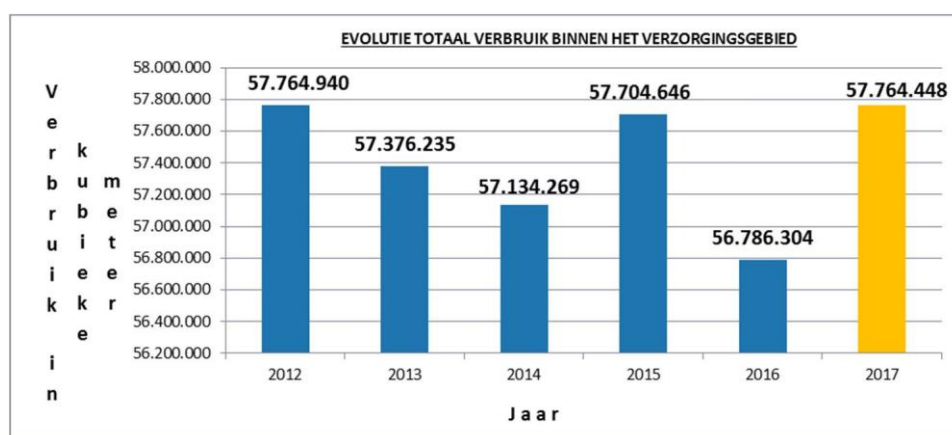

4 Drinkwater

4.1 Waterverbruik

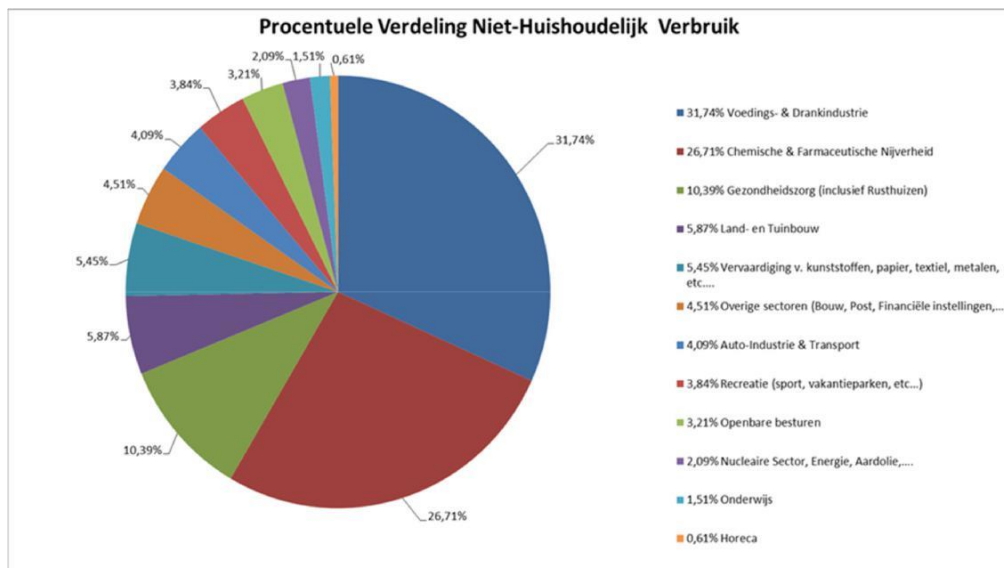
OVERZICHT WATERBALANS 2016 - 2017 in m ³						
	2016		2017		VERSCHIL	
	M ³	%	M ³	%	M ³	%
Rein water geleverd door eigen waterwinningen	61.445.118	95,36%	62.314.825	95,39%	869.707	1,42%
Gekocht van andere waterleidingbedrijven	2.990.667	4,64%	3.013.928	4,61%	23.261	0,78%
Beschikbaar voor levering aan eigen verzorgingsgebied en aan derden	64.435.785	100,00%	65.328.753	100,00%	892.968	1,39%
Levering voor huishoudelijk en industrieel verbruik en aquamobiel	56.786.304	97,84%	57.764.448	97,86%	978.144	1,72%
Totaal levering aan waterleidingbedrijven	1.252.818	2,16%	1.264.393	2,14%	11.575	0,92%
Totaal leveringen	58.039.122	100,00%	59.028.841	100,00%	989.719	1,71%
Niet in rekening gebracht water (niet door de watermeters aangetekend, speelwater, verlies in de netten, leveringen voor brandbestrijding, enz.)	6.396.663		6.299.912		-96.751	-1,51%

Het totaal door de watermeters geregistreerd verbruik in ons verzorgingsgebied stijgt van 56.786.304 m³ in 2016 (reëel) naar 57.764.448 m³ in 2017 (raming), hetzij een globale toename van 978.144 m³ of +1,72% (2015-2016: -1,59%).

Het huishoudelijk verbruik (het verbruik van de gezinnen als van de andere klanten dat door hen als van huishoudelijke aard omschreven wordt) bedraagt in 2017 40.483.771 m³, waarvan 5.218.358 m³ (12,89%) aangerekend wordt tegen comforttarief.

Het niet-huishoudelijk verbruik (KMO's, landbouw, nijverheid en een aantal grote openbare instellingen) voor 2017 bedraagt 17.066.396 m³; 4.704.336 m³ (27,56%) van dit totaalverbruik wordt aangerekend tegen het vlak tarief.

Naast het huishoudelijk en niet-huishoudelijk verbruik wordt ook het verbruik geteld van de aquamobieltjes (voorheen standpijpen), het verbruik van schadegevallen en onrechtmatige afnames ("verloren gelopen water") en het verbruik van water op de waterproductiecentra: een totaal van 214.281 m³.

Aan Water-link levert Pidpa in 2017 1.018.621 m³ drinkwater; aan De Watergroep wordt 245.772 m³ geleverd.

Tot slot ligt het niet-in-rekening-gebracht waterverbruik (NRW) in 2017 96.751m³ lager dan in 2016. Dit waterverlies wordt opgedeeld in:

- schijnbare waterverliezen, zijnde niet toegelaten verbruiken zoals illegale waterafname of onnauwkeurige bemetingen
- toegelaten, niet-gefactureerd, verbruik (het spoelen van leidingen en bluswerken)
- het werkelijke waterverlies door lekken in toevoer- en distributieleidingen, in reservoirs en op aftakkingen tot aan de watermeter.

Het niet-in-rekening-gebracht waterverbruik wordt ook wel voorgesteld door de Infrastructure Leakage Index (ILI), ontwikkeld door de International Water Association (IWA). Deze index geeft de verhouding weer tussen de werkelijke jaarlijkse verliezen en de onvermijdelijke jaarlijkse verliezen.

De indicator wordt geobjectiveerd door rekening te houden met de karakteristieken van het net, zoals de lengte van de leidingen en de druk aan de huisaansluitingen. Aan de hand van deze objectieve en internationaal aanvaarde indicator, kan men tevens de prestaties van de drinkwatermaatschappijen vergelijken met deze in andere gewesten en landen.

	Aantal legionella-analyses
2006	753
2007	663
2008	1144
2009	1217
2010	1450
2011	1879
2012	2028
2013	2257
2014	2342
2015	2353
2016	2468
2017	2143 (503 werden uitbesteed)

Wat betreft het aantal analyses, kent 2017 een kleine terugval.

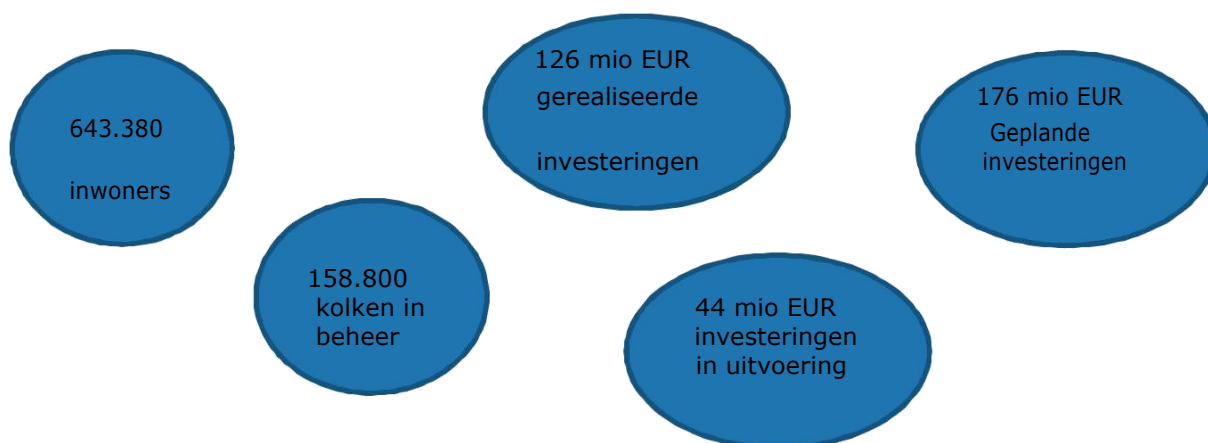
jaar	Aantal analyses
2000	176.183
2001	151.091
2002	167.392
2003	191.838
2004	204.287
2005	222.190
2006	238.044
2007	254.427
2008	259.100
2009	252.089
2010	270.188
2011	287.135
2012	305.069
2013	282.625
2014	292.181
2015	293.108
2016	312.935
2017	287.948

Tot slot zijn in opdracht van het FANC 43 controles uitgevoerd in 2017 op de aanwezigheid van radioactieve stoffen: alle onderzochte Pidpa-water voldoen aan de radioactiviteitsnormen.

5 Afvalwater

In 2017 breidt het werkingsgebied van Pidpa verder uit met de gemeente Puurs (HidrIba). Pidpa is sinds 1 januari 2018 – op het vlak van rioleringsoplossingen – actief in 23 HidroRio-, 6 HidroSan-, 3 HidroGem- en 3 HidrIba-gemeenten.¹

¹ Zonder rekening te houden met overgang van de gemeente Schilde van HidrIba naar HidroSan op 1 januari 2018.

Pidpa beheert op 31 december 2017:

In eigen beheer en/of eigendom	2012	2013	2014	2015	2016	2017
rioleringsnet in km	2.352	2.574	3.087	3.233	3.279	3.327
grachtenstelsel in km	1.373	1.526	1.713	1.801	1.809	1826
KWZI's	8	8	11	26	41	53
IBA's	399	550	722	811	877	955
pompstations	199	281	334	354	393	473

De Vlaamse overheid legt, via de gebiedsdekkende uitvoeringsplannen, doelen op voor het plaatsen van IBA's (individuele behandeling afvalwater). In 2017 worden 78 IBA's geplaatst. Reeds in de maand mei - ruim voor de limietdatum van 31 december - voldoet Pidpa aan de minimale doelstelling voor IBA's met prioriteit 1. Ook het aantal te plaatsen IBA's met prioriteit 2 (tegen 31 december 2021) zit ruim op schema.

Pidpa staat voor een vlotte en correcte communicatie. Zo zijn de gebiedsingenieurs van Pidpa-riolering in 2017 aanwezig op 45 informatieavonden over o.m. IBA's, investeringsprojecten en het afkoppelen van hemelwater op privédomein.

In 2017 worden 2 proefprojecten rond hemelwaterplannen volledig afgerond. Pidpa zal voor al haar rioleringsgemeenten instaan voor de uitwerking van hemelwaterplannen.

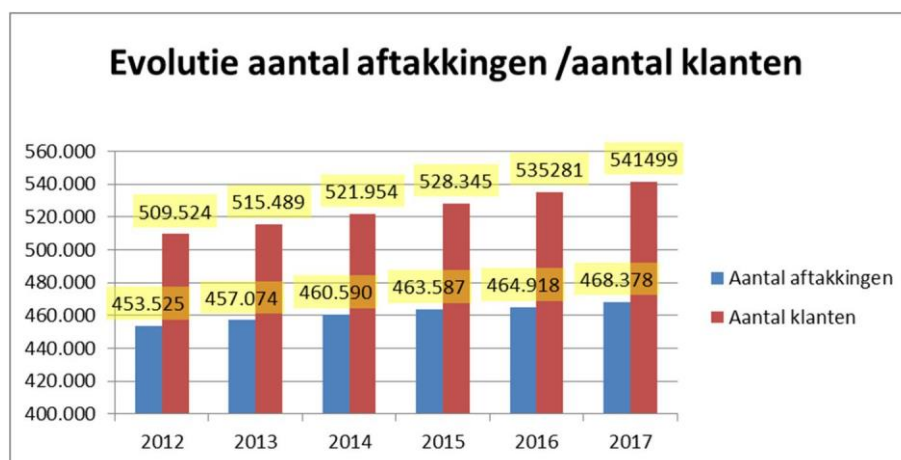
AWIS (een volwaardig afvalwaterinformatiesysteem dat moet zorgen voor een vereenvoudigde en betere dienstverlening en efficiëntere samenwerking met alle actoren) wordt in de loop van 2017 voor alle rioleringsgemeenten uitgerold. Gemeenten die het rioolbeheer nog in eigen handen hebben, kunnen voor de invulling van AWIS ook bij Pidpa terecht. Duffel, Puurs, Schilde en Retie maken daar reeds gebruik van.

6 Integraal water

6.1 Klantenbeheer

In 2017 groeit het aantal aftakkingen van 464.918 einde 2016 naar 468.378 einde 2017, wat een stijging betekent van 3.460 eenheden of 0,74%. Het aantal klantencontracten (klanten met drinkwateraansluiting, exclusief eigen waterwinners) klimt van 535.281 einde 2016 naar

541.499 einde 2017, wat een aangroei betekent van 6.218 klanten of 1,16%.

6.2 Integrale waterprijs

De klant betaalt via de integrale waterfactuur voor zowel de productie en levering van drinkwater als voor de afvoer en de zuivering ervan. Een integrale waterfactuur bevat dus een drinkwatercomponent, een component 'afvoer' en een component 'zuivering'.

Vanaf 1 januari 2016 wijzigde de berekening van de integrale waterfactuur voor elke abonnee. Er werd door de Vlaamse Regering gekozen voor de invoering van een nieuwe tariefstructuur, uniform voor gans Vlaanderen en uniform voor alle componenten van de integrale waterfactuur.

Vanaf 1 januari 2017 worden voor de drinkwatercomponent de geïndexeerde tarieven van het goedgekeurd tariefplan 2017 – 2022 toegepast.

De tarieven van de drinkwatercomponent zijn uniform over het verzorgingsgebied van Pidpa. Het tarief van de gemeentelijke saneringscomponent (afvoer) verschilt van gemeente tot gemeente. Het tarief van de zuiveringscomponent (bovengemeentelijke saneringscomponent) is hetzelfde voor gans Vlaanderen.

HUISHOUDELIJKE KLANTEN TARIEVEN 2017				
	Vastrecht		Variabele prijs	
	Aanrekening	Korting per gedomicilieerde (max. 5 per wooneenheid)	Aanrekening basis (1)	Aanrekening comfort
	€/jaar	€/jaar	€/m ³	€/m ³
Drinkwatercomponent	50	10	1,2276	2,4552
Zuiveringscomponent	20	4	0,9474	1,8948
Afvoercomponent	30	6		
(1) Aanrekening tegen basistarief: 30 m ³ per wooneenheid + 30 m ³ per gedomicilieerde				

Ook op de afvoercomponent wordt sinds 2016 een basis- en een comforttarief aan de huishoudelijke klant aangerekend. Het basistarief wordt individueel door elk gemeentebestuur bepaald. Het comforttarief bedraagt het dubbele bedraagt van het basistarief.

Het tarief van de gemeentelijke saneringsbijdrage is echter beperkt tot maximaal 1,4 x het tarief van de bovengemeentelijke saneringsbijdrage (BGS). Het basistarief varieert zo in 2017 van € 0,2 per m³ tot € 1,3264 per m³ afhankelijk van de gemeente.

NIET-HUISHOUDELIJKE KLANTEN TARIEVEN 2017					
	Vastrecht		Variabele prijs		
	Aanrekening	Korting per gedomicilieerde (max. 5 per wooneenheid)	Aanrekening vlak	Aanrekening degressief (1)	Aanrekening degressief (2)
	€/jaar	€/jaar	€/m ³	€/m ³	€/m ³
Drinkwatercomponent	50	10	1,3709	1,0917	1,0153
Zuiveringscomponent	20	4	1,0734	1,0734	1,0734
Afvoercomponent	30	6			

(1) Op de drinkwatercomponent wordt een degressief tarief toegepast bij verbruiken > 500 m³ tot 100.000 m³
 (2) De grootste verbruikers hebben nog een extra korting op het verbruiksgedeelte > 100.000 m³

Voor de afvoercomponent wordt door de individuele gemeentebesturen een vlak tarief bepaald voor de niet-huishoudelijke klanten. Dit tarief varieert van € 0,4 per m³ tot € 1,5028 per m³ afhankelijk van de gemeente. Het gemiddelde tarief voor 2017 komt uit op € 1,3389 per m³. Sinds de nieuwe tariefstructuur kunnen gemeentebesturen ook beslissen om een nog voordeliger, door de gemeente zelf te bepalen tarief toe te passen voor grote klanten, dit op het verbruiksgedeelte boven de 6.000 m³ op jaarbasis. 3 gemeenten hebben deze extra tegemoetkoming toegepast in 2017 (Geel, Beerse en Vosselaar).

6.3 Afbetalingsmogelijkheden

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Klanten zonder ondernemingsnummer	476.012	483.601	489.471	495.017	501.405	505.095
- waarvan vrijstellingsgerechtigde klanten			23.955	23.821	25.361	26.180
- waarvan beschermde klanten				1.930	1.879	1.898
Klanten met ondernemingsnummer	33.512	38.673	39.995	41.089	43.017	43.137

Deze totalen zijn inclusief eigen waterwinners.

Het aantal vrijstellingsgerechtigde klanten groeit verder aan. Dit zijn o.a. klanten met een gewaarborgd inkomen voor bejaarden, een leefloon of een inkomensvervangende tegemoetkoming voor personen met een handicap. Zij genieten van een sociale korting van 80% op de integrale waterfactuur en de voordelen van een beschermde klant.

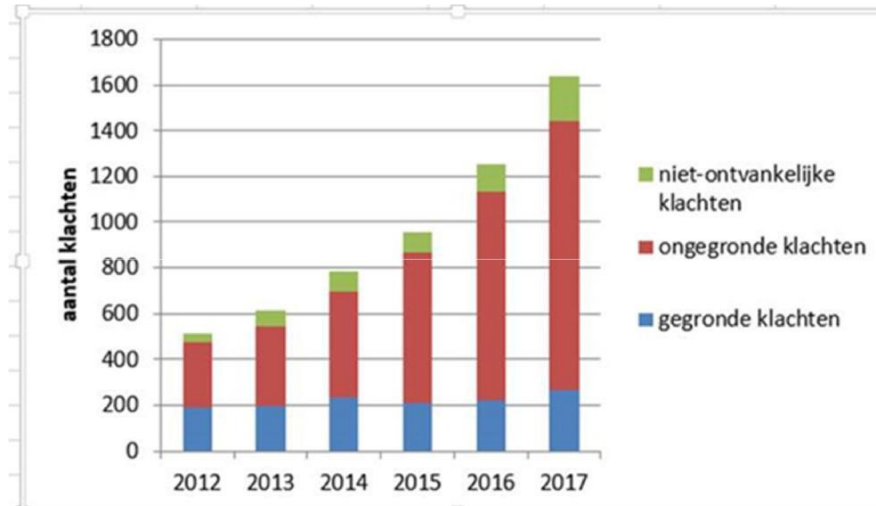
Beschermde klanten zijn vooral gezinnen met een kind met een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van minstens 66%. Zij genieten van een aantal voordelen zoals een afbetalingsplan op maat, een maandelijkse betaling waterverbruik, kosteloze aanmaningen en ingebrekestelling en een gratis waterscan. Bij deze waterscan komt een medewerker van Pidpa bij de klant thuis om samen te bekijken hoe men duurzaam kan omgaan met water.

In 2017 gebeuren 16 waterscans.

Het aantal uitstellen van betaling daalt lichtjes: van 24.990 naar 23.944. Het aantal afbetalingsplannen stijgt verder (in 2016 14.905; in 2017 15.915).

6.4 Klachtenbeheer

In 2017 registreert Pidpa 1.639 klachten, waarvan 269 ontvankelijk en gegrond. 200 klachten zijn niet-ontvankelijk.

1.405 ontvankelijke klachten hebben betrekking op drinkwater: hiervan zijn 238 klachten gegrond; 1.167 klachten zijn ongegrond. Er worden 200 niet-ontvankelijke drinkwaterklachten geregistreerd. De meest voorkomende onderwerpen zijn facturatie, betalingen en overnames.

34 ontvankelijke klachten zijn afkomstig van inwoners uit de 34 gemeenten waar Pidpa actief is als rioolbeheerder: 31 klachten zijn gegrond; 3 klachten ongegrond. Er zijn geen niet-ontvankelijke klachten.

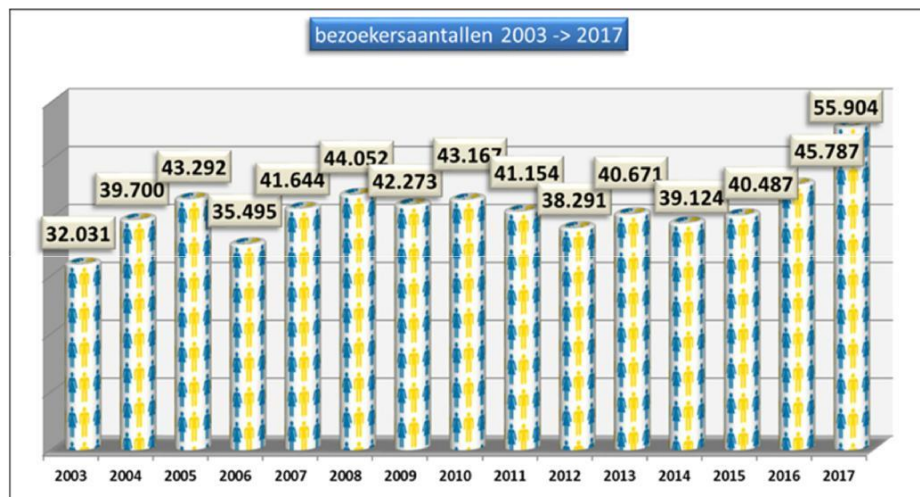
De ontvangen klachten worden volgens het Algemeen Waterverkoopreglement gestructureerd aangepakt, opgevolgd en gerapporteerd. Op een klacht volgt steeds een gepaste actie of maatregel vanwege Pidpa.

7 Wereld van water

Op 18 januari 2017 ontvangt Hidrodoe van Toerisme Vlaanderen de award van meest familievriendelijk toeristisch product. De start van een recordjaar!

In totaal bezoeken 55.904 mensen Hidrodoo, wat 22% meer is dan in 2016. En dat is uiteraard het beste jaarresultaat sinds de opening van Hidrodoo. De stijgende bezoekersaantallen – van zowel schoolkinderen als bezoekers tijdens weekends en vakantieperiodes- hebben natuurlijk ook een positief effect op de inkomsten van het Watercafé en de Waterwinkel.

51% van onze bezoekers brengen in 2017 in groep een bezoek aan Hidrodoo. 88% van alle groepen zijn scholen.

In 2017 ontvangt Hidrodoo voor het zesde jaar op rij het Groene Sleutelcertificaat. De Groene Sleutel is een internationaal keurmerk voor milieuvriendelijke toeristische bedrijven. Met het behalen van de Groene Sleutel engageert het bedrijf zich om op een duurzame manier te werk te gaan. Er wordt zorgvuldig omgesprongen met water, energie en afval, zonder toe te geven op vlak van comfort.

Het aanbod van Hidrodoe wordt verder uitgebreid. Vanaf nu zijn ook kleuters welkom met een programma op maat. Een nieuw speeltoestel wordt geplaatst. In 2017 starten de voorbereidingen voor een nieuwe demoruimte. Onze bezoekers kunnen nu op verschillende plaatsen in Hidrodoe terecht voor meer informatie door de plaatsing van infoschermen met een uitgebreide database.

8 Water in de wereld

Met HidroPLUS ondersteunt Pidpa financieel ontwikkelingsprojecten rond water en afvalwater. Begin 2017 vielen 26 projecten in de prijzen.

Hieronder projecten die mede ondersteund werden door Sint-Katelijne-Waver, Retie, Provincie Antwerpen, Duffel, Vosselaar, Ranst, Mol, Brasschaat, Essen, Rumst, Schoten, Mechelen en Heist-op-den-Berg.

De projecten situeerden zich op heel wat verschillende locaties: Benin, Burkina Faso, Kenia, Burundi, Bolivia, Cambodja, Mali, Haïti, El Salvador, Oeganda, Kameroen, Sri Lanka, Togo, Tanzania, Gambia, Niger, Madagascar, India en Ghana.

9 Water in beweging

9.1 Medewerkers

In 2017 ligt op het vlak van personeel en HR een sterke focus op

- verdere, efficiëntie-verhogende automatisering: interne efficiëntieverhoging door enerzijds linking met het tijdsregistratiesysteem waardoor onze medewerkers ten velde via de tablets sneller en eenduidig op de hoogte zijn van geleverde prestaties en recuperatiemogelijkheden en anderzijds via connectie met onze ERP voor dagelijks registratie van uitgevoerde taken (uren en materiaal)
- loopbaanbegeleiding en vorming, waarbij in 2017 onder andere een focus wordt gelegd op het (h)erkennen van burn-out
- acties rond mobiliteit (Slim naar Antwerpen) met mogelijkheid tot testen van elektrische fietsen, verhoging fietsvergoeding, telethuiswerk, verruiming glijtijden, ...)
- invoering - naast structureel telethuiswerk - van occasioneel telethuiswerk voor functies waarbij dit mogelijk werd geacht.

Op 31 december 2017 telt Pidpa 701 medewerkers. Hiervan werkt 28% deeltijds.

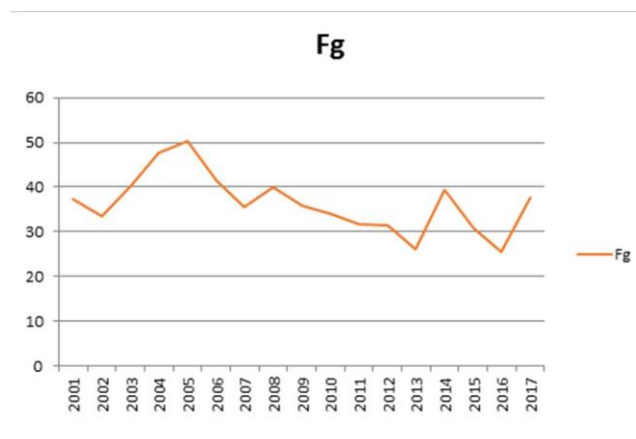
Soort Contract	2013	2014	2015	2016	2017
Statutair	519	531	546	563	593
Contract onbepaalde duur	149	132	105	93	94
Contract bepaalde duur	23	23	26	21	24
Totaal	691	686	677	677	701

	Mannen	Vrouwen
2013	499	192
2014	500	186
2015	496	181
2016	496	181
2017	512	189

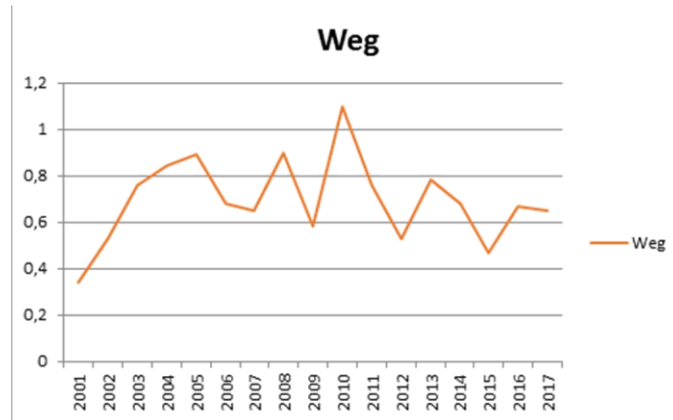
Pidpa draagt zorg voor de gezondheid van haar medewerkers. Ook in 2017 vertaalt zich dat in een groot aantal acties die een gezonde levensstijl moeten promoten. Voorbeelden hiervan zijn het inrichten van yogalessen, een rookstopprogramma, deelname aan Tournée Minérale en acties die beweging bevorderen (bijvoorbeeld het nemen van de trap i.p.v. de lift).

De frequentiegraad 2017 (index aantal arbeidsongevallen met minstens één dag arbeidsongeschiktheid) is merklijk hoger dan die van 2016.

De letsels blijven relatief beperkt waardoor de ernstgraad (index aantal dagen werkongeschiktheid door arbeidsongevallen) op het gemiddelde van de afgelopen 5 jaar blijft. Drie ongevallen hebben een lange werkongeschiktheid (meer dan 2 maanden) tot gevolg.

Er gebeuren 9 ongevallen op weg van en naar het werk. Met uitzondering van één ongeval (breuk), zijn de letsels beperkt.

Pidpa werkt voortdurend aan verbeterpunten op het vlak van welzijn en aan het sensibiliseren van medewerkers tot veilig werken, onder meer via:

- diverse opleidingen en bijscholingen zoals: manueel tillen van lasten, opleiding elektriciteit BA4 / BA5, blusoefeningen voor interventieploegen en labo, EHBO, bedienaars risicovolle machines (graafmachine, heftruck, autolaadkraan), burn-out herkennen
- uitvoeren van beveiligingsmaatregelen voor bijzondere werkzaamheden zoals valbeveiliging op trappen en bordessen in watertorens, beveiliging bij werkzaamheden op platte daken, verbeteringen vrachtwagens
- de opstart van een projectgroep "gezondheidspromotie"
- het opzetten van een systeem om risico's en bijna-ongevallen te melden.

9.2 Maatschappelijk engagement

Pidpa staat midden in de maatschappij en dat bewijst zij ook. Conform de slogan 'water in beweging' wil Pidpa haar bijdrage leveren om iedereen in beweging te zetten. In 2017 lanceert het G-sportfonds, in samenwerking met Pidpa, het 'Pidpa G-wegcriterium': zeven wielervedstrijden waarbij wielrenners met een handicap hun sportieve uitdaging aangaan.

Volgende wedstrijden maken deel uit van het criterium: 'Tom Says Thanks' in Mol op 29 april 2017, 'Arendonk Fietst' op 30 april 2017, Wielervedstrijd Kasterlee op 18 juni 2017, Wielervedstrijd in Kontich op 9 juli 2017,

Wielervedstrijd Geel op 14 juli 2017, 'Herentals Fietst' op 27 juli 2017 en de Deryn Antwerpen op 2 augustus 2017, telkens voor heren en dames.

9.3 Kerncijfers

	2017	2016	2015	2014	2013
Balanstotaal in kEUR	1.026.221	1.008.678	560.342	527.804	530.567
Omzet in kEUR	244.340	226.346	224.595	199.043	200.777
Bedrijfsresultaat (EBIT) in kEUR	-48.233	5.562	10.497	8.382	3.379
Financieel resultaat in kEUR	4.046	2.843	3.312	1.613	3.853
Winst/verlies in kEUR	-44.187	8.405	13.810	9.995	7.232
Niet kaskosten/opbrengsten in kEUR	108.002	41.399	33.504	34.747	34.829
Cash flow in kEUR	63.815	49.804	47.314	44.742	42.061
Solvabiliteit in %	66,4%	71,4%	48,1%	47,4%	43,3%
Liquiditeit	1,41	1,40	1,44	1,58	1,39
Investerings in (im)materiële vaste activa in kEUR	66.530	55.035	53.395	41.964	41.629
- productie	4.654	7.309	4.894	3.534	2.246
- distributie	29.420	21.427	22.252	17.712	16.281
- riolering	30.628	22.933	19.424	17.844	18.816
- overige	1.829	3.366	6.825	2.874	4.286
Tijdens het jaar ontvangen kapitaalsubsidies in kEUR	7.337	7.513	3.202	10.590	6.373
Mutatie externe financiering in kEUR	-11.804	-1.202	-670	-12.523	9.637

9.4 Vennoten

Hier wordt later lijst toegevoegd met vennoten en kapitaal in EUR.

9.5 Organisatie

Hier wordt later lijst toegevoegd van samenstelling van het directiecomité, raad van bestuur en managementteam.

10 Financieel Verslag

Hier worden later door directie FIA volgende elementen toegevoegd:

- [Publicatiebalans](#)
- [Jaarverslag](#)
- [Verslag commissaris](#)
- [Statistische cijfers per gemeente](#)
- [Resultatenrekening per activiteit](#)

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/15 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PIDPA.
Algemene vergadering 18 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

De opdrachthoudende vereniging PIDPA deelt mee dat haar algemene vergadering zal doorgaan op maandag 18 juni 2018 om 11.00 uur op het administratief hoofdkantoor, Desguinlei 246, 2018 Antwerpen, met volgende agenda :

1. Nazicht van de volmachten/raadsbesluiten voor de afgevaardigden.
2. Verslag van de raad van bestuur over het jaar 2017.
3. Verslag van de commissaris over het jaar 2017.
4. Goedkeuring van de jaarrekening, afgesloten op 31 december 2017.
5. Decharge te verlenen aan bestuurders en commissaris.
6. Benoeming(en).
7. Goedkeuring van het verslag, staande de vergadering.

In zitting van 28 november 2013 duidde uw raad de heer Luk Lemmens, gedeputeerde, met als plaatsvervanger de heer Ludwig Caluwé, gedeputeerde, aan als provinciale vertegenwoordiger op de algemene vergaderingen van de opdrachthoudende vereniging PIDPA tijdens de periode 1 januari 2014 – oktober 2018. Luk Lemmens vervangt de heer Jan Hofkens echter in de raad van bestuur van PIDPA, zodat Bruno Peeters als effectieve provinciale vertegenwoordiger werd

aangeduid. De heer Jan De Haes, die hem opvolgt als gedeputeerde, zal als effectieve vertegenwoordiger optreden.

De agenda en de bijhorende stukken van deze vergadering zijn digitaal bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 18 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de opdrachthoudende vereniging PIDPA;

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de agenda voor de algemene vergadering van de opdrachthoudende vereniging PIDPA van 18 juni 2018.

De provinciale vertegenwoordiger wordt opgedragen de vermelde agendapunten van deze vergadering goed te keuren.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

53 leden hebben ja gestemd;

2 leden hebben nee gestemd;

11 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 53 stemmen ja, 2 stemmen nee en 11 onthoudingen.

Nr. 2/16 van de agenda

Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES.

Toelichting bij het beleid van de vereniging. Kennisname.

Toelichting

Inleiding

PONTES is het intergemeentelijk samenwerkingsverband, dat twee crematoria beheert (Antwerpen en Turnhout). Het is een opdrachthoudende vereniging van 59 gemeenten uit de provincies Antwerpen en Limburg, samen met het provinciebestuur van Antwerpen.

Het crematorium van Antwerpen is in werking sinds februari 1983, dat van Turnhout sinds september 1992. Het crematorium in Lommel hebben recent officieel geopend op 21 april en is operationeel wat crematies betreft sinds 12 maart 2018 en wat catering en plechtigheden betreft sinds 25 april 2018.

Doel van de vereniging

De intergemeentelijke vereniging heeft tot doel: het oprichten, het besturen en het exploiteren van één of meer crematoria en één of meerdere intercommunale begraafplaatsen. Zij mag alle verrichtingen doen, die rechtstreeks met dat doel verband houden. De werking van de intercommunale vereniging is niet beperkt tot de bevolking van haar leden-gemeenten.

De dienstverlening

De basisdienstverlening in de crematoria van Antwerpen en Turnhout is steeds ongewijzigd gebleven, met name het uitvoeren van crematies, het verzorgen van afscheidsplechtigheden in de aula's en het aanbieden van uitvaartmaaltijden in de verschillende koffiekamers.

PONTES stelt gratis personeel (o.a. ceremonieleider) ter beschikking van de families voor de verzorging van de plechtigheden in de aula's van beide crematoria. Ook bijstand van een moreel consulent of gebedsvoorganger is kosteloos.

Nabij de hoofdingang van het crematorium Antwerpen bevinden zich de herdenkingszuilen. De nabestaanden kunnen hier met een naamplaatje hun overledene, van wie de as verstrooid werd, gedenken. Opvang van familie, vrienden en kennissen van de overledene, samen met respect voor die overledene staan steeds centraal in deze dienstverlening.

Sinds oktober 2012 kunnen bezoekers van het crematorium van Antwerpen terecht in een nieuwe cafetaria.

Overzicht infrastructuur

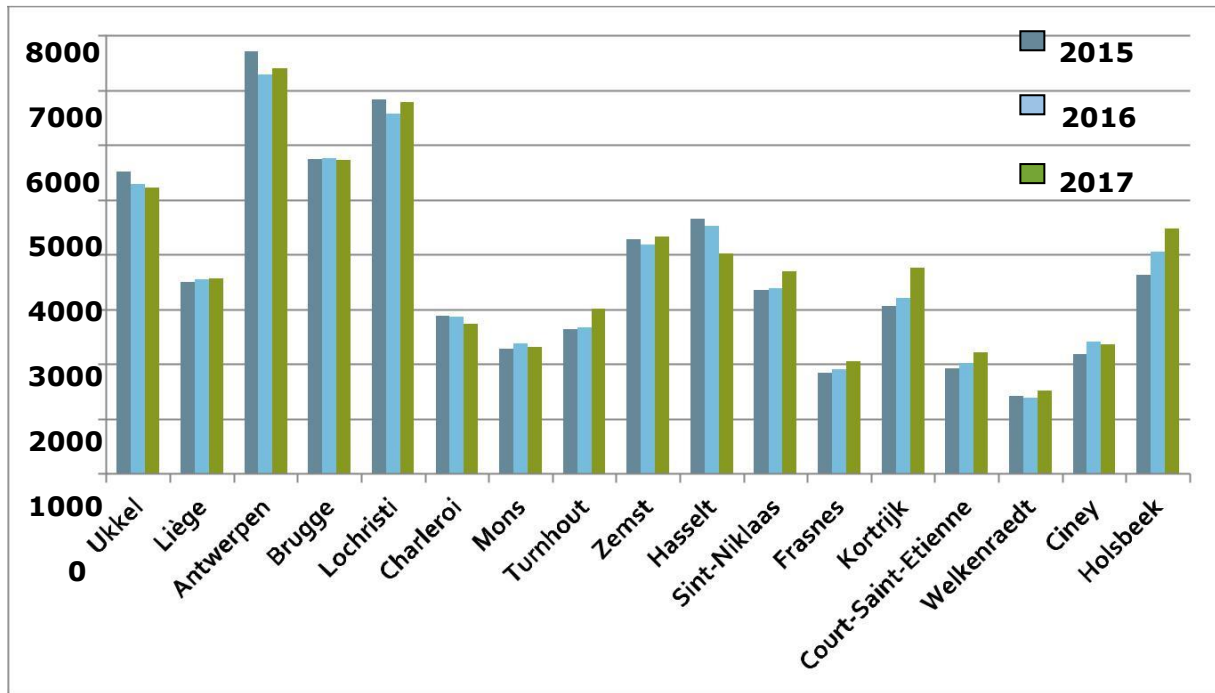
- Crematies:
 - crematorium van Antwerpen: 6 crematieovens
 - crematorium van Turnhout: 3 crematieovens
 - crematorium van Lommel: 3 crematieovens

- Plechtigheden:
 - 2 aula's in Antwerpen (chrysant en aster)
 - 1 aula in Turnhout
 - 2 aula's in Lommel (orchis en krokus)

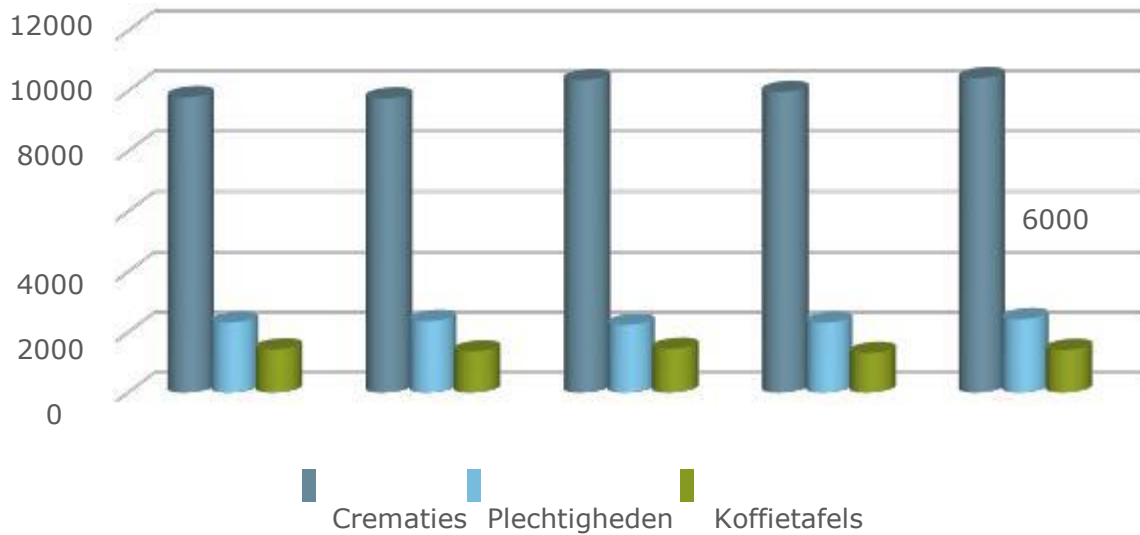
- Uitvaartmaaltijden:
 - crematorium van Antwerpen: 7 koffiekamers + cafetaria
 - crematorium van Turnhout: 3 koffiekamers
 - crematorium van Lommel: 3 koffiekamers + bistro

Statistische gegevens

Overzicht van het aantal crematies per crematorium:

Hieronder vindt u een **overzicht van de statistische gegevens** voor de verschillende vormen van dienstverlening van PONTES over de voorbije vijf jaren.

Financiële gegevens 2017

In 2017 heeft PONTES een omzet van 6,56 miljoen EUR gerealiseerd. Dit cijfer ligt hoger dan in 2016 en sluit aan bij de resultaten van 2015. In beide jaren lag het aantal crematies gevoelig hoger dan in bijvoorbeeld 2016 of 2014. Zowel in 2015, als in het voorbije jaar heeft PONTES meer dan 10.000 crematies uitgevoerd. Voor het overige wijzen de financiële resultaten op een stabiele verderzetting van het beleid en de werking. Het boekjaar is afgesloten met een winst van 241.154 EUR.

Budget en investeringen dienstjaar 2018

De omvang van het budget 2018 neemt toe doordat de exploitatie van het derde crematorium voor het eerst mee wordt begroot. De operationele activiteiten zullen starten in maart 2018, zodat de inkomsten en uitgaven voor 10 maanden exploitatie mee in rekening worden genomen. We plannen in 2018 ongeveer 1.500 crematies, 400 afscheidsplechtigheden en 250 uitvaartmaaltijden te organiseren.

Voor het dienstjaar 2018 zijn volgende investeringen gepland:

- vernieuwing en uitbouw audiovisuele installatie in het crematorium van Antwerpen
- renovatie van de koffiekamers en de familiekamers in het crematorium van Antwerpen
- aankoop van keuken- en zaaluitrusting voor het crematorium van Lommel
- volledige vernieuwing van de ICT-systemen voor heel de organisatie

Milieu

De in de milieuvergunningen opgelegde metingen bevestigen dat de crematoria van Antwerpen en Turnhout voldoen aan de normen van Vlarem II. PONTES investeert proactief veel middelen in het onderhoud van de crematieovens teneinde alle milieunormen te kunnen respecteren. Uit de verschillende metingen, die door een onafhankelijk organisme (S.G.S.) worden uitgevoerd, blijkt dat deze inspanningen vruchten afwerpt.

Wetgeving

PONTES zal zich blijven inzetten voor een correcte toepassing van het decreet van 16 januari 2004 op de begraafplaatsen en de lijkbezorging.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.
Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Nr. 2/17 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES.
Voorstel van statutenwijziging. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Met bijgaand schrijven van 12 maart 2018 stelt de opdrachthoudende vereniging PONTES de provincie in kennis van een aantal voorstellen van statutenwijziging, die aan de algemene vergadering van 13 juni 2018 zullen worden voorgelegd.

Recente en nieuwe wetgeving voorziet dat de structuur van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden in de nabije toekomst zal wijzigen, o.m. op het vlak van de aandeelhoudersstructuur (uittreding van de provincie) en de hervorming van de bestuursorganen.

De wijzigingen hebben betrekking op:

- Artikel 1: Basiswetgeving
De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werd vervangen door de verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, waar verder in de statuten naar verwezen wordt als "het decreet". Voor het overige werd dit artikel niet gewijzigd.
- Artikelen 2 en 3: Leden en toepasselijke wetgeving
De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De verwijzingen naar de provincie werden verwijderd. Voor het overige werden deze artikelen niet gewijzigd.
- Artikel 4: Doel
Het decreet bepaalt dat in principe de algemene vergadering de tarieven vaststelt voor de diensten die door de intergemeentelijke vereniging worden geleverd. Tegelijkertijd wordt ook de mogelijkheid gecreëerd om die bevoegdheid te delegeren. In de artikelen 14 en 33, §3 van de statuten wordt die delegatie ook daadwerkelijk ingeschreven. Voor het overige wordt dit artikel niet gewijzigd.
- Artikelen 5 t/m 9: Duur en lidmaatschap vereniging
De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Voor het overige werden deze artikelen niet gewijzigd.
- Artikel 11: Aandelen
De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werd vervangen door de

verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De verwijzingen naar de provincie werden verwijderd (schrapping van de B-aandelen). Voor het overige werd dit artikel niet gewijzigd.

Artikel 13:

Organen van de vereniging

Dit is een nieuw ingevoegd artikel, waarin een aantal belangrijke bepalingen uit het decreet worden overgenomen. Er wordt enerzijds in opgenomen dat de opdrachthoudende vereniging wordt bestuurd door een algemene vergadering en een raad van bestuur, waarbij in deze laatste onafhankelijke bestuurders kunnen zetelen. Verder wordt voorzien in de mogelijkheid om bijkomende comités op te richten, indien daartoe een noodzaak bestaat. Tevens wordt bepaald dat een code van goed bestuur en een huishoudelijk reglement voor de bestuursorganen moet opgesteld worden.

Artikelen 14 t/m 22:

Werking van de algemene vergadering

De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De vertegenwoordiging van de provincie in de algemene vergadering werd verwijderd. De verwijzingen naar het directiecomité werden verwijderd. De mogelijkheden voor het voorzitterschap werden overeenkomstig de bepalingen van het decreet uitgebreid; ook een districtsburgemeester of een districtsschepen kunnen voorgedragen worden als voorzitter. De vaststelling van de jaarlijkse vergoeding van de bedrijfsrevisor is niet langer verplicht een bevoegdheid van de algemene vergadering. Voor het overige werden de artikelen over de werking van de algemene vergadering niet grondig gewijzigd.

Artikel 23:

Samenstelling raad van bestuur

In artikel 23 wordt bepaald dat de toekomstige raad van bestuur, d.w.z. de raad van bestuur die wordt samengesteld na de installatie van de nieuwe gemeenteraden, uit maximaal 15 leden zal bestaan en dat bij die samenstelling de genderclausule moet worden gerespecteerd. Het principe van de toewijzing van de mandaten gebeurt als volgt:

- ✓ alle steden/gemeenten waar een crematorium is gevestigd krijgen per definitie recht op één mandaat in de raad van bestuur;
- ✓ de overige mandaten (maximaal 12) worden verdeeld over de verschillende kiesdistricten, zoals opgenomen in de bijlage aan de statuten; dit betekent dat de overige mandaten verdeeld worden over verschillende kiesdistricten (i.f.v. de grootte en de aandelen), waarbij de gemeenten in een district onderling kunnen

overeenkomen welke gemeente een afgevaardigde voordraagt; indien de gemeenten onderling geen consensus bereiken over de voordracht van een afgevaardigde, dan gaat het mandaat naar de gemeente met het grootste aantal aandelen binnen dat kiesdistrict.

Het mandaat heeft in principe een duur van 6 jaar en is ondeelbaar, d.w.z. het kan niet worden verdeeld over verschillende gemeenten.

Indien een gemeente haar mandaat in de raad van bestuur verliest (bijv. omdat een gemeenteraadslid ontslag neemt) dan is diezelfde gemeente gerechtigd een nieuwe kandidaat voor te dragen voor de resterende duur van het mandaat.

De vertegenwoordiging van de provincie in de raad van bestuur werd verwijderd.

Artikel 24: Duur van het mandaat in de raad van bestuur
De vertegenwoordiging van de provincie in de raad van bestuur werd verwijderd. Voor het overige werd dit artikel niet grondig gewijzigd.

Artikel 25: Leden met raadgevende stem in de raad van bestuur
De raad van bestuur kan aangevuld worden met leden met raadgevende stem. Het decreet voorziet dat maximaal 5 leden met raadgevende stem in de raad van bestuur kunnen worden opgenomen. Vandaag bepaalt het decreet en de statuten nog dat het sowieso 5 leden zijn, terwijl het in de toekomst minimum 1 lid en maximum 5 leden zijn. Er is m.a.w. een vork bepaald waaruit gekozen kan worden. De statuten worden in overeenstemming gebracht met het decreet en de aanstellingsprocedure uit de huidige statuten blijft behouden. Voor het overige werd dit artikel niet grondig gewijzigd.

Artikel 27: Werking van de raad van bestuur
De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werd vervangen door de verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De mogelijkheden voor het voorzitterschap werden overeenkomstig de bepalingen van het decreet uitgebreid; ook een districtsburgemeester of een districtsschepen kunnen voorgedragen worden als voorzitter. De functie van tweede ondervoorzitter wordt uit de statuten geschrapt. In de toekomst blijven alleen de functies van voorzitter, ondervoorzitter en secretaris verkiesbaar. Voor het overige werd dit artikel niet gewijzigd.

Artikel 28 t/m 32: Werking van de raad van bestuur
De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017

over het lokaal bestuur. De bepalingen inzake de vertegenwoordiging van de provincie in de algemene vergadering, alsook inzake de verplichte kennisgeving van de notulen en de besluiten aan de provincie werden verwijderd. De verwijzingen naar het directiecomité werden verwijderd.

De mogelijkheden voor het voorzitterschap werden overeenkomstig de bepalingen van het decreet uitgebreid; ook een districtsburgemeester of een districtsschepen kunnen voorgedragen worden als voorzitter. De functie van tweede ondervoorzitter wordt uit de statuten geschrapt. In de toekomst blijven alleen de functies van voorzitter, ondervoorzitter en secretaris verkiesbaar. De verwijzingen naar het administratief toezicht op de beslissingen van de raad van bestuur worden ondergebracht in een apart hoofdstuk over het toezicht (zie verder de artikelen 46 e.v.). Voor het overige werden de artikelen over de werking van de raad van bestuur niet grondig gewijzigd.

Artikel 33:

Bevoegdheden van de raad van bestuur

Alle bevoegdheden, die enerzijds niet exclusief zijn voorbehouden aan de algemene vergadering en die anderzijds in de huidige statuten verdeeld werden tussen de raad van bestuur en het directiecomité, worden in dit voorstel van statuten gecentraliseerd bij de raad van bestuur. De bevoegdheid voor het vaststellen van de tarieven werd bijgevolg toegewezen aan de raad van bestuur. Artikel 33 bevat daarom een gedetailleerde, doch geen limitatieve, opsomming van de bevoegdheden van de raad van bestuur. De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werd vervangen door een verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Het huishoudelijk reglement van de raad van bestuur zal vervangen worden door een huishoudelijk reglement van alle bestuursorganen. De voorziene delegatiemogelijkheden zullen ook bij reglement geregeld worden. De verwijzingen naar het directiecomité werden verwijderd.

Artikel 34:

Vertegenwoordiging van de vereniging

De verwijzingen naar het directiecomité werden verwijderd en vervangen door de raad van bestuur. Voor het overige werd dit artikel niet grondig gewijzigd.

Artikel 35:

Statuten en de wijzigingen ervan

De verwijzing naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werd vervangen door de verwijzing naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De verwijzingen naar de provincie werden verwijderd. Voor het overige werd dit artikel niet grondig gewijzigd.

- Artikelen 36 t/m 43: Algemene werking van de vereniging
Een aantal bepalingen werden in overeenstemming gebracht met het decreet en geheergroepeerd onder deze titel, zonder dat het daarom echt nieuwe bepalingen zijn (bijv. wat betreft het aangaan van leningen, het ontvangen van giften en de mogelijkheid tot onteigenen).
De verplichte rapportering aan de Vlaamse regering is wel nieuw, maar de modaliteiten daarvan moeten nog uitgewerkt worden. De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De verwijzingen naar de provincie werden verwijderd. Voor het overige werden deze artikelen niet grondig gewijzigd.
- Artikelen 44 en 45: De bedrijfsrevisor
De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. Voor het overige werden deze artikelen niet grondig gewijzigd.
- Artikel 46: Administratief toezicht
Wat het administratief toezicht betreft worden de statuten in overeenstemming gebracht met de nieuwe bepalingen van het decreet. Het decreet zal nog verder uitgewerkt worden aan de hand van uitvoeringsbesluiten. De bepalingen daarvan kunnen worden opgenomen in het huishoudelijk reglement van de bestuursorganen. De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur.
- Artikelen 47 t/m 49: Ontbinding en vereffening
Ook hier worden de toekomstige statuten in overeenstemming gebracht met de nieuwe bepalingen van het decreet. De verwijzingen naar het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking werden vervangen door verwijzingen naar het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur. De verwijzingen naar het directiecomité worden verwijderd. Voor het overige werden deze artikelen niet grondig gewijzigd.
- Artikel 50: Slotbepaling
Deze bepaling is nieuw en geeft bij een interpretatieverschil tussen regelgeving en statuten voorrang aan de bepalingen van het decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 13 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de opdrachthoudende vereniging PONTES waarop een aantal statutenwijzigingen worden voorgesteld;

Gelet op artikel 39 van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Ingestemd wordt met het voorgelegde ontwerp van statutenwijzigingen van de opdrachthoudende vereniging PONTES dat zal worden voorgelegd aan de algemene vergadering van 13 juni 2018.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

64 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

52 leden hebben ja gestemd;

12 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 52 stemmen ja, bij 12 onthoudingen.

Nr. 2/18 van de agenda

**Provinciale initiatieven. Opdrachthoudende vereniging PONTES.
Algemene vergadering 13 juni 2018. Agenda. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

De opdrachthoudende vereniging PONTES deelt mee dat haar algemene vergadering zal doorgaan op woensdag 13 juni 2018 om 18.30 uur in haar vestiging te Lommel, Vonderdreef 10, met volgende agenda:

1. Algemene vergadering: verslag 20 december 2017 – goedkeuring.
2. Financiën: balans, resultatenrekening en jaarverslag over het dienstjaar 2017 – goedkeuring.
3. Financiën: verslag van de bedrijfsrevisor-commissaris over de jaarrekening 2017 – aktename.
4. Financiën: verdeling batig saldo van de resultatenrekening 2017 – goedkeuring.
5. Financiën: kwijting aan de raad van bestuur en de commissaris-bedrijfsrevisor – goedkeuring.

Er wordt ook een buitengewone algemene vergadering gehouden op dezelfde datum met volgend agendapunt:

1. Statuten: wijziging en vaststelling van de gecoördineerde versie – goedkeuring.

In zitting van 28 november 2013 duidde uw raad de heer Luk Lemmens, gedeputeerde, met als plaatsvervanger de heer Rik Röttger, gedeputeerde, aan als provinciale vertegenwoordiger op de algemene vergaderingen van de opdrachthoudende vereniging PONTES tijdens de periode 1 januari 2014 – oktober 2018.

De agenda en de bijhorende stukken van deze vergadering zijn digitaal bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat er op 13 juni 2018 een algemene vergadering wordt gehouden vanwege de opdrachthoudende vereniging PONTES;

Gelet op het decreet van 13 mei 2016 tot wijziging van het decreet van 6 juli 2001 houdende de intergemeentelijke samenwerking;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan de agenda voor de algemene vergadering van de opdrachthoudende vereniging PONTES van 13 juni 2018.

De provinciale vertegenwoordiger wordt opgedragen de vermelde agendapunten van deze vergadering goed te keuren.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

64 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

52 leden hebben ja gestemd;

12 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 52 stemmen ja, bij 12 onthoudingen.

3. Economie, landbouw, innovatie en internationale samenwerking

Nr. 3/1 van de agenda

**Budget 2018. Exploitatiebudget – Beleidsdomeinen Economie,
Streekbeleid en Europa. Budgetsleutel 0500/64900000.
Subsidiëring van het provinciaal economisch beleid.
Aanwending van krediet. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie**

In bijgaand verslag wordt gevraagd in te stemmen met aanwending van het verdeelkrediet met als omschrijving 'subsidiëring van het provinciaal economisch beleid'.

Subsidiëring van het provinciaal economisch beleid

- Project Miniondernemingen (schooljaar 2018-2019) (deelbudget 30.000 EUR)

In het schooljaar 2017-2018 zijn er in de provincie Antwerpen 184 miniondernemingen opgericht. De provincie Antwerpen telt daarmee het hoogste aantal miniondernemingen van Vlaanderen. Het project 'Miniondernemingen' is een initiatief van de vzw Vlajo (Vlaamse Jonge Ondernemingen) dat gesteund wordt door de provincie Antwerpen.

Vlajo heeft als missie om studerende jongeren hun eigen potentieel aan ondernemende competenties te leren ontdekken en ontwikkelen. De mini's hebben als doel de jongeren (17-18-jarigen) warm te maken voor het ondernemerschap. In kleine groepen stampen zij een onderneming uit de grond en beheren ze een eigen onderneming van a tot z. Zij doorlopen dezelfde taken en activiteiten als in een reële onderneming: aandelen verkopen, vergaderen, reclame maken een boekhouding bijhouden en niet te vergeten: produceren en verkopen van producten. Tijdens een provinciale finale wordt gestreden voor de titel van 'Beste provinciale minionderneming'.

De werking van Vlajo wordt verdeeld over de Vlaamse provincies en per provincie is een regioteam actief met aan het hoofd een regiomanager. Momenteel zijn er binnen de provincie Antwerpen vier coördinatoren werkzaam (drie voltijds en één deeltijdse coördinator (70%): twee bij VKW en telkens één bij VOKA – Kempen en Mechelen. De loonkost (geraamd op ongeveer 150.000 EUR) van deze coördinatoren wordt gedragen door de Vlaamse overheid. De kosten voor het volledige project (exclusief loonkost) in de provincie Antwerpen worden geraamd op 62.000 EUR. Deze kosten situeren zich voornamelijk in de organisatie van regio-activiteiten en events, opleidingskosten voor de leercoaches, organisatie van innovatiekampen voor de mini's en materiaal- en promotiekosten.

Voorgesteld wordt om voor het project Miniondernemingen (schooljaar 2018 – 2019) een bedrag van 30.000 EUR uit te trekken voor de vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (Vlajo). In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidietrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

➤ Project Vliegende StartersBrigade (deelbudget 40.000 EUR)

Het project 'Vliegende StartersBrigade' van VOKA - Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland heeft tot doel het ondernemerschap bij schoolgaande jongeren te bevorderen. Het is een laagdrempel initiatief gericht op laatstejaarsstudenten ASO, BSO en TSO en het is een netoverschrijdend project dat zich uitstrekt over heel de provincie Antwerpen. Het project bouwt zo een brug tussen onderwijs en het ondernemerschap.

De Vliegende StartersBrigade organiseert inspiratie- en informatiesessies over zelfstandig ondernemen voor laatstejaarsstudenten waarbij de focus bij de inspiratiesessies voornamelijk ligt op het motiveren van de 'goesting-factor' en het uitwerken van een business strategie. De focus bij de informatiesessies ligt voornamelijk op de rechten en plichten van zelfstandige ondernemers en de verschillende (administratieve) zaken die komen kijken bij de effectieve opstart van een onderneming.

Met het project 'Vliegende StartersBrigade' willen de 2 arrondissementele VOKA – Kamers van Koophandel van de provincie Antwerpen (Antwerpen-Waasland en Mechelen-Kempen) ook verder een neutraal webplatform uitbouwen waar jongeren en leerlingen van het secundair onderwijs alles omtrent ondernemerschap kunnen terugvinden zoals 'inspiratiefilmpjes', cases en vaak gestelde vragen. Dit schooljaar zullen er ook "train-the-trainer"-sessies worden aangeboden. Leerkrachten zijn cruciaal in het stimuleren van ondernemerschapsvaardigheden en ondernemerschap bij hun leerlingen. Via interactieve workshops voor leerkrachten ontdekken zij hoe ze ondernemerschap kunnen incorporeren in hun normale lessen en hoe ze jongeren de juiste competenties kunnen aanleren.

De volledige kosten van de 2 arrondissementele VOKA – Kamers van Koophandel van de provincie Antwerpen voor het project 'Vliegende StartersBrigade' worden geraamd op 50.000 EUR. De werkingskosten situeren zich voornamelijk in de opname en montage van de 'inspiratiefilmpjes', onderhoud en update website en promotiekosten. De personeelskosten situeren zich voornamelijk in de organisatie van een 100-tal inspiratie-en informatiesessies over zelfstandig ondernemen.

Voorgesteld wordt om voor het project 'Vliegende StartersBrigade' een bedrag van 40.000 EUR uit te trekken voor de vzw VOKA - Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland.

➤ Project Leercentrale geothermie en warmtenetten (deelbudget 51.750 EUR)

Eind 2018 zal de geothermiecentrale Balmatt (Mol), inclusief de aansluiting op het warmtenet van VITO en SCK, officieel in gebruik worden gesteld. Reeds bij aanvang van het project (2014) werd er veel aandacht besteed aan het maatschappelijk draagvlak van dit innovatief project. Voor de jongeren werd, in het kader van het provinciaal ondersteunde project "Geothermie voor STEM", een specifiek programma voor interactieve rondleidingen opgestart. Voor leerlingen uit het middelbaar onderwijs is een bezoek aan de centrale een unieke gelegenheid om met deze nieuwe technologieën in de praktijk in contact te komen en hun talenten te exploreren.

Voor geothermie is 2018 een kanteljaar: voor het eerst zal in Vlaanderen (in de provincie Antwerpen) een geothermiecentrale gekoppeld aan een warmtenet in

werking zijn. We kunnen dan ook verwachten dat, naast de scholen, ook heel wat andere groepen (burgers, overheden, ondernemers,...) zullen willen kennis maken met deze innovatieve infrastructuur. Om hieraan tegemoet te komen is het evenwel noodzakelijk om de nodige infrastructuur voor deze rondleidingen te voorzien die nog verschillende jaren in deze vorm zal gebruikt worden. De realisatie hiervan is het doel van deze projectaanvraag.

Voor de bezoeker (de omgeving, het onderwijs, bedrijven, overheden, verenigingen, investeerders, toekomstige gebruikers, ...) wordt dit een boeiende kennismaking met de concepten van diepe geothermie en warmtenetten die hier concreet zijn gerealiseerd en op een zeer bevattelijke wijze worden gedemonstreerd. Deze leercentrale is hopelijk de eerste in een lange rij van toekomstige centrales maar zal anderzijds uniek zijn omdat het een demonstratiecentrale is (voldoende ruimte, nabijheid van VITO en onderzoekers, ...).

Door interactieve workshops en door middel van attractieve presentaties, unieke demonstratiescenes en een tentoonstelling willen we leerlingen laten kennis maken met geothermie en warmtenetten, inclusief de mogelijke implicaties op gebied van klimaatverandering en de creatie van een groene chemie-industrie. Dit project is niet alleen gericht op STEM-richtingen maar beoogt ook om de interesse van andere richtingen in wetenschappen en techniek te intensifiëren of groepen van buiten het onderwijs op een attractieve wijze te laten kennismaken met geothermie en warmtenetten.

De volledige kosten voor het project 'Leercentrale geothermie en warmtenetten' worden geraamd op 117.500 EUR. De investeringskosten bedragen 95.750 EUR en situeren zich voornamelijk in de transitie van de oude demonstratie-infrastructuur naar een up-to-date en innovatieve infrastructuur. De personeelskosten (10.000 EUR) situeren zich voornamelijk in de organisatie van interactieve workshops en uitwerking van nieuwe rondleidingen. De werkingskosten tenslotte bedragen 11.750 EUR.

Voorgesteld wordt om voor het project 'Leercentrale geothermie en warmtenetten' een bedrag van 51.750 EUR uit te trekken voor de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO).

➤ Project Us By Night (deelbudget 22.500 EUR)

Us By Night is een driedaags design & creativiteit festival te Antwerpen. De doelstelling van Us By Night is een platform ontwikkelen waar creatievelingen, studenten en professionals elkaar ontmoeten, delen, overleggen en samenwerkingen opzetten. Een platform dat inspireert en talenten helpt ontwikkelen. Voor de matchmaking tussen afgestudeerden en het professionele werkveld wordt er gemikt op studenten uit de creatieve richtingen van KdG, AP, UA en St-Lucas. Voor de bedrijvenzijde mikt Us By Night op een diverse groep van bedrijven uit verschillende sectoren (o.a. VRT, Mortier Brigade, Enthoven, LDV, AED Studios, Barco, Philips Innovation, ...).

De eerste editie vond plaats in 2016 onder de koepel van 'Born In Antwerp' dat gedurende één jaar creatief ondernemerschap in Antwerpen in de kijker zette. Het festival is op slechts twee edities tijd uitgegroeid tot een klinkende naam op lokaal, bovenlokaal en internationaal vlak. Dit jaar vindt de derde editie van 'Us By Night'

plaats van 22 t/m 24 november 2018 in Parkloods Noord te Antwerpen. Het festival omvat zowel lezingen van prominente sprekers (nationaal en internationaal), netwerkopportunities, een design markt met lokaal talent en entertainment. De bezoekers van 'Us By Night' zijn professionals, kleine zelfstandigen, kleine bedrijven en grote studio's uit de toegepaste creatieve sectoren maar ook uit bijvoorbeeld de reclame- en marketingwereld. Een belangrijke missie is eveneens het inspireren van studenten of jonge starters. De vorige editie was een groot succes met een 4.800-tal bezoekers uit meer dan 20 verschillende landen. De talentmatchmaking tussen de internationale en lokale creatievelingen is van onschatbare waarde voor onze eigen talenten.

Het project 'Us By Night' sluit volledig aan op het economisch speerpuntenbeleid van de provincie Antwerpen, met name de creatieve industrie, zoals beschreven in de beleidsbrief "economie, innovatie en internationale samenwerking". Bij deze editie wordt onder andere ook samengewerkt met sectorondersteunende organisaties als Antwerp. Powered By Creatives, Flanders DC en POM Antwerpen.

De totale projectkosten voor het project 'Us By Night' worden geraamd op 461.000 EUR. Voorgesteld wordt om voor het project 'Us By Night' een bedrag van 22.500 EUR te voorzien van het budget 2018 ten behoeve van POM Antwerpen.

- Project Samenwerkingsplatform 'Antwerp. Powered by Creatives' (deelbudget 50.000 EUR)

Het samenwerkingsplatform 'Antwerp. Powered by Creatives' (APBC) werd opgestart en gelanceerd in 2014. APBC is een samenwerkingsverband tussen Provincie Antwerpen, Stad Antwerpen, Designcenter de Winkelhaak, Universiteit Antwerpen, Antwerp Management School, Sint-Lucas Antwerpen en de Karel de Grote-Hogeschool. APBC wil kruisbestuivingen stimuleren tussen klassieke en creatieve bedrijven. Het moedigt ondernemers aan om te innoveren en helpt creatieve bedrijven om te groeien.

In de provincie Antwerpen zijn de creatieve industrieën een belangrijke sector qua toegevoegde waarde en werkgelegenheid. Naast mode is design een belangrijke subsector binnen de creatieve industrie in de provincie Antwerpen. Aangezien er voor de subsector mode reeds bestaande en succesvolle initiatieven voorhanden zijn, werd beslist om de focus binnen de creatieve industrie te leggen op design.

Samen met de partners ziet de POM Antwerpen het dan ook als haar taak om de designsector haar groeipotentieel ten volle te laten benutten. Door een éénduidig beleid te voeren, en de sector te ondersteunen daar waar nodig, kan de overheid een verschil maken in het aanreiken van opportuniteiten en het ongedaan maken van de huidige versnippering. Op langere termijn beoogt 'Antwerp. Powered by Creatives' concrete resultaten te boeken op volgende vlakken:

- hecht netwerk van creatieve ondernemers dat zichzelf kan voeden met kennis en kan ondersteunen waar nodig;
- creatieve sector met een sterke ondernemingszin;
- bewuste houding van meer traditionele industrieën ten opzichte van de toegevoegde waarde van design binnen hun domein;
- concrete samenwerkingen tussen de creatieve en eerder traditionele sectoren rond bedrijfsinnovatie;

- Antwerpen wereldwijd gekend maken om zijn innovatieve en talentvolle ontwerpers.

De kern van het project is de website www.antwerppoweredbycreatives.be (met zijn subpagina's) en de besloten facebookgroep, wat een forum is waar alle ontwerpers uit de provincie Antwerpen vragen kunnen stellen, ideeën kunnen lanceren, evenementen kunnen aanmaken en ervaringen kunnen delen. Dit is dan ook het voornaamste communicatiekanaal van 'Antwerp. Powered by Creatives'. Daarnaast zal ook ingezet worden op sociale media en zal er bij een concreet evenement ook in beperkte mate gebruik gemaakt worden van drukwerk en mailings. Tot slot is het eveneens de bedoeling om onze primaire doelgroep regelmatige updates te bezorgen aan de hand van nieuwsbrieven waarop zij kunnen inschrijven.

De totale projectkosten voor het samenwerkingsplatform 'Antwerp. Powered by Creatives' bedragen 155.000 EUR. Zowel provincie Antwerpen en stad Antwerpen zullen elk 50.000 EUR bijdragen ter financiering van APBC. Voorgesteld wordt om voor het samenwerkingsplatform 'Antwerp. Powered by Creatives' een bedrag van 50.000 EUR te voorzien van het budget 2018 ten behoeve van POM Antwerpen. In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidietrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

- Wetenschapspark Universiteit Antwerpen. Versterking community en verbreden netwerk (deelbudget 39.950 EUR).

Het Wetenschapspark Universiteit Antwerpen zet in op het uitbouwen van kennisclusters binnen Health, IT en Environment. Het versterken van het ondernemerschap is één van de prioritaire doelstellingen van het Wetenschapspark Universiteit Antwerpen. Daarnaast wordt ingezet op de clustering van kennisintensieve bedrijven en daaraan gekoppeld het bevorderen van innovatie. Op termijn is de belangrijkste succesfactor van het Wetenschapspark de mate waarin we er in slagen daadwerkelijke R&D gedreven spelers aan te trekken die in samenwerking met de Universiteit Antwerpen onze provincie verder op de kaart zet als dynamische vestigingsplaats voor innovatieve bedrijven.

Met het oog op de ontwikkeling van de daartoe noodzakelijke tools werkt het Universitair Bedrijven Centrum Antwerpen (UBCA vzw) samen met POM Antwerpen en UBIS nv. POM Antwerpen garandeert de continuering van de activiteiten richting ondernemers door de aanwerving van een fulltime community manager. De ondersteuning die UBIS verleent in dit partnerschap situeert zich voornamelijk in het logistieke faciliteren en het inzetten van haar partnernetwerk. UBCA vzw realiseert met deze partners gezamenlijk twee grote activiteitenpakketten rond enerzijds versterking Community anderzijds rond verbreding netwerk.

1) Versterking Community

- Organisatie van 'Harriet Connect Cafés': een ondernemer, onderzoeksgroep of andere sprekers worden voor het voetlicht geplaatst.
- Organisatie netwerkevenement 'Back2Work'. Er wordt gestreefd naar zo'n 200 aanwezigen.
- Interne dynamiek versterken door middel van een eigen, interne communicatietool (intranet), zodat bedrijven makkelijk de weg vinden naar elkaar en de aangeboden diensten.

2) Verbreden netwerk

- Versterken van de samenwerking AUHA door middel van de opmaak van een (digitale) brochure waar de samenwerkingsmogelijkheden worden opgenomen die tussen de onderzoeksgroepen van de Universiteit kunnen plaatsvinden met deze van de hogescholen.
- Contacten faciliteren door de organisatie van events in het kader van 'Inspiring Speeches'.
- Verspreiden van promomateriaal.
- Organisatie van 'Open Coffee's' waar de samenwerking wordt gezocht met de ondernemers uit de Rupelstreek.

Voorgesteld wordt om voor de realisatie van de acties binnen het project 'Wetenschapspark Universiteit Antwerpen - Versterking community en verbreden netwerk' een bedrag van 39.950 EUR te voorzien ten behoeve van UBCA vzw. In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidietrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

➤ Project Antwerp.SRL (deelbudget 30.000 EUR)

Antwerp Smart Region Link vzw (Antwerp.SRL) is een netwerkorganisatie waarin de kruisbestuiving tussen kenniswerkers (Universiteit Antwerpen), beleidsmakers en ondernemers (Voka) centraal staat. Antwerp.SRL bestaat sinds 2012 en vindt zijn oorsprong in een reeds langer bestaande, meer generieke samenwerking tussen Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland en de Universiteit Antwerpen. De bedoeling is actief bij te dragen tot de ontwikkeling van een competitief en innovatief ecosysteem in de Antwerpse regio, middels enerzijds het ruim bekend maken van samenwerkingsopportuniteiten tussen bedrijven en de universiteit, en anderzijds het identificeren en stimuleren van economische groeipolen waarnaar valorisatiegericht wetenschappelijk onderzoek kan georiënteerd worden.

Onderzoekers die willen valoriseren moeten in Antwerp.SRL een breed netwerk van bedrijven uit de regio's Antwerpen, Mechelen en Kempen vinden. Bedrijven moeten in Antwerp.SRL een platform vinden dat hen toelaat hun verwachtingen en noden met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe diensten of producten kenbaar te maken aan academische onderzoekers die het potentieel hebben hen de oplossingen te bieden. Aangezien het academisch onderzoek per definitie streeft naar bundeling van kennis, wordt daarbij bij voorkeur gekeken naar samenwerking met andere kennisinstellingen en onderzoekscentra gelegen in dezelfde regio.

Hiermee sluit het model dat Antwerp.SRL voor ogen heeft meteen perfect aan bij de triple-helix strategie voor regionale economische ontwikkeling (kennisinstellingen-overheid-bedrijfsleven) die ook door de Vlaamse overheid als leidraad wordt genomen. Aangezien de provincie Antwerpen het overheidsniveau is dat het nauwst aansluit bij de geografische omschrijving van onze doelgroep, is de provincie de meest aangewezen en logische partner om een triple-helix model vorm te geven. Met de POM Antwerpen wordt reeds intensief samengewerkt voor de uitbouw van het Wetenschapspark Universiteit Antwerpen in Niel en in het kader van de incubator UBIS, twee projecten die kaderen binnen de doelstellingen van Antwerp.SRL.

Eind 2014 werd een nieuwe coördinator bij Antwerp.SRL aangesteld en daarmee werd ook een nieuw lanceringstraject gedefinieerd, waarbij ingezet wordt op een

doorgedreven online communicatiestrategie. Antwerp.SRL wil ook verder generieke en themaspecifieke evenementen (met de focus gericht op bijv. logistiek en chemie) organiseren. De multidisciplinaire aanpak (betrokkenheid van verschillende faculteiten en bedrijven uit diverse sectoren) werd als doeltreffend beschouwd en tevens een model voor toekomstige evenementen.

De kosten voor het project 'Antwerp.SRL' worden geraamd op 55.000 EUR. Deze kosten zijn verdeeld onder personeelskosten (loonkost voor coördinator/expert marketing & communicatie) en kosten verbonden aan het organiseren van evenementen & marketingcommunicatie.

Voorgesteld wordt om voor het project 'Antwerp.SRL' een bedrag van 30.000 EUR te voorzien ten behoeve van de vzw Antwerp Smart Region Link. In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidietrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Ingestemd wordt met een subsidie van 30.000,00 EUR aan vzw Vlaamse Jonge Ondernemingen (project 'Minionondernemingen schooljaar 2018-2019'), vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidietrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

Artikel 2:

Ingestemd wordt met een subsidie van 40.000,00 EUR aan vzw Voka – Kamer van Koophandel Antwerpen-Waasland (project 'Vliegende StartersBrigade') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

Artikel 3:

Ingestemd wordt met een subsidie van 51.750,00 EUR aan de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (project 'Leercentrale geothermie en warmtenetten') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

Artikel 4:

Ingestemd wordt met een subsidie van 22.500,00 EUR aan POM Antwerpen (project 'Us By Night') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

Artikel 5:

Ingestemd wordt met een subsidie van 50.000,00 EUR aan POM Antwerpen (project 'Samenwerkingsplatform 'Antwerp. Powered by Creatives') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidiëtrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

Artikel 6:

Ingestemd wordt met een subsidie van 39.950,00 EUR aan vzw Universitair Bedrijvencentrum Antwerpen (project 'Wetenschapspark Universiteit Antwerpen. Versterking community en verbreden netwerk') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidiëtrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

Artikel 7:

Ingestemd wordt met een subsidie van 30.000,00 EUR aan vzw Antwerp Smart Region Link (project 'Antwerp.SRL') vanuit het verdeelkrediet 'subsiëring van het provinciaal economisch beleid' van het budget 2018 ingeschreven onder budgetsleutel 0500/64900000 (ramingsnummer 2018160135).

In afwijking van artikel 3 van het provinciaal reglement van 16 december 2010 betreffende de subsidiëringen en het toestaan van reservevorming door subsidiëtrekkers dienen de verantwoordingsstukken uiterlijk op 30 september 2019 toe te komen op de dienst economie en internationale samenwerking.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

62 leden hebben ja gestemd;

3 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 62 stemmen ja, bij 3 onthoudingen.

Nr. 3/2 van de agenda

**Budget 2018. Werkingsmiddelen. Uitgavebudget Landbouwbeleid.
Wijzigen in nominatim subsidie voor Coördinatiecentrum
praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologische Teelt (CCBT).
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Een van de doelstellingen van het provinciaal landbouwbeleid is het verhogen van kennis en expertise in de landbouwsector om via ondernemerschap, innovatie en samenwerking de transitie naar een duurzaam agrocomplex te stimuleren. Bijkomend geeft de provincieraad met de resolutie voor bio landbouw (goedgekeurd op 26 maart 2016) aan de deputatie opdracht om initiatieven te nemen om de sector te informeren over en te sensibiliseren voor bio-landbouw.

Om die redenen vraagt de dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid aan de provincieraad om een eenmalige subsidie van 5.500 EUR te verlenen aan het Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting biologische teelt (CCBT vzw) voor de organisatie van de Netwerkdag 'Techniek in de bio tuinbouw' die zal plaatsvinden in september e.k.

Deze dag is een gezamenlijke organisatie door enkele partners van CCBT en is een unieke demonstratie- en informatiedag voor kleine en middelgrote bedrijven uit de biologische tuinbouwsector.

Aangezien de dienst Landbouw- en Plattelandsbeleid niet beschikt over een verdeelkrediet voor dit soort subsidies wordt aan de provincieraad goedkeuring gevraagd om in 2018 van de werkingsmiddelen 5.500 EUR om te zetten in een subsidie voor CCBT.

De subsidie volgt qua betalings- en rapporteringsmodaliteiten de procedure van de nominatim subsidies. Ze wordt uitbetaald als 100 % terugvorderbaar voorschot en verantwoord met een inkomsten- en uitgavenstaat en een activiteitenrapport.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat door de dienst op biolandbouw in het landbouwbeleid alsook in het plattelandsbeleid versterkt gefocust wordt;

Gelet op het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedgekeurd wordt om het bedrag van 5.500 EUR van het uitgavebudget 2018/64900000/21/0530 voor de actie 'We ondersteunen de uitbouw van het provinciale landbouwbeleid' (actienummer 2018140580) te wijzigen van werkingsmiddelen in nominatim subsidie aan het Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting Biologische Teelt (CCBT), onder hetzelfde actienummer.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

61 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 61 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

Nr. 3/3 van de agenda

Resolutie bio-landbouw van 22/9/2016.
Opvolging in het provinciale landbouw- en plattelandsbeleid,
landbouwonderwijs en de proefbedrijven. Kennisname.
Verslag van de deputatie

In de zitting van de provincieraad van 22 september 2016 bracht de deputatie verslag uit over de initiatieven, ontwikkeld en gepland inzake bio-landbouw. De provincieraad keurde de ontwikkelde initiatieven goed en vroeg verder te rapporteren i.v.m. de toekomstige acties.

1) Dienst landbouw- en plattelandsbeleid – Landbouw:

Een belangrijke doelstelling van het provinciaal landbouwbeleid is het verhogen van de kennis en expertise in de landbouwsector om via ondernemerschap, innovatie en samenwerking de transitie naar een duurzaam agrocomplex te stimuleren. Bijkomend gaf de provincieraad met de resolutie voor bio-landbouw (goedgekeurd op 26 maart 2016) aan de deputatie opdracht om initiatieven te nemen om de sector te informeren over en te sensibiliseren voor bio-landbouw.

Concreet stelt de deputatie voor aan de provincieraad om een eenmalige subsidie van 5.500 EUR te verlenen aan het Coördinatiecentrum praktijkgericht onderzoek en voorlichting biologische teelt (CCBT vzw) voor de organisatie van de Netwerkdag 'Techniek in de bio tuinbouw' die zal plaatsvinden in september 2018. Deze dag is een gezamenlijke organisatie door enkele partners van CCBT en is een unieke demonstratie- en informatiedag voor kleine en middelgrote bedrijven uit de biologische tuinbouwsector.

2) Dienst landbouw- en plattelandsbeleid - Platteland:

In januari 2018 is vanuit Platteland het project 'Bio-scope Antwerpen' van het Innovatiesteunpunt in samenwerking met Bioforum, goedgekeurd voor cofinanciering. (65% op een totale projectkost van 86.180 EUR. In de 65% zijn 25% provinciale middelen, 25% Vlaamse en 50% Europese voorzien in het kader van het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling).

Het project 'Bioscope' zet in op diversificatie van landbouwactiviteiten naar activiteiten in verband met gezondheidszorg, sociale integratie, door de gemeenschap gesteunde landbouw en onderricht over milieu en voedsel. De groep

consumenten die kiest voor regionaal en biologisch voedsel neemt jaarlijks toe (20% in 2016). Het stimuleren van bio-productie in de provincie kan hierop een antwoord bieden. Deze bedrijven zullen zich gedragen en geapprecieerd voelen door de lokale gemeenschap. Het project zet in op gezamenlijke actie met het oog op klimaatmitigatie en -adaptatie en gezamenlijke benaderingen van milieuprojecten en geldende milieupraktijken, met inbegrip van efficiënt waterbeheer, gebruik van hernieuwbare energiebronnen en de instandhouding van het landbouwlandschap. Een gezonde bodem vormt de basis voor bio-landbouw en maakt de teelt weerbaarder tegen extreme klimaatomstandigheden (wateroverlast, droogte).

Daarnaast is er de inzet om het landbouwlandschap in stand te houden door:

- te streven naar rendabele landbouwbedrijven die zo de toekomst van de sector garanderen
- horizontale en verticale samenwerking te stimuleren tussen actoren in de toeleveringsketen met het oog op de oprichting en de ontwikkeling van korte toeleveringsketens en plaatselijke markten en hun afzetbevorderingsactiviteiten
- het afstemmen van lokale vraag en aanbod, kenbaar maken van de marktvraag
- de stimulans tot omschakeling in functie van de marktvraag
- communicatie te optimaliseren doorheen de volledige keten, van afnemer naar producent en omgekeerd
- voedselkilometers te beperken dankzij lokale productie en afzet.

3) PITO Stabroek

Het groentegedeelte van het bio-perceel is al volledig omgeschakeld en dus erkend. Het fruitgedeelte volgt in mei 2018. Dit wil zeggen dat alle groenten en fruit van PITO het bio-label dragen, uitgezonderd de tomaten. Hierbij kan toegevoegd dat PITO ook voor de tomaten enkel biologische bestrijding toepast.

De haalbaarheidsstudie van de omschakeling naar bio van de verschillende onderdelen van het landbouwbedrijf is gepland. De invulling van de agrarische sector binnen de onderwijshervorming is op dit moment nog erg onzeker en onduidelijk. Hierdoor heeft PITO het voorbije jaar tijd en energie voor andere zaken nodig gehad.

Verder zet PITO graag zijn bio-week nog even in de kijker. Dit is een mooi voorbeeld van de sensibilisering van de leerlingen en het personeel. Tijdens deze week biedt het leerlingen en personeel o.a. bio-pakketten met groenten en/of fruit aan. Hierbij doet PITO wel beroep op een externe leverancier. Voor de leerlingen organiseert PITO die week ook tal van activiteiten. Tot slot nog kort aanstippen dat PITO binnen de groenvoorzieningssector ondertussen volledig geïntegreerd werkt.

4) PTS Mechelen

PTS in Sint-Katelijne-Waver heeft een nieuwe appelboomgaard aangelegd. De erkenning als bio-boomgaard wordt in de maand mei 2018 aangevraagd.

Verder is de school ook gestart met de eerste testen van verticale bio-tuinbouw op laboschaal.

5) Proefbedrijf voor de Pluimveehouderij

In het onderzoek dat het Proefbedrijf uitvoert voorziet het in informatie die ook voor biologische pluimveehouders nuttig is.

Belangrijkste, lopende projecten zijn:

- onderzoek naar bloedluisbestrijding bij leghennen (wat ook de biologische pluimveehouder voor grote uitdagingen plaatst)
- onderzoek om pikkerij bij leghennen te voorkomen, ook bij kippen met volledige snavels. Dit laatste aspect is uiteraard relevant voor de biologische pluimveehouder, die enkel kippen met volledige snavels mag houden.

Het Proefbedrijf voert momenteel het project 'Pluimvee rendabel inzetten in korteketen-initiatieven' uit.

Het Proefbedrijf wordt ook aangesproken voor technische informatievragen en is actief binnen CCBT (Coördinatiecentrum praktijkonderzoek Biologische land- en Tuinbouw) en NOBL (Netwerk Onderzoek Biologische Landbouw & voeding).

6) Hooibeekhoeve

Hierna wordt nagegaan hoe agro-ecologische technieken kunnen toegepast worden (gewasbescherming, grondwisseling, bio-eigen gewassen, ...) *Agro-ecologisch* is echter een ruim begrip. In een publicatie van de Vlaamse overheid (Departement Landbouw en Visserij) wordt verwezen naar de aanvankelijke definitie van agro-ecologie als "de toepassing van ecologische principes op de landbouw". Vervolgens wordt gewezen op de verbreding tot "het hele voedselsysteem waarbij de productie van voedsel gekoppeld wordt aan de voedselketen en de consumenten".

Als het gaat over de toepassing van de ecologische principes op de landbouw, kunnen volgende projecten worden opgesomd die in dit kader in 2017 gelopen hebben op de Hooibeekhoeve:

- Demonstratieproject "Routeplanner melkvee"
Dit project reikt hulpmiddelen en kennis aan ten behoeve van de Vlaamse melkveehouder voor beslissingen bij operationele, tactische en strategische keuzes op zijn melkveebedrijf. Op donderdag 7 december vond een studiedag "Kansen in de biologische melkveehouderij" plaats.
- Interreg project "Levende Bodem"
Dit is een project waar de bodemkwaliteit centraal staat. Hooibeekhoeve voert hier verschillende demonstraties en voorlichtingsacties uit, specifiek voor de zandgrond.
- PDPO project "Dorp van de 7 Netten, proeftuin voor agrobiodiversiteit".
Doel van dit project is om landbouwers te overtuigen dat binnen hun bedrijfsvoering ruimte is voor maatregelen die natuur-, milieu- & landschaps-bevorderend zijn. Landbouwers uit Retie worden individueel begeleid bij hun keuzes. Hiervoor wordt een rekentool ontwikkeld die het bedrijfseconomisch effect in kaart brengt. De maatregelen worden zo gekozen dat effect naar biodiversiteit maximaal is. Knelpunten of vragen die leven rond (teelt)technieken worden op demopercelen vergelijkend

aangelegd. Finaal wordt de opgedane kennis en ervaring samengevat in 'teelt'fiches per maatregel.

- VLM project "Valorisatie mest"
In het kader van dit project is o.a. bekeken wat de mogelijkheden waren van gecomposteerde stalmest. Op basis van dit project lopen er ondertussen 2 proeven waar enerzijds de mogelijkheden van houtsnippers en natuurmaaisel worden bekeken. Anderzijds lopen er ook proeven waar stalmest en compost aan bod komen, al dan niet in combinatie met vloeibare mest. Afhankelijk van de resultaten kan dit nog verder uitgebouwd worden naar bv het composteren van de reststromen uit natuurbeheer of stalmest. Voorkeur ging uiteindelijk uit naar de optie waarbij de landbouwer zelf bedrijfseigen mest composteert omdat dit qua regelgeving veel makkelijker is. Contacten werden gelegd, dus misschien komt hier een vervolg op in de toekomst ...
- Demonstratieprojecten "Smart Bodem" en "Smart Crops"
In deze projecten komen diverse mogelijkheden van precisielandbouw aan bod, en meer bepaald het scannen van bodem en gewas. Deze technieken moeten op termijn leiden tot een optimalisatie van de productie waar zowel gangbare als bio-landbouwers kunnen van profiteren.
- VLAIO project "ritnaalden"
Ritnaalden, of koperwormen, tasten in het voorjaar maïswortels aan met kwaliteits- en opbrengstverlies tot gevolg. Zowel voorteelt, bodemtype als bodembewerking kunnen invloed hebben op het voorkomen van ritnaalden. Een beter inzicht in de impact van die factoren is van belang voor de uitwerking van de beheersing van ritnaalden. Samen met andere partners is een netwerk opgericht van percelen die worden bemonsterd naar ritnaalden. Het uiteindelijke doel is te komen tot een programma waarmee het risico op ritnaaldenschade van een specifiek perceel kan worden voorspeld. Eén van de percelen die bemonsterd wordt door Hooibeekhoeve is een bio-perceel.
- VLAIO project Koe-sensor en vervolgproject MastiMan:
Hierin wordt maximaal ingezet op sensortechnologie in de melkveehouderij om de vruchtbaarheidsresultaten te verbeteren. Binnen het MastiManproject wordt het huidige mastitismanagement op Vlaamse melkveebedrijven in kaart gebracht en geoptimaliseerd. Bedoeling is om na te gaan of het mogelijk is om aan de hand van bestaande sensortechnologie het herstel na mastitis op te volgen en de behandeling hieraan aan te passen (verkorten, verlengen, ander type behandeling,...). Op het kennisplatform www.koesensor.be staat een overzicht van alle voor de melkveehouderij beschikbare sensoren en kan de melkveehouderij (zowel gangbaar als bio) advies vragen.
- VLAIO project JongLeven
"Levensproductie van melkvee verbeteren door een optimalisatie van de voeding en het management van jongvee in Vlaanderen". Dit project heeft als doel melkveebedrijven duidelijke handvaten aan te reiken om te werken aan een meer economische en duurzame jongvee-opfok die een tijdige eerste inseminatie en zo hoog mogelijke voederefficiëntie tijdens het productieve leven nastreeft. Concreet betekent dit dat er in Vlaanderen bij afloop van dit project meer melkveehouders actief de opfok van hun vaarzen

zullen monitoren (via meten/wegen), meer vaarzen zullen afkalven op de optimale leeftijd van 24 maanden, dat deze vaarzen een gezonder en langer leven tegemoet gaan en zo een grotere levensproductie zullen realiseren. De innovatie van dit project is dat de doelstelling niet stopt bij de eerste inseminatie of kalving, maar dat gestreefd wordt om via de verbetering van de jongvee-opfok, in te zetten op een verbeterde pensontwikkeling, een verhoogde voederefficiëntie en een efficiëntere melkproductie tijdens de productieve levensfase van de melkkoe.

- Demonstratieproject 'Doelgericht verlengen levensduur melkvee (goed voor boer en klimaat)'

De Vlaamse melkveehouders laten zien hoe groot de impact is van een verhoogde levensproductie en levensduur op de broeikasgasemissie op hun melkveebedrijf. Concreet zullen de 4 scenario's

- 1) verhogen van productief leven met hogere levensproductie
- 2) verhogen van productief leven bij gelijke levensproductie
- 3) verhogen van de levensproductie door efficiëntieverhoging en
- 4) een jongere leeftijd bij eerste afkalving worden doorgerekend.

Binnen dit project wordt de nadruk gelegd op droogstands- en transitieperiode van melkkoeien en de jongvee-opfok. Voor beide thema's worden bijeenkomsten georganiseerd met en voor melkveehouders, zogenaamde 'lerende netwerken'. Hierbij worden ook bio-boeren uitgenodigd om deel uit te maken van de kennisnetwerken.

- Demonstratieproject 'KOE' (Klimaatvriendelijke Ommekeer met meer Eigen voer)

In dit project wordt via sensibilisering en onderzoek rond de inpassing van 'andere' teelten op een melkveebedrijf getracht om de broeikasgasemissies te verminderen en beter in te spelen op de gevolgen van de klimaatverandering. In de eerste plaats wordt (zoals vrij gebruikelijk is op de Hooibeekhoeve) gras vervangen door grasklaver waarbij aandacht gaat naar de juiste teeltomstandigheden en bemesting van grasklaver zodat men via deze teelt daadwerkelijk gebruik van kunstmest bespaart. In een ingeplande voederproef wordt grasklaver met gras vergeleken bij het hoogproductieve melkvee. Immers, een efficiënte en hoge melkproductie is de eerste stap naar minder uitstoot per liter melk. Net zoals grasklaver behoren ook voederbieten in alle klimaatomstandigheden tot robuuste teelten met een lang teeltseizoen. Droge of natte periodes worden meestal binnen het groeiseizoen gecompenseerd zodat steeds een hoge voederwaardeopbrengst kan worden gegarandeerd. Om jaarrond met voederbieten te kunnen voederen werden de bieten geschoond, gesneden en samen met perspulp ingekuuld. Deze kuil werd vergeleken met zuivere perspulp in een rantsoenproef. Een derde bedrijfseigen voer dat in een voederproef werd uitgetest is geplette zomergerst. Granen zijn immers onmisbaar indien men in het teeltplan meer vruchtwisseling wil nastreven om zo meer organische stof in de bodem te kunnen opslaan. Ook dit laatste zorgt voor vastleggen van CO₂ dus minder CO₂-uitstoot. Zomergerst met zijn kort teeltseizoen maakt ook mogelijk om de grasklaver tijdig (en dus met kans op slagen) te kunnen inzaaien. Deze granen in het teeltplan en rantsoen kunnen een opstap betekenen naar de iets moeilijker te telen vlinderbloemige eiwitgewassen zoals veldbonen al dan niet in combinatie met granen (teelten die binnen bio courant worden ingepast).

- Diverse projecten, waaronder proeven van vzw LCV
In deze kleinere projecten zetten we in op:
 - o Toepassing van houtsnippers om het organische stofgehalte te verhogen
 - o Proeven met groenbedekkers. Teelttechniek en verschillende mengsels van groenbedekkers worden bekeken naar hun bijdrage als vanggewas en als organische stofleverancier
 - o Proeven met verschillende vruchtwisselingsscenario's om tot een betere bodemvruchtbaarheid te komen bij de maisteelt
 - o Andere rij-afstanden bij mais: voor bio kan dit interessant zijn in het kader van een betere benutting van mest en onkruidbestrijding
 - o Rijenbemesting met mengmest. Deze techniek om nutriënten uit dierlijke mest beter te benutten kan in bio zelfs nog meer nut hebben dan voor de gangbare landbouwer, aangezien de gangbare boer nog kunstmest kan gebruiken.
 - o (Bloemenrijke) bufferstroken: langs graanpercelen/ maispercelen/ gras(klaver): voor meer biodiversiteit en om uitspoeling van gewasbeschermingsmiddelen naar oppervlaktewater te verminderen.

- Hooibeekhoeve krijgt regelmatig een oproep om in de Bio-nieuwsbrief artikels aan te leveren en kan dit doen als de opportuniteit zich stelt.

- Ook de ondersteuning in het kader van CVBB (bedrijfsbegeleiding in kader van MAP) staat open voor gangbare en bio-landbouw. Met dit project wordt de waterkwaliteit opgevolgd (behalen van de nitraatrichtlijn), en op basis van die resultaten worden landbouwers gesensibiliseerd.

- In eigen regie: "Bodembewerkingssystemen bij mais". Sinds 2007 lopen er lange termijnproeven waarbij de mogelijkheden van niet-kerende grondbewerking worden nagegaan.

- Buiten de projecten besteedt Hooibeekhoeve in de eigen bedrijfsvoering veel aandacht aan:
 - o Maximaal gebruik bedrijfseigen mest (cfr bio: geen gebruik van kunstmest). Kunstmest wordt beperkt toegepast en steeds volgens advies. Er wordt maximaal gebruik gemaakt van klaver in het grasland om kunstmest te sparen. Voldoende opslag en jaarrond opstallen maakt het mogelijk de bedrijfseigen mest maximaal te benutten. Er wordt na juli geen dierlijke mest meer aangebracht.
 - o Maximale inzet op bodemvruchtbaarheid en organische stof in de bodem via vruchtwisseling, groenbemesters, ... (hoeksteen voor zowel bio- als gangbare landbouw) binnen het kader van de mestwetgeving
 - o Optimaal inzetten van eigen geteelde voeders: granen, grasklaver
 - o Inzetten van bijproducten daar waar ze krachtvoer kunnen vervangen
 - o Beperking en oordeelkundig gebruik van herbiciden: inzaai groenbemesters, toepassing vruchtwisseling, toepassing vals

- zaaibed, ... Momenteel worden mogelijkheden voor mechanische onkruidbestrijding bekeken en overwogen.
- o Zeer beperkt gebruik van insecticiden of fungiciden: enkel zaadbehandeling maïs, granen, behandeling tegen bladluizen bij graan: enkele indien noodzakelijk (IPM waarschuwingsberichten) (laatste jaren geen)
 - o Optimaal inzetten op biodiversiteit, succesvol, op verschillende vlakken. Enkele voorbeelden: de zwaluwenpopulatie op de Hooibeekhoeve blijft groot, Kieviten gaan in aantal niet achteruit, in de machineloods huist een kerkuil, op een perceel werd een torenvalkkast en een steenuilenkast geplaatst, ... Hooibeekhoeve voert een proef uit waarbij landbouwgrond ten behoeve van Prinsenpark wordt uitgemijnd qua fosfor, ...
 - o Individuele opvolging van dieren met behulp van sensortechnologie voor het individueel bijsturen van het rantsoen, gezondheidsmonitoring (ketose, uierontsteking,...), tochtdetectie. Dit om het dierenwelzijn te optimaliseren, problemen vroegtijdig te detecteren en het gebruik van antibiotica te minimaliseren.
 - o Selectief droogzetten van dieren zonder antibiotica en het opvolgen van de uiergezondheid.
 - o Optimaal inzetten op jongvee-opfok met als doel gezonde, duurzame melkkoeien op te fokken met een langere levensduur. Hiervoor worden jongveeproeven uitgevoerd en worden groei, gezondheid en ontwikkeling van de kalveren continu gemonitord.
 - o Onderzoek naar het verband tussen mineralen-supplementie via de voeding en de vruchtbaarheid van de koeien (meerdere proeven in samenwerking met de UA)

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 9 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

De provincieraad neemt kennis van deze opvolgingsrapportering en keurt ze goed.

Artikel 2:

De provincieraad vraagt de deputatie verder te blijven rapporteren naar de specifieke commissies en/of provincieraad.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

We koppelen hier ineens een interpellatie aan.

Nr. 14/1 van de agenda

**Interpellatie in verband met samen naar meer en betere bio,
ook in onze provincie,
ingediend door Koen Kerremans (Groen).**

Interpellatie

INTERPELLATIE BIO NAAR AANLEIDING VAN DE STRATEGISCHE NOTA
BIO 2018-2022 VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Amper 1,1 % van het Vlaamse landbouwareaal is momenteel biologisch. Best weinig met onze buurlanden en met Wallonië. De vraag naar biologische landbouwproducten is enorm gestegen en overtreft ruim het Vlaamse aanbod. Biolandbouw in Vlaanderen moet dringend groeien, zowel op gebied van areaal, productie, productmethoden, onderwijs en onderzoek. Innovatie, ook in de biolandbouw moet leiden tot meer en betere resultaten. Onze minister van landbouw heeft dat eindelijk ook begrepen. Onlangs stelde ze het strategisch plan Bio 2018-2022 voor. Dit plan vat de doelstellingen samen die Vlaanderen heeft voor de biolandbouw.

De vier pijlers zijn:

1. "samen"; staat voor de samenwerking tussen alle ketenactoren. Bioboeren spelen een belangrijke rol in het omschakelproces van geïnteresseerde landbouwers.
2. "meer": staat voor de verdere groei van de sector die uiteindelijk moet kunnen voldoen aan de stijgende consumentenvraag naar bio.
3. "beter": staat voor de blijvende voorstrekkeursrol op gebied van duurzaamheid, zowel ecologisch als sociaaleconomisch. Innovatie stimuleren én inzetten op onderzoek zijn kerntaken.
4. "biolandbouw": staat voor de biolandbouwer zelf, de certificatie en de agro-ecologische principes van de biologische landbouw. De minister wil regionale "bioclusters" introduceren. Zones waarbinnen acties rond omschakeling naar bio op touw worden gezet. De Vlaamse overheid trekt hiervoor 1,4 mio EUR uit. De provincies worden hierbij betrokken.

Wat betreft het landbouwonderwijs werd voor het secundair land- en tuinbouwonderwijs een werkgroep opgericht. Ook hier zijn de provincies betrokken partij.

Het strategisch plan wil ook het Vlaamse BioKennisNetwerk (Biobedrijfsnetwerken, CCBT, en NOBL) versterken. Ondersteuning van onderzoek, zowel fundamenteel als concreet zijn hier aan de orde. Kunnen ook binnen onze provincie meer middelen gaan naar specifiek bio-gericht onderzoek?

Verder wordt gewag gemaakt van kansen voor inclusieve samenwerking tussen de bio- en gangbare sector door bijvoorbeeld gezamenlijke deelname aan oproepen voor Europese initiatieven zoals EIP (partnerschap voor innovatie), demoprojecten of VLAIO (agentschap voor innoveren en ondernemen).

Graag verwijs ik naar de resolutie Biolandbouw – Onderwijs – Plattelandsbeleid en de standpuntbepaling, ingediend door de partijvoorzitters van de drie meerderheidspartijen (N-VA, CD&V en sp.a) van 22 september 2016. Ondertussen zijn we bijna twee jaar verder.

Mijn vragen:

- Wat heeft de provincie ondertussen gerealiseerd met het oog op verbetering en vermeerdering van biolandbouw (landbouw, onderwijs, plattelandsbeleid).
- Welke maatregelen werd genomen die mede kunnen kaderen in de doelstellingen van het strategisch plan Bio van de Vlaamse overheid?
- Welke initiatieven zijn er genomen meer specifiek met het oog op onderzoek. (verbetermethoden, innovatie, distributie, technieken, ...)
- Welke initiatieven zijn er genomen ter begroting van het bio landbouwareaal in de provincie?
- Welke initiatieven zijn er genomen in onze landbouwscholen, in functie van verbetering van het aanbod rond biotechnieken en andere biogerichte onderwerpen?
- Welke initiatieven heeft de provincie genomen ter ondersteuning van landbouwers die wensen om te schakelen naar biolandbouw?
- Welke initiatieven zal de provincie nemen in functie van het strategisch plan bio van de Vlaamse overheid?

Koen Kerremans
Raadslid Groen

VOORZITTER.- De heer Kerremans heeft het woord.

De heer KERREMANS.- Collega's, geachte gedeputeerde,

Waarom heb ik deze interpellatie toch laten staan? Ik had ze eigenlijk vorige keer ingediend, maar een beetje weinig gestoffeerd, en ze is toen geweigerd, alle respect daarvoor. Dus beschouw ze maar als vorige keer een wake up call, want deze keer krijgen we een heel uitgebreid antwoord met verwezenlijkingen of intenties. Dat is goed, daar ben ik heel blij mee.

Maar waarom wil ik hier toch nog eens per se komen staan? Het is niet voor mezelf, zei eens ooit iemand. Maar het doel moet zijn dat we in Vlaanderen meer en betere bioproducten kunnen kopen met zijn allen. Dat laatste is heel belangrijk. Ze moeten veel toegankelijker zijn. We moeten goed beseffen dat die vraag elke dag toeneemt, en je vindt geen economen meer die een antwoord kunnen verzinnen op het feit dat we in Vlaanderen echt achterophinken, met het aanbod op die vraag. Als er vraag is, moeten we zien dat we daarop kunnen inspelen. Dat maakt vele mensen blij en gelukkig.

Het bio-consumeren stijgt heel sterk en heel snel. Daar zijn natuurlijk studies over gebeurd. Men vindt die nogal eens onder gepensioneerde mensen. Dat zal met de leeftijd te maken hebben, maar die hebben heel veel aandacht voor gezondheid, gezond eten en leven. Zeker die groep van gepensioneerden die het geluk heeft van een goed pensioen te mogen genieten zit bij die groep consumenten. Jonge tweeverdieners zitten ook bij die consumentengroep, en, zo wordt beweerd, veel meer bij intellectuelen, wat dit ook moge betekenen. Maar dat zegt toch wel iets. Als die groep enkel maar het deel is dat bio koopt, zit daar nog een heel groot groeipotentieel in. Want dat wil zeggen dat er nog maar een minderheid die stap zet.

Wanneer wij hier pleiten voor promotie van bioproducten in Vlaanderen is dat een sociale maatregel. Iedereen heeft recht op goede, gezonde en betaalbare voeding. Dat is een basisrecht. Die promotie is dus superbelangrijk. We moeten zo snel mogelijk in Vlaanderen ook voldoen aan die vraag, liefst met eigen producten en een korte keten dat waarmaken. Het is dus niet alleen een ecologisch verhaal. Het is ook niet alleen een economisch verhaal, maar zeker ook een sociaal verhaal.

Ik zal mijn tekst kort brengen. De aanleiding is het strategisch plan van onze minister Schauwliege geweest, die ook goed bijgestaan is door haar mensen, en waar we nu een nieuw en sterker plan gekregen hebben. Dat kunnen we alleen maar toejuichen.

Wat is het probleem in Vlaanderen? Amper 1,1 % van het Vlaamse landbouwareaal is momenteel biologisch. Daar zit een groot probleem. Ik wil dat er even uitlichten omdat het verwerven van gronden niet eenvoudig is. Er zijn een paar initiatieven en coöperaties, De Landgenoten o.a. is een heel belangrijke. Maar als je mijn mening daarover vraagt is dat eigenlijk werken in de marge, hoe jammer ik het ook vind dat ik dat zo moet verwoorden. Stel dat grote organisaties als Boerenbond zich daar even achter zetten, dan krijg je wel een heel grote machine die dat echt kan promoten, en samenwerken of steun geven aan initiatieven als De Landgenoten.

Maar ook herbevestigde gronden voorzien. Er liggen er veel van gewoon te liggen, maar ze zijn wel herbevestigd. Daar kan dus bijna niets meer op gebeuren. Zelfs een boom mag er niet meer op groeien, enz. Dat is problematisch. Dat is niet juist. Dat klopt niet. Daar moet men heel goed over nadenken. Er is grond genoeg. Wel, help dan die sector van de landbouw met het verwerven van gronden.

De vier pijlers van het strategisch plan zijn "samen, meer, beter, en biolandbouw".

Samen: daar focust men een beetje op het feit dat bestaande bioboeren een heel belangrijke rol kunnen spelen in het omschakelen naar biolandbouw door mensen die nu nog actief zijn in de gangbare landbouw, maar die wel zeker geïnteresseerd zijn. Die infoavonden zijn succesvol. Dat heb ik een paar jaar geleden al aangebracht, en de provincie West-Vlaanderen als voorbeeld naar voor gebracht.

Meer: staat voor verdere groei van de sector, dat heb ik daarnet verduidelijkt, die uiteindelijk meer moet kunnen voldoen aan de stijgende consumentenvraag. Dat is een simpele economische wet waar we moeten naar luisteren.

Beter: staat voor de blijvende voortrekkersrol op gebied van duurzaamheid. Het woord 'duurzaam' stoort mij een beetje. Het wordt meer en meer gedefinieerd als zijnde "het moet in de long run overleven". En dan heeft men het eigenlijk over economisch overleven. Dan gaat het niet meer over de planeet, en dat vind ik zo jammer. Het woord 'duurzaam' komt uit die duurzaamheidsvraag van de ecologen over de draagkracht van de planeet. Daar blijft biolandbouw nog altijd een voortrekkersrol vervullen. De gangbare landbouw kijkt daar met veel interesse naar en neemt ook zaken over. Dat zegt genoeg. Maar die rol moet versterkt worden.

Biolandbouw: staat voor de biolandbouwer zelf, de certificatie ervan, en de agro-ecologische principes van de biologische landbouw. Dat gaat over bodem, mest, relatie van gronden, en dergelijke zaken.

Ik wil even op certificatie focussen. Dat is een groot probleem. Heel veel biologische landbouwers die biologisch werken haken een beetje af in het verkrijgen van certificaten omdat dit peperduur is. De omzetten van dergelijke landbouwbedrijven zijn niet in die

mate dat men zomaar geld kan geven aan het verwerven van certificaten. Dat is een groot verwijt vanuit de gangbare sector, maar het is begrijpbaar als je eens gaat luisteren bij die mensen zelf, en vraagt hoe het komt en wat er gaande is. Iedereen moet beseffen dat die mensen moeten voldoen aan alle klassieke landbouwvoorwaarden en certificaten, plus daar bovenop nog eens de biologische certificaten. Dat is voor sommige mensen echt een drempel te veel. En toch werken die mensen heel goed. De minister wil regionale 'bioclusters' introduceren. Dat zijn zones waarbinnen acties rond omschakeling naar bio op touw worden gezet. De Vlaamse overheid trekt hiervoor 1,4 miljoen EUR uit. Het zou mij interesseren om te horen hoeveel daarvan naar de provincies komt, want we worden werkelijk vernoemd als betrokken partij. Hoeveel komt er naar onze provincie, en wat gaat men daarmee doen?

Wat betreft het landbouwonderwijs werd voor het secundair land- en tuinbouwonderwijs een werkgroep opgericht. Ook de provincies zijn daarin vertegenwoordigd. Hoe zit dat in mekaar? Hoe werkt die werkgroep? En hoever staat het ondertussen?

Het strategisch plan wil ook het Vlaamse BioKennisNetwerk versterken. Dat is een cluster van stakeholders. Ondersteuning van onderzoek, zowel fundamenteel als concreet zijn hier aan de orde. Kunnen ook binnen onze provincie meer middelen gaan naar specifiek bio-gericht onderzoek. Herinner u de cijfers. Als ik mij niet vergis was dat in balans: onderzoek dat verricht wordt binnen de gangbare landbouw: 90% van het beschikbare budget, en voor biolandbouw is dat 10%. Dat zegt genoeg.

Verder wordt gewag gemaakt van kansen voor inclusieve samenwerking tussen de bio- en gangbare sector door bijvoorbeeld gezamenlijke deelname aan oproepen voor Europese initiatieven, waarvan wij de verdeling van de gelden kunnen doen. Het is ook een typische opdracht voor de provincie. Ook daar had ik graag wat inzicht in verkregen.

Tenslotte verwijs ik naar de bioresolutie van maart 2016, de invulling door de meerderheidspartijen, en de antwoorden daarop.

Concrete vragen kunnen aanvullend, buiten diegene die ik net laten horen heb, nog zijn:

- Wat heeft de provincie ondertussen gerealiseerd met het oog op verbetering en vermeerdering van biolandbouw? In het voorliggend punt van de provincieraad krijgen we vele antwoorden daarop. Dat is fijn.
- Welke maatregelen werden genomen die mede kunnen kaderen in de doelstelling van de minister, van het strategisch plan Bio van de Vlaamse overheid?
- Welke initiatieven zijn er genomen, meer specifiek met het oog op onderzoek (verbetermethoden, innovatie, distributie, technieken, zowel economisch als ecologisch)?
- Welke initiatieven zijn er genomen ter vergroting van het biolandbouwareaal in de provincie?
- Welke initiatieven zijn er genomen in onze landbouwscholen, in functie van de verbetering van het aanbod rond biotechnieken en andere biogerichte onderwerpen? Ook daarvan vinden we al een paar antwoorden in het voorliggend punt.
- Welke initiatieven heeft de provincie genomen ter ondersteuning van landbouwers die wensen om te schakelen naar biolandbouw? Dat is heel sterk refererend naar het voorbeeld in West-Vlaanderen.

- Welke initiatieven zal de provincie nemen in functie van het voorliggend plan van de minister van de Vlaamse regering om die bio te verbeteren en te vermeerderen in Vlaanderen?

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Caluwé heeft het woord.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Voorzitter, collega's,

Mijnheer Kerremans, u maakt het mij in mijn antwoord niet gemakkelijk, want u stelt een ganse reeks interessante vragen, maar waar we in het vorige punt uitgebreid het antwoord op gegeven hebben. Hetgeen de mensen van de administratie mij hebben voorgebracht is eigenlijk copy paste van datgene wat in het verslag over het beleid inzake bio dat de provincie voert is opgenomen. Ik ga het de collega's besparen om dat integraal voor te lezen. Het ware wel interessant geweest, het stond op de agenda van de commissie vorige donderdag, mochten we daar op de inhoud van dat verslag van de werkzaamheden rond bio vanuit de provincie hadden kunnen ingaan. De medewerkers waren daar aanwezig. Dan hadden we concreet kunnen doorgaan op elk van de verschillende concrete elementen. Wat is er gerealiseerd? Welke projecten worden er genomen? Het is natuurlijk niet eenvoudig om op te sommen wat er nu bij biologische landbouw terechtkomt, en wat bij de gangbare, omdat heel veel van wat onze proefcentra doen betrekking heeft op beide. Als men nagaat hoe we er kunnen voor zorgen dat kippen zonder geknipte snavels in de stal kunnen functioneren, is dat heel belangrijk voor bio, maar is dat net zo goed heel belangrijk voor gangbare landbouw. Om te zeggen hoeveel er naar bio gaat, en hoeveel naar gangbare landbouw is niet zo eenvoudig.

Ik nodig u uit om integraal het overzicht dat we gegeven hebben in het vorig punt door te nemen. Mochten daar bijkomende vragen zijn, willen we daar heel graag op ingaan om daar bijkomende verduidelijkingen voor te geven.

Ik ben blij dat u volmondig het beleid van de minister onderschrijft, en dat u het strategisch plan, dat is opgesteld in vervolg van het vorige strategisch plan, onderschrijft. Wij hebben ons ingeschreven in het vorige strategisch plan. Wij hebben ons nu ook ingeschreven in dit strategisch plan, maar de inhoud ervan is minder dan 2 maanden oud. Het zou te vroeg zijn om concreet aan te geven hoe we op de verschillende elementen inspelen. Want het is inderdaad juist dat wij vanuit onze administratie, en vanuit de proefcentra zowel meegewerkt hebben aan de opstelling, als nu meewerken aan de uitvoering. Wat concreet het uittekenen van het beleid, en ideeën voor het beleid voor de volgende legislatuur betreft voor het provinciaal landbouwbeleid, organiseren wij op 19 juni een Staten-Generaal waar we u graag op uitnodigen. Het zal plaatsvinden in het Lamotcentrum in Mechelen. In alle geval zal Bioforum daar het woord voeren, zodanig dat we ook echt specifiek vanuit de biologische sector de insteek kunnen horen met betrekking tot het uittekenen van het beleid voor de komende legislatuur. Op die manier hebben we materiaal klaarliggen wanneer het bestuursakkoord voor de volgende legislatuur moet worden opgemaakt, en kan de administratie aangeven wat we er insteken en wat de mogelijkheden kunnen zijn.

VOORZITTER.- De heer Kerremans heeft het woord.

De heer KERREMANS.- Dank u wel voor uw antwoord.

Het verbaast mij een beetje dat u wat verschoten was dat ik nog zoveel vragen durfde te stellen. Eigenlijk staan er toch wel een paar vragen in die niet beantwoord worden in het voorliggend punt van de provincieraad. Vermits er toch een maand overheen gegaan is, zou ik toch veronderstellen dat er op die paar vragen toch nog een antwoord zou kunnen komen. Meer bepaald rond de initiatieven die wij zouden kunnen nemen rond het vergroten van het landbouwareaal voor biolandbouwers die op zoek zijn naar grond.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Voor alle duidelijkheid, ik heb er eerlijk gezegd geen weet van dat u eerder een vraag of interpellatie zou hebben ingediend. Wij hebben ons verslag met betrekking tot de werkzaamheden rond bio opgemaakt. Wij hebben dat een aantal weken geleden ingediend voor deze provincieraad. Ik heb pas nadien binnengekregen dat u over dezelfde problematiek een interpellatie zou stellen.

De heer KERREMANS.- Ja, dat kan.

Maar mijn vraag ligt wel voor, over initiatieven om die zoektocht naar grond te vergemakkelijken. Wij zijn bij uitstek met grondgebonden zaken bezig in de toekomst. Is daar enig initiatief genomen al? Is men op de hoogte van die problematiek?

Het budget naar onderzoek: is daar verandering in gekomen de laatste 2 jaar? Want dat is iets dat al 2 jaar had kunnen veranderd worden. Is ondertussen verandering gekomen in het aantal lessen in onze landbouwscholen ten voordele van biolandbouw en biolandbouwtechnieken? Zijn er ondertussen concrete initiatieven genomen naar die omschakeling, waar ik toen verwezen heb naar de provincie West-Vlaanderen dat daar zeer succesvol verlopen is?

Deze vragen stonden nu toch in mijn interpellatie. Daar had ik graag een of ander antwoord op gekregen.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Nu moet ik dus wel de resolutie gaan voorlezen, mijnheer Kerremans. Ik bedoel de uitleg die in het vorige punt staat, maar ik zal het doen. In PITO Stabroek is het groentegedeelte van het bioperceel al volledig omgeschakeld en dus erkend. Het fruitgedeelte volgt in mei 2018. Dit wil zeggen dat alle groenten en fruit van PITO het biolabel dragen, uitgezonderd de tomaten. Hierbij kan toegevoegd dat PITO, dit staat letterlijk in de tekst ...

De heer KERREMANS.- Maar nu antwoordt u naast mijn vragen. Het verwerven van grond om biolandbouw te gaan doen ...

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Mijnheer Kerremans, we hadden daar concreet in de commissie kunnen op doorgaan. Onze medewerkers waren daar.

De heer KERREMANS.- Op deze vragen vind ik geen antwoorden. Dat van dat perceel wisten we al langer. Ik volg het ook wel een beetje op natuurlijk. Van die lesuren, enz., daar heb ik toch geen antwoord op, die omschakelingsinitiatieven, dat budget voor onderzoek. Naar budget staan er een paar cijfers in, percentages maar.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT, gedeputeerde.- Mijnheer Kerremans, wij hebben eerder al eens gesproken over de leerplannen. U weet dat die in Brussel gemaakt worden, en dat we dat zelf niet kunnen agenderen wanneer we dat willen. Daar moeten wij de cadans volgen van de commissie die zich daarover buigt. Op het moment dat het zover is, is er wel een afspraak dat het provinciaal onderwijs Vlaanderen daar de pen vasthoudt omdat wij ook hele grote expertise hebben. Maar dat kan ik niet benaarstigen of haasten, want dat is de cadans die wordt aangegeven daar. In tussentijd, en dat staat wel in de resolutie, hebben we initiatieven genomen in PITO. Er is een omschakeling. Er wordt ook aandacht geschonken aan zowel traditionele landbouw als aan de biolandbouw. Dus dat loopt wel. Maar het spijt me, ik kan niet rapper gaan dan de leerplancommissie voorschrijft.

VOORZITTER.- De heer Kerremans heeft het woord.

De heer KERREMANS.- Ik weet dan niet hoe het zit met de autonomie van de scholen in Vlaanderen, maar ik dacht dat die redelijk groot is. Dus ik denk wel dat je daar initiatieven kan nemen.

Mevrouw VERHAERT, gedeputeerde.- Ja, binnen bestaande leerplannen. Maar wij hadden het over creëren van nieuwe. Daar hadden we gezegd: wij zullen daar de pen vasthouden. Maar dat is nu vandaag nog niet geagendeerd.

De heer KERREMANS.- U begrijpt dat de antwoorden voor mij veel verder mogen gaan. Ik zal het hier afsluiten. Maar als we willen gaan naar meer producten op de markt die betaalbaar zijn, moeten we meer mensen hebben die daarin opgeleid zijn en dan moet er veel meer grond beschikbaar zijn voor biolandbouw. Als u dat dan alstublieft wil meenemen in een volgende opvolging?

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Als u zegt dat er veel grond ter beschikking is, zou ik die graag kennen. Ik maak in heel de sector niets anders mee dan een verschrikkelijke strijd om grond.

De heer KERREMANS.- Sorry, maar ik maak bijna dagelijks dossiers mee waar het over landbouwgronden gaat, waar van alles gekapt wordt, en waar uiteindelijk niets mee gebeurt.

4. Financiën en logistiek

Nr. 4/1 van de agenda

**Agendapunt afgevoerd van de agenda:
Vastgoed. Antwerpen/Deurne. Provinciaal groendomein Rivierenhof.
Bouw technisch centrum. Verwerving woning Turnhoutsebaan 220.
Voorlopig onteigeningsbesluit met onteigeningsplan.
Goedkeuring.**

Afgevoerd van de agenda

Nr. 4/2 van de agenda

**Vastgoed. Fietsostrade Herentals-Balen.
Fase 2. Deelproject 8 (cluster 2).
Tweede en laatste reeks aankopen. Goedkeuring.
Verslag van de deputatie**

Op 22 februari 2018 keurde de provincieraad het voorlopige onteigeningsplan 'IN20201F' van 4 oktober 2017 van Studiebureau Tractebel Engineering goed.

In zitting van 27 juli 2017 hechtte de deputatie om redenen van hoogdringendheid (aan de uitbetaling van de EFRO-subsidie is een deadline verbonden) reeds goedkeuring aan de onteigeningsstaten en gaf het team Vastgoed opdracht op basis daarvan minnelijke onderhandelingen aan te vatten met de eigenaars.

Thans kan een tweede reeks van 3 verkoopbeloften, voor in totaal 3 innemingen, ter goedkeuring voorgelegd worden. Daarmee zijn alle benodigde innemingen voor deelproject 8 gerealiseerd.

Het betreft volgende innemingen:

- Inneming 8.0 (Vandoninck-Geyskens)
- Inneming 8.6 (Lievens-Cools)
- Inneming 8.7 (An Verachtert)

Volgens het schattingsverslag van landmeter-expert Stef Geukens van 26 juni 2017 zijn deze innemingen gelegen in agrarisch gebied (8.0) en in woongebied (8.6 en 8.7).

Boven de grondwaarde bekomen de verkopers nog de bij de onteigening gebruikelijke wederbeleggingsvergoeding en wachttintrest, en een vergoeding voor opstanden (zoals afsluitingen, beplantingen,).

In vergadering van 26 april 2018 besliste de provincieraad om het perceel ten kadaster gekend als Geel, vierde afdeling, sectie E, nummer 470n en 582 m² groot in zijn totaliteit aan te kopen. De provincie had voor de fietsostrade daarvan maar 320 m² nodig (inneming 8.8), maar door de vorm en de te beperkte oppervlakte zou het restperceel nadien onbruikbaar zijn voor de eigenaars. Een deel van dit restperceel kan nu geruimd worden met de eigenaar van inneming 8.7, zodat zij een grote tuin behoudt. Zij zal een gedeelte van de koopsom in cash ontvangen

(10.601,64 EUR); voor het resterende bedrag (21.817,18 EUR) krijgt zij 154 m² van voornoemd restperceel in de plaats.

Volgende bijzondere voorwaarden, die in de akte opgenomen zullen worden, werden daartoe met de verkoopster gemaakt:

- De koopsom wordt deels uitbetaald in geld, deels vergoed door naastliggende grond te ruilen zoals beschreven.
- De provincie is nog geen eigenaar van de naastliggende grond. De huidige eigenaars hebben wel al een verkoopbelofte ondertekend. Zodra de akte van deze verkoop rond is, zal er werk gemaakt worden van deze aankoop. Het verwerven door de provincie van naastliggende grond vormt een opschortende voorwaarde voor deze overeenkomst.
- De provincie krijgt van verkoopster de toelating om het verworven perceel te gebruiken vanaf goedkeuring van deze overeenkomst in de provincieraad.

Volgende praktische afspraken werden gemaakt:

- Met mevrouw An Verachtert (inneming 8.7):
 - Vóór de grondruil moet er een prekad-conform opmetingsplan gemaakt worden. Dit zal gemaakt worden door de provinciale landmeter-expert.
- Met de heer en mevrouw Lievens-Cools (inneming 8.6):
 - De aannemer verwijdert de opstanden.

De bodemattesten zijn blanco.

De bijlagen zijn digitaal beschikbaar.

Krediet is voorzien in het budget.

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat voor de aanleg van de fietsostrade Herentals-Balen een aantal grondverwervingen nodig zijn;

Gelet op het onteigeningsplan 'fietsostrade spoorlijn 15 - deelproject 8' voor de aanleg van de fietsostrade Herentals-Balen;

Gelet op de verkoopbeloften;

Gelet op de schattingen;

Gelet op de bodemattesten;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Onder verklaring dat de verwerving gebeurt voor openbaar nut, met name voor de aanleg van een fietsostrade langs spoorlijn 15 tussen Herentals en Balen, wordt machtiging gegeven tot de aankoop van de hierna volgende innemingen van het

onteigeningsplan 'Fietsostrade spoorlijn 15, deelproject 8, plannummer IN20201F' van 4 oktober 2017:

- Inneming 8.0, ten kadaster gekend als Geel, vierde afdeling, sectie E, nummer 480b/deel, 155 m² groot en eigendom van de consorten Vandoninck-Geyskens, tegen de prijs van 300,00 EUR, alle vergoedingen inbegrepen.
- Inneming 8.6, ten kadaster gekend als Geel, vierde afdeling, sectie E, nummer 470l/deel, 107 m² groot en eigendom van de heer en mevrouw Lievens-Cools, tegen de prijs van 15.222,47 EUR, alle vergoedingen inbegrepen.
- Inneming 8.7, ten kadaster gekend als Geel, vierde afdeling, sectie E, nummer 470m/deel, 111 m² groot en eigendom van mevrouw An Verachttert, tegen de prijs van 32.418,82 EUR, alle vergoedingen inbegrepen, waarvan 10.601,64 EUR in cash te betalen, en 21.817,18 EUR in natura te geven, zijnde een deel ter grootte van 154 m² van het perceel ten kadaster gekend als Geel, vierde afdeling, sectie E, nummer 470n, zoals vermeld op het nog prekad-conform uit te werken plan in bijlage, en nog aan te kopen door de provincie Antwerpen.

Artikel 2:

De Provincieraad keurt volgende bijzondere voorwaarden goed met mevrouw An Verachttert (inneming 8.7):

- De provincie is nog geen formele eigenaar van het in artikel 1 vernoemde gedeeltelijk te ruilen perceel. De verwerving door de provincie van dit perceel vormt een opschortende voorwaarde voor de verkoop van inneming 8.7.
- De provincie krijgt van verkoopster de toelating om inneming 8.7 te gebruiken vanaf de goedkeuring van de verkoopbelofte door de provincieraad.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

65 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

65 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 65 stemmen ja.

Nr. 4/3 van de agenda

**Vastgoed. Fietspad Herentals-Westerlo-Olen.
Verharding wegenis Truchelven. Eerste reeks
grondruilen en -verkoop te Westerlo. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Op 23 september 1999 besliste de provincieraad een verlaten militaire spoorwegbedding aan te kopen om er in overleg met de betrokken gemeentebesturen (Herentals, Westerlo en Olen) een bovenlokaal, functioneel en recreatief fietspad aan te leggen. Het fietspad werd in 2001 aangelegd volgens een

ontwerp van de toenmalige dienst Werken en Infrastructuur. De aanleg van het fietspad, met een totale lengte van 3,85 km, werd evenwel niet volledig voltooid.

Helemaal op het einde doorsneed de spoorlijn immers enkele privé- en openbare eigendommen, wat erop neer zou komen dat het aan te leggen fietspad door de tuin van enkele woningen zou lopen. Omdat dit geen ideale situatie was, besliste de deputatie op 16 december 1999 om het fietspad het spoorwegtracé te laten volgen tot aan de kruising met de wegenis Truchelven, en vervolgens over een lengte van circa 150 meter tot aan de Boerenkrijglaan/Mechelsestraat gebruik te maken van voornoemde wegenis, die op die plaats de grens vormt tussen Westerlo en Olen.

De wegenis Truchelven is niet opgenomen in de atlas van de buurtspoorwegen en is volgens kadaster gedeeltelijk privé-eigendom, maar is in de praktijk een servitutedeweg met openbaar karakter. Van de 150 meter waarover gefietst wordt, is de kant 'Olen' volledig openbaar domein, en de kant 'Westerlo' voor ongeveer de helft.

Hoewel er aanvankelijk op het stuk Truchelven geen (verhardings)werken zouden uitgevoerd worden, had de provincie later toch de intentie om ook het gedeelte Truchelven te verharden. De provincie wou dan wel eerst eigenaar worden van de wegenis, en wou daartoe de spoorbedding ruilen met de aangelanden voor de wegenis Truchelven en delen van de aangrenzende percelen. Daartoe werd eind 2001 al een opmetingsplan opgemaakt.

De gemeente Westerlo heeft op basis daarvan al een perceel grond aangekocht van de kerkfabriek van Sint-Martinus, en de provincie heeft een gebruiksovereenkomst afgesloten voor een perceel dat eigendom is van de Belgische Staat.

De grondruilen zijn evenwel nooit gerealiseerd, alhoewel de onverharde wegenis Truchelven sinds 2001 wel de facto gebruikt wordt als eindstuk van het fietspad. Wel zijn er met de aangelanden bezettingsovereenkomsten afgesloten om te voorkomen dat zij na 30 jaar de verkrijgende verjaring zouden kunnen inroepen.

Recent werd besloten het dossier opnieuw te activeren. Sinds de beslissing van de Vlaamse overheid om de provinciewegen over te dragen aan gewest en gemeenten, is de provincie Antwerpen immers niet meer uitgerust om het onderhoud van dit fietspad te doen. De provincie is echter nog altijd aansprakelijk voor eventuele ongevallen.

Het fietspad Herentals-Westerlo-Olen wordt dan ook - naar analogie met de fietsostrades - best overdragen aan de betrokken gemeenten. De drie betrokken gemeenten gaan daarmee akkoord, maar dan moet wel eerst de wegenis Truchelven alsnog verhard worden.

Het fietspad heeft een breedte - bedding inbegrepen - van 3,30 meter; de wegenis Truchelven heeft een breedte van 2,85 tot 3 meter. Op aangeven van de dienst Mobiliteit werd voor het gedeelte Truchelven echter geopteerd voor een verharding van 4 meter breed. Langs de wegenis Truchelven, die veel langer is dan de 150 meter waarop het laatste gedeelte van het fietspad zich bevindt, staan immers een aantal huizen, zodat er daar naast fietsverkeer ook (beperkt) autoverkeer is. Omwille van de tevens aan te leggen grasboorden en gracht bedraagt de te verwerven breedte 8 meter, behalve langs het eigendom van de heer Debecker, waar die breedte 6 meter bedraagt omdat hij niet te veel tuin wou verliezen en anders geen ruilbelofte zou ondertekenen.

Bedoeling is om de voormalige spoorwegbedding die de tuin doorsnijdt van de drie privé-aangelanden die eigendommen hebben langs Truchelven, met hen te ruilen voor een strook die langs Truchelven ligt, en om de bedding die de tuin doorsnijdt van de twee privé-aangelanden die langs de Mechelsestraat wonen aan deze aangelanden te verkopen. Met de twee openbare aangelanden - de gemeente Westerlo en de Belgische staat - zullen in een latere fase de nodige afspraken worden gemaakt.

In het schattingsverslag van 19 september 2016 van landmeter-expert Vincent Verbeeck werd de waarde van de grond geschat op 1,50 EUR/m² (natuurgebied deel uitmakende van een weiland/bos), 2,50 EUR/m² (natuurgebied deel uitmakende van een woning), 4,00 EUR/m² (agrarisch gebied deel uitmakende van een weiland/bos) en 7,50 EUR/m² (agrarisch gebied deel uitmakende van een woning).

Thans kunnen twee ruil- en één aankoopbelofte ter goedkeuring worden voorgelegd:

- Met de heer Paul Bax
Inneming 2 (228 m² en eigendom van de heer Bax) wordt geruild voor inneming 9 (351 m² en eigendom van de provincie). De heer Bax wenste niet het verschil van 922,50 EUR op te leggen; de ruil gebeurt dus 'onder gesloten beurs'. Omdat de heer Bax door de aanleg van het fietspad een aantal kosten heeft (de brievenbus moet verplaatst of vervangen worden, alsook de draadafsluiting, en hij verliest een deel van zijn grindverharding én 3 bomen) besliste het team Vastgoed hiermee in te stemmen.
- Met de heer François Debecker
Inneming 6 (190 m² en eigendom van de heer Debecker) wordt geruild voor inneming 12 (95 m² en eigendom van de provincie). De provincie Antwerpen dient een opleg van 237,50 EUR te betalen.
- Met de familie Van Roy/Wilms:
De familie Van Roy/Wilms koopt inneming 13 (388 m²) van de provincie Antwerpen tegen de prijs van 582,00 EUR.

De bodemattesten zijn blanco.

De bijlagen zijn digitaal beschikbaar.

Krediet is voorzien in het budget.

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Overwegende dat dat voor de verharding van de wegenis Truchelven, deel van het fietspad Herentals-Westerlo-Olen, een aantal grondruilen en -verkopen nodig zijn;

Gelet op het afbakeningsplan van 9 februari 2018 van provinciaal landmeter-expert Glenn Bertels, waarvoor de prekadastratie in aanvraag is;

Gelet op de schatting;

Gelet op de ruil- en aankoopbeloften;

Gelet op de bodemattesten;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Onder verklaring dat de transactie wordt aangegaan voor openbaar nut, met name voor de verharding van de wegenis 'Truchelven', deel van het fietspad Herentals-Westerlo-Olen, wordt machtiging verleend tot volgende grondruilen en -verkoop volgens het afbakeningsplan van 9 februari 2018 van provinciaal landmeter-expert Glenn Bertels:

- inneming 2, ten kadaster gekend als Westerlo, 2de afdeling, sectie B, nummer 469d/deel, 228 m² groot en eigendom van de heer Paul Bax wordt geruild voor inneming 9, ten kadaster gekend als Westerlo, 2de afdeling, sectie B, nummer 470g/deel, eigendom van de provincie Antwerpen en 351 m² groot. De ruil gebeurt onder gesloten beurs.
- inneming 6, ten kadaster gekend als Westerlo, 2de afdeling, sectie B, nummer 471v/deel, 190 m² groot en eigendom van de heer François Debecker wordt geruild voor inneming 12, ten kadaster gekend als Westerlo, 2de afdeling, sectie B, nummer 470g/deel, eigendom van de provincie Antwerpen en 95 m² groot. De provincie Antwerpen betaalt een opleg van 237,50 EUR.
- inneming 13, ten kadaster gekend als Westerlo, 2de afdeling, sectie B, nummer 470g/deel, eigendom van de provincie Antwerpen en 388 m² groot wordt verkocht aan de familie Van Roy/Wilms tegen een bedrag van 582,00 EUR.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? *Einde van de stemming.*

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

66 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 66 stemmen ja.

Nr. 4/4 van de agenda

Vastgoed. Putte. Wolzakkenleibek (A.2.02.55).
Overdracht toegangsweg retentiebekken aan gemeente Putte.
Goedkeuring.
Verslag van de deputatie

Op 14 december 2011 stelde uw raad het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan "retentiezone Wolzakkenleibek" met bijhorend onteigeningsplan definitief vast. Het plan werd op 15 februari 2012 goedgekeurd door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport. De goedkeuring werd op 8 maart 2012 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Het PRUP beoogt de wateroverlast te Putte aan te pakken door het inrichten van een gecontroleerd overstromingsgebied dat het risico op overstromingen in de benedenloop van de Wolzakkenleibek en de aangrenzende woningen dient te verhelpen.

In het PRUP werd eveneens de aankoop van een toegangsweg naar de Schrieksesteenweg voorzien. In vergadering van 26 september 2013 werd de aankoop van onder meer deze toegangsweg, mits erfdienstbaarheden aan de aangelanden, goedgekeurd door de provincieraad. De toegangsweg betreft de huidige percelen, ten kadaster bekend als Putte, 1^e afdeling, sectie C, nummers 170N en 170P en betroffen de vroegere innemingen 10 t.e.m. 15 van het opmetingsplan naar aanleiding van het PRUP. De totale grondoppervlakte van de toegangsweg bedraagt 1.076 m². U vindt zowel de kadastrale leggers als het opmetingsplan digitaal bijgevoegd.

Intussen is de aanleg van het retentiebekken volledig gerealiseerd door de provincie Antwerpen. Daarbij stelt zich de vraag of het behoud van het eigendom van de toegangsweg wel zinvol is, aangezien deze toegangsweg (deel van de Schrieksesteenweg) momenteel een smalle geasfalteerde weg met twee grachten naast is, dewelke ook dient als uitweg voor woning nr. 170 Schrieksesteenweg net naast het overstromingsgebied. Deze heeft meer het karakter van een openbare weg en wordt dus best overgedragen aan de gemeente zodanig dat de gemeente ook kan instaan voor het onderhoud en afwatering van deze weg.

Aangezien de gemeente bij overdracht zal instaan voor het onderhoud en de afwatering van de toegangsweg wordt voorgesteld deze toegangsweg gratis over te dragen aan de gemeente.

De bijlagen zijn digitaal beschikbaar.

De deputatie keurde dit verslag goed in zitting van 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op het PRUP "retentiezone Wolzakkenleibek";

Gelet op de provincieraadsbeslissingen van 14 december 2011 en 26 september 2013;

Overwegende dat het behoud van deze weg voor de provincie geen nut heeft en het beheer van deze weg beter overgedragen kan worden aan de gemeente Putte;

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Onder verklaring dat de transactie wordt aangegaan voor openbaar nut, wordt machtiging verleend tot gratis grondoverdracht aan de gemeente Putte van de toegangsweg tot het "retentiebekken Voordonkse Plassen", ten kadaster gekend als Putte, 1^e afdeling, sectie C, nummers 170N en 170P, in totaal 1.076 m² groot.

Artikel 2:

Beslist wordt aan de hypotheekbewaarder ontslag van ambtshalve inschrijving te verlenen bij de overschrijving van de akte.

Artikel 3:

Voor zover als nodig wordt beslist het goed te desaffacteren uit het openbaar domein.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

65 leden hebben ja gestemd;

1 lid heeft zich onthouden.

Goedgekeurd met 65 stemmen ja, bij 1 onthouding.

6. Energie, communicatie en ICT

Nr. 6/1 van de agenda

Overheidsopdracht. Aanstellen van een communicatiebureau voor de provincie Antwerpen. Raamovereenkomst voor een periode van maximum 4 jaar. Wijze van gunnen, selectieleidraad en bestek. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Situering

In 2014 sloot de communicatiedienst een raamcontract af voor de duur van vier jaar met het communicatiebureau Prophets voor de strategische en creatieve ondersteuning van haar overkoepelende communicatieacties. Deze raamovereenkomst loopt af eind oktober 2018.

Uit deze samenwerking zijn de voorbije jaren verschillende succesvolle campagnes en projecten gekomen die de merkidentiteit van provincie Antwerpen duidelijk hebben aangescherpt.

Denk hierbij maar aan de fietscampagne (Laat Je Flietsen) en de zomercampagne (Dandan) in 2015, of het Meldpunt Waterlopen, de Tripfixer, het economisch magazine InZicht, de eindejaarscampagne in 2017, De Klimaatstrijd, Ook andere diensten binnen het bestuur hebben gretig gebruik gemaakt van het raamcontract, zoals onder andere, Toerisme Provincie Antwerpen (Kempenkuur) of Welzijn (Ventileren kan je leren).

Omdat door de samenwerking met een communicatiebureau, de initiële doelstellingen van de opdracht, duidelijk een meerwaarde voor het bestuur is, wenst de communicatiedienst een nieuwe opdracht voor een raamovereenkomst voor de komende vier jaren in de markt te zetten.

Doelstelling(en) van de opdracht

De samenwerking met een extern communicatiebureau heeft als doel:

1. Efficiëntieverhoging:

Eén leverancier voor alle grote en middelgrote communicatieopdrachten heeft een drastische afname van de procedures eigen aan geïsoleerde lastenboeken als gevolg. Hierdoor kan de Communicatiedienst sneller 'schakelen' en inspelen op opportuniteiten die zich aandienen in de organisatie.

2. Verbeterde kwaliteit:

Indien we een beroep moeten doen op verschillende leveranciers, die vaak 'éénmalig' hun diensten leveren aan de provincie Antwerpen, zou dit veelal leiden tot een weinig coherent verhaal, te wijten aan het feit dat elke nieuwe leverancier zich eerst moet verdiepen in de problematiek, doelgroepen, doelstellingen en cultuur van onze organisatie. Los van de financiële gevolgen, want zich 'inwerken' in de materie kost extra tijd en dus ook meer geld, heeft dit ook z'n weerslag op de kwaliteit van de geleverde diensten. Het viel ons in het verleden (voor 2014) op dat er zelden sprake was van 'consistente' communicatie.

3. Kostenbesparing:

De keuze voor een all-in budget heeft als gevolg een drastische afname van de kosten eigen aan geïsoleerde leveranciers.

4. Verbeterde dienstverlening vanuit de communicatiedienst:

De strategische en creatieve meerwaarde van een communicatiebureau is een complementaire aanvulling op de huidige dienstverlening vanuit de communicatiedienst. Hierdoor kunnen onze klanten een nog betere service krijgen.

De Communicatiedienst is dus op zoek naar een geschikte partner om deze doelstellingen te bereiken. Hiervoor stelt zij uw raad als procedure voor een mededingingsprocedure met onderhandeling met bekendmaking (en bijhorende aanvraag tot deelneming).

Wijze van gunnen

De Communicatiedienst koos voor een mededingingsprocedure met onderhandeling volgens art 38 §1 b) en d) van de wet op de overheidsopdrachten van 17 juni 2016.

Het is immers voor de aanbestedende overheid niet mogelijk alle technische en inhoudelijke aspecten van de opdracht ondubbelzinnig te formuleren in het bestek. Er wordt van de inschrijvers een grote eigen creatieve inbreng verwacht. De samenwerkingsmodaliteiten moeten in gesprekken vastgelegd en verfijnd kunnen worden.

De geselecteerde kandidaten worden uitgenodigd tot het indienen van een offerte.

De kandidaten wordt gevraagd:

1. Een heldere en relevante 'positionering' voor provincie Antwerpen te geven en welke stappen zij nodig achten om tot dit gevoel te komen.
2. Een aanzet tot een algemene communicatiecampagne voor de provincie Antwerpen:
 - een strategische rationale;
 - een creatief concept uitgewerkt op 5 dragers;
 - een rationale voor de keuze van de communicatiedragers;
 - een gedetailleerde prijsopgave.

Deze eerste strategische en creatieve voorstellen geven eerder een richting aan, dan dat ze een finaal resultaat moeten zijn. Het is dan ook essentieel dat de geselecteerde kandidaten hun voorstellen en hun persoonlijke visie komen toelichten. De jury kan dan ook bijsturen waar nodig om dat een zo correct mogelijke offerte te komen.

Het geraamde bedrag situeert zich tussen de 2.500.000 en 3.000.000 EUR over een periode van 4 jaar.

Dit geraamde bedrag is gebaseerd op het beschikbare budget in de meerjarenplanning van 2018 dat de Communicatiedienst vrijhoudt voor dergelijke opdrachten en houdt rekening met de afname door andere diensten en entiteiten van het bestuur, op basis van de ervaringen van het aflopende raamcontract.

De gunningscriteria van de opdracht, samen met het hen toegekende gewicht, zijn: (zie bestek)

- Prijs 50%
- Kwaliteit van de offerte 50%

De kosten voor deze raamovereenkomst zijn voorzien in de begroting en de meerjarenplanning van de Communicatiedienst onder het actieplan van het marketingprogramma en bij andere diensten en instellingen van het bestuur.

Het volledige technische en administratieve lastenboek voor deze opdracht vindt uw raad in de bijlage.

Uw raad wordt voorgesteld om goedkeuring te geven aan de lastvoorwaarden in het bijgevoegde lastenboek en aan mededingingsprocedure met onderhandeling volgens art 38 §1 b) en d) van de wet op de overheidsopdrachten van 17 juni 2016.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 9 mei 2018

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op artikel 43 §2 11° van het provinciedecreet;

Gelet op het artikel 38 §1 b) en d) van de wet op de overheidsopdrachten van 17 juni 2016;

Overwegende dat de Communicatiedienst de taak heeft een communicatiebeleid uit te werken met als doel het merk provincie Antwerpen te versterken via allerlei strategische en creatieve communicatieacties, om zo op consistente wijze de juiste boodschap naar haar verschillende doelgroepen uit te dragen;

Overwegende dat voorgaande studies hebben uitgewezen dat er nood is aan een consensus rond het versterken van de merkidentiteit van de provincie;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

De lastvoorwaarden in het voorgebrachte lastenboek en de selectieleidraad voor het aanstellen van een communicatiebureau voor de provincie Antwerpen – raamovereenkomst voor een periode van maximum 4 jaar worden goedgekeurd.

Als wijze van gunnen van deze opdracht wordt de mededingingsprocedure met onderhandeling vastgesteld op basis van art 38 §1 b) en d) van de wet op de overheidsopdrachten van 17 juni 2016.

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

61 leden hebben ja gestemd;

5 leden hebben zich onthouden.

Goedgekeurd met 61 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

9. Samenleving

Nr. 9/1 van de agenda

Budget 2018. Verdeling van het krediet onder 2018/64900000/21/0550/ - Subsidie Zorgeconomie (R)/Werkgelegenheid. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

In het budget 2018 werd onder budgetsleutel 2018/64900000/21/0550 - ramingsnummer 2018000013 "subsidie zorgeconomie (R) / werkgelegenheid" een krediet van **300.000 EUR** ingeschreven.

De deputatie heeft beslist volgende verdeling van het krediet onder 2018/64900000/21/0550 aan uw raad ter goedkeuring voor te leggen:

Dit krediet wordt aangewend als volgt:

Ramingsnummer 2018000013: A. Zorgeconomie. We stimuleren zorgeconomie- en innovatie met oog voor streekgericht aanpak.

- Impulsbeleid Zorginnovatie, -economie en arbeidsmarkt 180.000 EUR
Het betreft hier innovatieve impulsprojecten op het domein van zorgeconomie, -innovatie en arbeidsmarkt. Dit krediet wordt aangewend op basis van het reglement "impulsprojecten voor innovatieve projecten zorginnovatie, -economie en arbeidsmarkt" dat door de provincieraad in zitting van 22 juni 2017 goedgekeurd werd.
- Nog te bestemmen krediet 120.000 EUR

Uw raad wordt gevraagd de verdeling van het krediet 2018/64900000/21/0550 - ramingsnummer 2018000013 "subsidie zorgeconomie (R) / werkgelegenheid" goed te keuren.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 3 mei 2018.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de interne verdeling van het krediet in het uitgavebudget BBC onder 2018/64900000/21/0550 - ramingsnummer 2018000013;

Gelet op het provinciedecreet van 9 december 2005;

Gelet op het Koninklijk Besluit nr. 110 van 13 december 1982, gewijzigd door het Koninklijk Besluit nr. 145 van 30 december 1982, betreffende het verplicht evenwicht van de begroting;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

De provincieraad keurt de volgende verdeling van het krediet ingeschreven in het uitgavebudget BBC onder 2018/64900000/21/0550 - ramingsnummer 2018000013 "subsidie zorgeconomie (R) / werkgelegenheid" goed ten bedrage van **300.000 EUR**.

Dit krediet wordt aangewend als volgt:

Ramingsnummer 201800013: A. Zorgeconomie. We stimuleren zorgeconomie- en innovatie met oog voor streekgericht aanpak.

- Impulsbeleid Zorginnovatie, -economie en arbeidsmarkt 180.000 EUR
- Nog te bestemmen krediet 120.000 EUR

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik dit punt voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

64 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

64 leden hebben ja gestemd.

Goedgekeurd met 64 stemmen ja.

14. Interpellaties

Nr. 14/2 van de agenda

Interpellatie in verband met het verbod op het dragen van kledij met een religieuze boodschap in provinciale scholen: graag een duidelijk standpunt van de gedeputeerde voor Onderwijs en de voltallige deputatie, ingediend door Diederik Vandendriessche (Groen).
Interpellatie

De campagne voor de verkiezingen van zondag 14 oktober is nu ook op provinciaal niveau op gang geschoten. Een opmerkelijk feit daarbij is dat het hier niet oppositie versus meerderheid betreft, maar dat het de leden van de meerderheid zelf zijn die zich de afgelopen weken aan een robbertje armworstelen of moddercatch hebben gewijd. Deze bijzondere start van de campagne roept dan ook meteen vragen op over het functioneren van de meerderheid aan het einde van deze legislatuur.

Nadat tijdens de provincieraad van donderdag 26 april de school- en centrumreglementen werden goedgekeurd door de voltallige meerderheid en dus ook een verbod voor de leerlingen op het dragen van kledij met een religieuze boodschap werd bevestigd, kwam gedeputeerde Verhaert enkele weken later plotseling met een verrassende mededeling. In de kranten van het Mediahuis (*De Standaard, Gazet van Antwerpen, Het Nieuwsblad*) verschenen verschillende versies van een interview met gedeputeerde Verhaert waarin ze stelde dat de tijd rijp was voor het schrappen van het zogenaamde 'hoofddoekenverbod'. Het was blijkbaar enkel wachten op een gezamenlijk standpunt van de stedelijke onderwijsraad, die negen jaar geleden het verbod had afgekondigd.

De coalitiepartners N-VA en CD&V waren er echter als de kippen bij om hun collega in de deputatie terecht te wijzen. Zij werd verweten last te hebben van 'verkiezingskoorts'. Gedeputeerde Lemmens stelde onomwonden in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag 12 mei: "Als verkozenen om de twee weken van idee veranderen, kun je nog moeilijk van een standvastig beleid spreken."

De leden van de Antwerpse provincieraad konden ondertussen de verschillende berichten in de krant lezen zonder dat duidelijk werd wat nu het eigenlijk nog het standpunt van de volledige deputatie was. De gang van zaken roept dan ook verschillende vragen op:

- "De wereld ziet er nu anders uit dan 9 jaar geleden", stelde gedeputeerde Verhaert in de interviews: kunt u, mevrouw Verhaert, aan de leden van de provincieraad uitleggen wat u daarmee bedoelt?
- U verwijst telkens naar de stedelijke onderwijsraad, maar u kunt als voorzitter van de inrichtende macht toch gewoon zelf beslissen om het hoofddoekenverbod terug te schroeven in de provinciale scholen? Waarom wacht u zo lang om zelf uw bevoegdheden als verantwoordelijke voor de provinciale scholen uit te oefenen?
- Ik verwijs daarvoor ook naar het antwoord van Lieven Boeve, directeur-generaal van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag 12 mei, daarin overigens bijgetreden door Kamerlid Nahima Lanjri van CD&V:

“Volgens hem [Boeve dus] is er geen sprake van een algemeen hoofddoekenverbod in de Antwerpse scholen. ‘Wel is er onder de verschillende onderwijsnetten afgesproken dat schoolbesturen zelf goed moeten nadenken over hoe ze met levensbeschouwelijke tekens omgaan en hierover in vrijheid beslissen. Een standpunt dat het katholiek onderwijs deelt. Als omstandigheden erom vragen, bijvoorbeeld wanneer meisjes vanwege het schoolklimaat of vanuit hun peer-groep druk voelen om een hoofddoek te dragen, kan binnen het kledingvoorschrift een hoofddoekenverbod worden opgelegd. Dat kan ook om veiligheidsredenen’.”

Blijkbaar zijn de beslissingen van de onderwijsraad ook voor de andere netten dus helemaal niet zo bindend als u doet geloven.

- CD&V antwoordde in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag 12 mei bij monde van woordvoerder Johnny Geerinckx overigens het volgende: “Deze kwestie is niet besproken op de deputatie en de krant lijkt niet de beste plek om het wel te doen. (...) We zullen het onderwerp komende donderdag met de collega’s binnen de meerderheid bespreken.” ‘Komende donderdag’ was op zaterdag 12 mei donderdag 17 mei, vandaag exact een week geleden dus. Kan er vandaag dan ook verslag worden gedaan van die besprekingen binnen de meerderheid? Mogen wij als oppositiepartijen ook het standpunt van de meerderheid kennen? En dan liefst niet via de media, maar via het geëigende democratische discussieplatform, met name deze raad.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Collega’s,

De campagne is begonnen blijkbaar. De campagne voor de verkiezingen van zondag 14 oktober is nu ook op provinciaal niveau op gang geschoten. Het is niet oppositie versus meerderheid, maar het is de meerderheid zelf, waar we allemaal getuige mochten van zijn, die zich de afgelopen weken aan een robbertje armworstelen of moddercatch heeft gewijd. Deze bijzondere start van de campagne roept dan ook meteen vragen op over het functioneren van de meerderheid aan het einde van deze legislatuur.

Nadat tijdens de provincieraad van donderdag 26 april de school- en centrumreglementen werden goedgekeurd door de voltallige meerderheid en dus ook een verbod voor de leerlingen op het dragen van kledij met een religieuze boodschap werd bevestigd, kwam gedeputeerde Verhaert enkele weken later plotseling met een verrassende mededeling. In de kranten van het Mediahuis verschenen verschillende versies van een interview met gedeputeerde Verhaert waarin ze stelde dat de tijd rijp was voor het schrappen van het zogenaamde ‘hoofddoekenverbod’. Iets helemaal anders dus dan wat we zelf hier in de raad hadden mogen zien. Het was blijkbaar enkel wachten op een gezamenlijk standpunt van de stedelijke onderwijsraad, die negen jaar geleden het verbod had afgekondigd.

De coalitiepartners N-VA en CD&V waren er echter als de kippen bij om hun collega in de deputatie terecht te wijzen. Zij werd verweten last te hebben van ‘verkiezingskoorts’. Gedeputeerde Lemmens stelde onomwonden in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag

12 mei: "Als verkozenen om de twee weken van idee veranderen, kun je nog moeilijk van een standvastig beleid spreken." Dat kan ik alleen maar beamen.

De leden van de Antwerpse provincieraad konden ondertussen 's morgens bij het drinken van hun koffie de verschillende berichten in de krant lezen zonder dat duidelijk werd wat nu eigenlijk nog het standpunt van de volledige deputatie was. De gang van zaken roept dan ook verschillende vragen op:

- "De wereld ziet er nu anders uit dan 9 jaar geleden", stelde gedeputeerde Verhaert in de interviews. Kunt u, mevrouw Verhaert, aan de leden van de provincieraad uitleggen wat u daarmee bedoelt?

- U verwijst telkens naar de stedelijke onderwijsraad, maar u kunt als voorzitter van de inrichtende macht toch gewoon zelf beslissen om het hoofddoekenverbod terug te schroeven in de provinciale scholen. PTS Mechelen, PTS Boom, PITO Stabroek, daar hoeft de stedelijke raad toch niet in tussen te komen, dacht ik. Waarom wacht u zo lang om zelf uw bevoegdheden als verantwoordelijke voor de provinciale scholen uit te oefenen? Waarom moet hier nu vlak voor de verkiezingen geschoten worden rond dit gevoelig thema? Zulke zaken moeten degelijk opgebouwd worden met een deftig beleid, denk ik, overlegd worden in de raad van bestuur van de POH, en niet via de media.

- Ik verwijs daarvoor ook naar het antwoord van Lieven Boeve, directeur-generaal van het Katholiek Onderwijs Vlaanderen, in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag 12 mei, daarin overigens bijgetreden door Kamerlid Nahima Lanjri van CD&V.

Volgens hem is er geen sprake van een algemeen hoofddoekenverbod in de Antwerpse scholen. "Wel is er onder de verschillende onderwijsnetten afgesproken dat schoolbesturen zelf goed moeten nadenken over hoe ze met levensbeschouwelijke tekens omgaan en hierover in vrijheid beslissen." Ik denk dat dit inderdaad een grondwettelijk recht is van ons onderwijssysteem om zelf te bepalen hoe de school gerund wordt. "Het is een standpunt dat het katholiek onderwijs deelt", zegt hij. "Als omstandigheden erom vragen, bijvoorbeeld wanneer meisjes vanwege het schoolklimaat of vanuit hun 'peer group' druk voelen om een hoofddoek te dragen, kan binnen het kledingvoorschrift een hoofddoekenverbod worden opgelegd. Dat kan ook om veiligheidsredenen."

Blijkbaar zijn de beslissingen van de onderwijsraad ook voor de andere netten dus helemaal niet zo bindend als u doet geloven. Bovendien bent u toch ook provinciaal verantwoordelijke, en niet voor de stad alleen.

CD&V antwoordde in de *Gazet van Antwerpen* van zaterdag 12 mei bij monde van woordvoerder Johny Geerinckx overigens het volgende: "Deze kwestie is niet besproken op de deputatie en de krant lijkt niet de beste plek om het wel te doen. (...) We zullen het onderwerp komende donderdag met de collega's binnen de meerderheid bespreken." 'Komende donderdag' was op zaterdag 12 mei, donderdag 17 mei, vandaag exact een week geleden dus. Kan er vandaag dan ook verslag worden gedaan van die besprekingen binnen de meerderheid? Mogen wij als oppositiepartijen ook het standpunt van de meerderheid kennen? Jammer dat het niet spontaan proactief kon, en dat we er toch zelf altijd moeten op hameren. Mogen we ook iets weten? We lezen het in de *gazet*, mogen we dan hier in de raad ook geïnformeerd worden?

Dus graag, hier op deze raad, de toelichting daarover.

VOORZITTER.- Er was ook nog een mondelinge vraag van mijnheer Claessen.
De heer Claessen heeft het woord.

De heer CLAESSEN.- Dank u, voorzitter.

Er was inderdaad, mijnheer Vandendriessche, de afgelopen dagen wat onduidelijkheid over het standpunt van de deputatie rond het hoofddoekenverbod in het provinciaal onderwijs. Verschillende media berichtten dat de gedeputeerde van onderwijs Verhaert het hoofddoekenverbod in provinciale scholen wil afschaffen, terwijl gedeputeerde Lemmens in diezelfde media er duidelijk een andere mening op nahield.

Ik denk dat de Antwerpenaar recht heeft op een duidelijk standpunt wat betreft het al dan niet toestaan van hoofddoeken. Vandaar mijn vraag aan gedeputeerde van onderwijs Verhaert.

Wat is het gezamenlijk standpunt van deze deputatie over het hoofddoekenverbod in onze provinciaal onderwijs?

VOORZITTER.- Mevrouw Colson heeft het woord.

Mevrouw COLSON.- Collega Verhaert, ook wij waren op vrijdag 11 mei, op zijn zachtst gezegd, een beetje verrast door de berichtgeving dat u pleitte voor een afschaffing van het hoofddoekenverbod. Als fractieleider, maar vooral als vrouw, was ik daardoor wel wat teleurgesteld. Ik vind het ook een nobel idee om iedereen de keuzevrijheid te geven over klederdracht en hoofddeksels, en zeker als hierdoor een mogelijke uiting gegeven wordt aan religie of welke overtuiging dan ook. Maar durft u dan ook beweren dat het voor ieder meisje, voor elke vrouw, echt een vrije keuze is? Ik denk dat dit de belangrijkste vraag is die we hier vandaag moeten durven stellen en beantwoorden. En als het antwoord hierop niet volmondig ja is, is het duidelijk. Voor ons is dat naar mijn mening niet volmondig ja, want voor niet voor elke vrouw of meisje is het een vrije keuze. Ik denk dat ze vaak het slachtoffer zijn van indoctrinatie of sociale druk. Ouders, broers of neven geven de meisjes niet altijd de keuze om een hoofddoek al dan niet te dragen. Daar verwijst ook mijnheer Vandendriessche naar met de woorden van Lieven Boeve dat hij stelt dat het mogelijk "peer pressure" is. Dan moeten wij daar zeker ook in het provinciale onderwijs over waken. Ik denk dat het provinciaal onderwijs bovenal hoge kwaliteit moet afgeven van onderwijsniveau, en voor alle leerlingen de basis afleveren voor een goede toekomst op de arbeidsmarkt. Daarom moeten wij mijns inziens zorgen voor absolute neutraliteit. Wij moeten er voor zorgen dat iedereen, jongens en meisjes van welke afkomst ook, rijk of arm of van welke nationaliteit, zich in alle vrijheid en ongehinderd kunnen ontwikkelen zonder druk van beoordeling op basis van uiterlijke kenmerken. Daarom blijft voor ons het verbod ook noodzakelijk om polarisering tegen te gaan.

Het is uitermate belangrijk dat we op onze provinciale scholen die neutraliteit hoog in het vaandel blijven dragen. En het hoofddoekenverbod, bij uitbreiding het verbod op elke vorm van provocerende kleding, badges of hoofddeksels, vrijwaart de neutraliteit, en daar moeten wij blijven voor staan.

VOORZITTER.- De heer Janssens heeft het woord.

De heer JANSSENS.- Collega's,

In het kader van de transparantie van de politiek en van onze provincieraad heb ik mijn tussenkomst al aan jullie meegedeeld. Maar ik heb nog een dienstmededeling erbij. Vanmiddag overkwam me ineens een zeker gevoel van mildheid. Dus het zal enkel hetgeen zijn dat ik hier naar voor breng dat geldt. U zal zien dat het nauwelijks afwijkt, collega's, maar ik wil jullie aandacht voor dit belangrijk punt. In tegenstelling tot wat hier gezegd is, dat er genoeg gezeverd is over het hoofddoekenverbod, denk ik dat het niet het geval is.

Op 26 april keurde de raad van bestuur van ons POA, op voorstel van gedeputeerde Verhaert, een aangepast schoolreglement goed voor dat provinciaal onderwijs. Hierin is onder meer een verbod ingeschreven 'voor het dragen van hoofddeksels met een politieke, religieuze, of racistische boodschap'. Gedeputeerde Verhaert, ik heb het antwoord nog niet gehoord, ik weet niet of het blijkbaar of schijnbaar is en de wenselijkheid van het verbod op het dragen van de hoofddoek op de helling heeft gezet, daarom wil ik inhoudelijk het standpunt van onze fractie, dat reeds uiteengezet werd op de vergadering van 26 april, nog eens op scherp stellen. Wij willen dat hierover geen misverstanden en geen onduidelijkheid bestaat.

Onzes inziens is het behoud van dergelijk verbod in het provinciaal onderwijs noodzakelijk. De hoofddoek heeft immers een religieus, fundamentalistische betekenis. Het staat voor een oerconservatief, sociaal, maatschappelijk model. Het is anti-emancipatorisch en discriminerend, en het opheffen van het verbod op het dragen ervan in het onderwijs is opvoedkundig onverantwoord en fout.

Ik verklaar mij nader. Het is trouwens zeker relevant om weten hoe het hoofddoek en de sluier in feite hun ingang maakten in de begindagen van de islamitische tijden. Ze werden een eerste maal prominent toen Aisha, de echtgenote van de profeet, na vermeende ontrouw met de jonge Safwan tijdens een karavaantocht, een beschaamde intrede moest maken in Medina. Dit gaf wat later aanleiding tot de "openbaring van de sluier" van de profeet, en de daarin vervatte verplichting voor de vrouwen van de profeet om van dan af de sluier te dragen.

Deze, in wezen banale, geschiedenis zou al snel een heel andere dimensie krijgen. Want zoals het gaat met gebruiken van de top van de samenleving, werd het dragen van een sluier in al zijn verschillende varianten al vlug een statussymbool voor de vrouwen van de elite. Zo sijpelde, want iedereen voelt zich altijd een beetje beter dan een ander, dit in wezen elitair statussymbool naar onder door de verschillende sociale klassen. De hoofddoek werd ingeschreven in religieuze gebruiken, vastgelegd door, uiteraard, mannelijke geestelijken, en het vond een vruchtbare voedingsbodem in tribale en conservatieve groepen in de samenleving, voornamelijk in deze waar een strikt patriarchale cultuur werd en wordt beleefd. Het motto is er: "De vrouw is ondergeschikt aan de man, ze is minderwaardig en is de facto en de jure een tweederangsburger." Zo verspreidde het gebruik zich verder door de tijd, en ook geografisch tot in onze streken, zeker niet alleen door de islamitische religie en cultuur, maar ook door de Grieks-Orthodoxe religie en de Byzantijnse cultuur.

Gelukkig kwam bij ons in het Westen, en binnen de meeste christelijke godsdiensten, spijtig genoeg nog niet in alle, de Verlichting. De gelijkheid van man en vrouw werd een basisprincipe, dat weliswaar nog niet is bereikt, maar wel wordt nagestreefd.

In verschillende islamitische landen vechten nu reeds jarenlang vele vrouwen voor dit basisrecht van de verlichting. Ze willen namelijk emancipatie en een volwaardig burgerschap. Ze willen gelijkwaardig onderwijs, en ze wensen hun legitieme rol op te nemen in de samenleving. Het afwerpen van de hoofddoek, tegen de wil in van een conservatief patriarchale familiestructuur, geruggesteund door een fundamentalistische interpretatie van het geloof, is voor hen een belangrijk strijdpunt. Ze vinden zich trouwens erg in de steek gelaten door hun zogenoemde zusters in het Westen die een hoofddoek dragen, en zelfs het dragen ervan promoten. Voor hen, en voor velen onder ons, is de hoofddoek een symbool van discriminatie en onderdrukking van de vrouw, ongeacht de verschillende varianten en ongeacht het aantal centimeters textiel dat wordt gebruikt. Het staat voor intolerantie, dwang, en minderwaardigheid. En het is dus niet zoals sommigen menen een onschuldig stukje textiel.

Het is voor ons daarom onbegrijpelijk hoe progressief noemende personen of groeperingen zich achter zo'n beladen symbool kunnen scharen. Ze lopen hier hand in hand met de ideologie van enggeestige religieuze fundamentalisten, zoals de Wahabieten en de Deobandi's, met tribale, familiale, en clanhoofden van Afghanistan tot Somalië en met fundamentalistische stromingen uit evangelisch christelijke hoek, die daarenboven nog het creationisme hoog in het vaandel dragen. "Bien étonnés de se retrouver ensemble".

Het belangrijkste argument evenwel om de hoofddoek en andere religieuze, of uitgesproken levensbeschouwelijke symbolen te verbieden in ons onderwijs, is onzes inziens nog een ander. Onze jongeren groeien heden ten dage op in een steeds diversere maatschappelijke context. Zij hebben behoefte aan een conflictvrije ruimte, aan een rustpunt, aan een oase waar ze kennismend van alle informatie die deze verscheidenheid meebrengt zich zelf een mening kunnen vormen zonder dwang, zonder nadruk, zonder 'in-your-face', en zonder mogelijk dwangmatig religieus, cultureel verwachtingspatroon van de buitenwereld. Kortom, onze jongeren moeten in staat worden gesteld om een plaats te verwerven in de maatschappij, gesteund door een kwaliteitsvolle scholing. Het gaat immers over vrije en open kennisoverdracht en over het geven van kansen. Het is voor onze fractie dus de evidentie zelf dat, naarmate de diversiteit in onze maatschappij toeneemt, de overheid en het onderwijs in het bijzonder via een versterkte nadruk op die neutraliteit zorgt voor dit rustpunt, en zorgt voor deze oase. Onze jongeren tijdens hun scholing blijven bestoken met symbolen van levensbeschouwingen die pretenderen de absolute waarheid in pacht te hebben, en mede daardoor controversale kunnen oproepen, is opvoedkundig onverantwoord. Het gevaar bestaat trouwens ook, dat wanneer de school de deur openzet voor de hoofddoek, ze deze deur ook moet openzetten voor alle religieuze, politieke, en ideologische symbolen, hoe bizar, extreem, of wereldvreemd ook.

Het stelt me dan ook uitermate tevreden dat onlangs nog de heer Slembrouck van de Universiteit Antwerpen het onderwijs, en zelfs nominatum, onze betrokken gedeputeerde opriep tot het vermijden van wat hij noemt, een wereldvreemd besluit om mogelijk het dragen van de hoofddoek toe te laten in het provinciaal onderwijs.

Ik dank u.

Applaus

VOORZITTER.- De heer Geudens heeft het woord.

De heer GEUDENS.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

Het is daarnet ook gezegd, over dit debat verschijnen heel wat verschillende versies in de pers. Dat zegt alles. Dat zegt veel. Welk is de echte versie? Mevrouw Verhaert heeft wellicht mogen meemaken hoe woorden, hoe bedoelingen verdraaid kunnen worden.

Ik hoop dat ik een beetje duidelijkheid zal brengen, ten minste wat het standpunt betreft van onze fractie. Wat de techniciteit van dit dossier betreft verwacht ik dat mevrouw Verhaert zelf iets zal zeggen. En het standpunt van de deputatie vernemen we dan ook mogelijk van de eerste gedeputeerde.

Laat mij eerst zeggen, collega's, en ik denk dat dit toch ook een beetje de teneur moet zijn, dat het niet de bedoeling is van mekaar de keel over te snijden. Ik heb heel wat dingen gehoord waar ik het mee eens kan zijn. Namelijk dat we, om beter samen te leven, onze tegenstellingen zoveel mogelijk opzij dienen te zetten, dat is al een moeilijke oefening, en zeker tegenstellingen - en dat is dan mijn persoonlijke mening - die niet gebaseerd zijn op wat wetenschappelijk echt bewezen kan worden, maar bijvoorbeeld gebaseerd op een opinie of een geloofsovertuiging.

Mijn katholieke opvoeding is geëindigd bij mijn doop. Ik heb dan ook steeds in een vrijzinnig milieu thuis, en in mijn vriendenkring geleefd. Ik heb in een vrijzinnige gemeente gewoond. Onze kinderen gingen uiteraard naar de officiële school, kleuter- en lager onderwijs, en het Atheneum van Deurne. Daar hebben zij niet steeds moraal gevolgd, maar een wisselende greep uit het aanbod van godsdiensten, filosofische strekkingen naar hun eigen keuze. Dat is iets wat ik gemist heb. Ik heb nooit op die manier kunnen kennismaken met andere overtuigingen.

Het is daarnet ook gezegd, de wereld staat niet stil. Er is veel gebeurd. Sommigen pretenderen dat de evolutie na de Tweede Wereldoorlog even groot is als heel de wereldgeschiedenis daarvoor. Dat is misschien een beetje overdreven, maar het gaat snel. Het is niet lang geleden dat de katholieke kerk - daarnet ging het over de islam - zonder commentaar verdedigd werd. Het is ook niet zo lang geleden, ik heb dat tenminste nog meegemaakt, dat katholieke weduwen zich in het zwart hulden, om nog niet te spreken over de vooroorlogse verkleedhokjes die tegen de rand van de zee moesten gereden worden om mannen en vrouwen in verhullende badpakken de mogelijkheid te geven een duik te nemen. Vandaag nog zijn er, en niet alleen in andere landen, maar zelfs in dorpen in Vlaanderen plaatsen waar de beenhouwer of de bakker die niet naar de kerk of naar de moskee gaat,

boze blikken krijgt van zijn klanten. Vandaag nog - en ik heb zelf nog in de diamantsector gewerkt - lopen heel wat joden in deze stad rond in een voor ons wat merkwaardige kledij. Tot daar, maar wat ik erger vind is dat sommige joodse kinderen echt geconditioneerd worden, afgesloten van andere kinderen waarmee ze wellicht graag hadden willen spelen. Maar zo kan ik voorbeelden geven over alle deelgroepen in onze maatschappij.

Om zulke toestanden op termijn terug te dringen, collega's, denken wij dat het nuttig en nodig is dat wij als overheid een neutrale houding voorstaan, een volledige scheiding van kerk en staat. Zodat alle kinderen maximale kansen krijgen om op een bepaald ogenblik, als ze een beetje ouder zijn, vrijelijk eigen keuzes te maken. Er is nog wel wat weg af te leggen. Ik denk dat het voor ons allemaal duidelijk is. Neem nu maar de gelijkwaardigheid van man en vrouw, ik denk dat niemand hier gaat beweren dat we er al zijn, de aanvaarding van verschillende geaardheden in zo goed als alle tussenvormen die er bestaan, een open opvoeding voor al onze kinderen. Wie durft hier zeggen dat hij of zij zijn kinderen een volledig open opvoeding heeft gegeven. We zijn er nog niet helemaal, en wij willen alleszins de klok zeker niet terugdraaien. We zijn absoluut voor gemengde scholen, gemengde zwembaden, gelukkig maar, en het is misschien maar een klein facet, meer en meer genderneutrale openbare toiletten waar ze in Scandinavië al aan toe zijn. Er zijn voorbeelden ten over. Mekaar meer en beter accepteren is dan ook een noodzakelijke voorwaarde voor vrede op aarde. Wij moeten het in ons land, in onze omgeving al een keer proberen.

Het straatbeeld verandert ook dag op dag, en we moeten er ons goed van bewust zijn dat dit allemaal in goede banen leiden geen evidente zaak is. We moeten ook beseffen dat bijvoorbeeld in de stad Antwerpen 60% van de schoolkinderen van allochtone afkomst is, met een ietwat andere achtergrond, een wat andere cultuur. Velen, en ik durf het zo zeggen, hebben nog niet die evolutie meegemaakt die wij hebben meegemaakt. Geef iedereen, en dat was een belangrijke boodschap dacht ik van Barack Obama toen hij in Egypte ging spreken, toch wat tijd. Geef ons ook wat tijd. Want, collega's, onze cultuur is niet noodzakelijkerwijze superieur aan andere culturen. Ik hoop dat we dat ook allemaal beseffen. En chauvinisme is niet direct een waarborg voor beter samenleven. En of de Fransen en de Engelsen, de chauvinisten in deze wereld bij uitstek, beter zijn in samenleven door hun chauvinisme durf ik te betwijfelen. Misschien moet het in de toekomst mogelijk zijn om de wat strikte neutraliteit in onze diensten en onze scholen wat los te laten, en moeten ook hanenkammen, tattoos, piercings, enz. vlotter geaccepteerd worden. Naar ons gevoelen zijn we nog niet zo ver. Het kan een mooie ambitie zijn in de toekomst. Ik zie mezelf nu wel niet met een hanenkam rondlopen. Dat is te laat.

Mijn fractie staat dan ook helemaal achter de deputatie, en ook achter de beslissing van deze raad van april. Wij rekenen er weliswaar op dat de ambtelijke besprekingen in de onderwijsraad in alle sereniteit verderlopen, en ook dat we het gesprek zoals vandaag niet ontwijken, mekaar respecteren en trachten tot betere oplossingen te komen voor de samenleving. We moeten trachten, denk ik, er finaal samen uit te komen. Dat is mijn boodschap.

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Claessen heeft het woord.

De heer CLAESSEN.- Dank u, voorzitter.

Mevrouw Verhaert, hopelijk beseft u de impact wanneer een leerkracht met hoofddoek voor de klas staat. Kan u garanderen dat onderwijzend personeel dat voor de klas staat met een religieus symbool, zoals een hoofddoek, op geen enkel moment zijn/haar geloof overdraagt naar leerlingen toe, of zelfs opdringt. Vooral omdat blijkt uit een recent integratierapport dat allochtone jongeren gevoelig zijn voor religieuze symbolen en de sharia boven onze wetten stellen. Gaat u dit verder aanwakkeren, en de verdere islamisering van onze provinciale instellingen promoten? Het is onbegrijpelijk dat u de hoofddoek, het symbool van de onderdrukking van de vrouw, dat bovendien discriminerend is, wil gebruiken voor electoraal gewin. Enkele weken terug haalde een dame uit de Arabische Emiraten, en nu woonachtig in Frankrijk, uitvoerig de media. Anoud Al Ali getuigt dat wie zonder hoofddoek naar school kwam lagere punten kreeg. "Wij zijn geen snoepjes of diamanten die verborgen moeten worden", aldus Anoud.

Collega's, het provinciaal onderwijs moet meer dan ooit neutraal zijn en blijven. Het is nu de verantwoordelijkheid van N-VA en CD&V om enerzijds afstand te nemen van dit voorstel, anderzijds moeten N-VA en CD&V zich afvragen of de gedeputeerde van onderwijs nog kan functioneren in hun meerderheid.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik had gedacht van te wachten op het antwoord van mevrouw Verhaert. Uiteraard verwachten wij geen technisch antwoord, maar wij hebben inmiddels het politieke antwoord al gekregen van Frank Geudens en dat ontgoochelt mij ten zeerste. Wij hadden op 11 mei echt met vreugde kennisgenomen van de hoofddoekenbocht van de sp.a. Zo stond het in grote letters in de kranten. Ik denk trouwens dat mevrouw Verhaert en de sp.a dat zelf aan de kranten hebben meegedeeld en dat zij daar niet om gevraagd zijn. Wij verheugden ons over die bocht, maar helaas vernemen wij nu - maar daar zal straks meer uitleg over gegeven worden - dat die bocht er niet is. Want er is gezegd 'wij blijven staan achter de deputatie en het besluit dat wij hier hebben goedgekeurd in april'. Wat hier in april is goedgekeurd, is dat de meerderheid, met inbegrip van de sp.a, de afschaffing van het hoofddoekenverbod, dat op initiatief van onze partij en gesteund door Groen gevraagd geweest is, verworpen heeft en expliciet gestemd heeft voor het behoud van dat hoofddoekenverbod in dat schoolreglement.

Wij hebben het allemaal eens samen gezet wat er in de pers verschenen is. 19 bladzijden A4 zijn erover verschenen. Waar aangekondigd werd dat men alles zou doen om dat te veranderen, ook in het provinciaal onderwijs, hadden wij hier vandaag een voorstel voor een nieuw schoolreglement verwacht waar inderdaad dat intolerante, overjarige, discriminerende en afremmende hoofddoekenverbod behouden wordt. Terecht heeft mevrouw Verhaert gezegd, en dat was ook ons hoofdargument: "Dit werpt drempels op, drempels voor toegang tot het onderwijs en toegang tot de arbeidsmarkt." Zaken die, zoals ik ook de vorige keer gezegd heb, de echte hefboomen zijn voor emancipatie en voor sociale vooruitgang.

Dat er nu zoveel om te doen geweest is, daar zijn wij blij om. Omdat het tenslotte het resultaat is van een initiatief van onze partij in de vorige provincieraad bij de bespreking van iets, wat op het eerste gezicht een louter administratieve, juridische aanpassing van het schoolreglement leek, en dat was het ook, namelijk zich aanpassen aan de nieuwe regelgeving opgelegd door Europa voor bescherming van de persoonsgegevens. Maar wij vonden het wel eens tijd om het hele schoolreglement te bekijken. En gewoon met Ctrl F heb ik dan gevonden dat het hoofddoekenverbod er nog altijd instaat, ondanks het feit dat onder meer de sp.a sinds november 2013 officieel in haar programma de afschaffing van dat hoofddoekenverbod heeft overgenomen. De gedeputeerde van onderwijs hier in ons provinciebestuur, die tot die partij behoort, heeft al 4 jaar de tijd gehad om dat in haar beleid waar te maken. Dankzij het debat dat wij hier vorige maand geopend hebben is er nu echt een klimaat aan het groeien om die eis eindelijk te realiseren. Een eis die gedeeld wordt door de hele antiracistische beweging. Ik heb verwezen naar de partijen die de eis van 24 maart hebben onderschreven: opheffing van het verbod van hoofddoeken in de openbare diensten en in het onderwijs. Ik heb ook onder andere verwezen dat daar belangrijke organisaties van de christelijke arbeidsbewegingen zoals Femma dat mee onderschreven hebben. Daarom dat we ook op voorhand steun gevraagd hadden aan de mensen van de CD&V.

Hoe zeer het leeft hebben wij gisteren nog gezien in een prachtige reportage op ATV. U hebt daar kunnen zien hoe die mensen zeggen waar het ons hier om gaat. Dat is dat de mensen mogen tonen hoe ze zijn en wie ze zijn, welke identiteit ze hebben. Dat ze hun persoonlijkheid kunnen tonen. Ik citeer hier een jonge vrouw met een hoofddoek op: "Of het nu is met een kruisteken, of met een hoofddoek, of met een keppeltje, of een tattoo of een piercing." Die geest van openheid en tolerantie, en respect, rekening houdend met de diversiteit van onze maatschappij die ons verplicht van al die drempels naar onderwijs en arbeidsmarkt op te heffen, dat was echt een voorbeeld van hoe die vrouw dat uitdrukte.

Bijkomend wil ik nog iets zeggen. Ik dacht dat in de besloten vergadering naar voor te brengen, maar zo'n thema's als deze kunnen gewoon niet in een besloten vergadering besproken worden. Die vereisen een publiek, een openlijk debat. Dat zie je ook aan de beroering en de reacties die zijn opgewekt door het verslag dat ik onder meer op mijn blog heb gegeven over het debat dat we hier toen hebben gehouden. Trouwens wij gaan ook, zeer uitzonderlijk, het verslag dat erover gegeven is niet goedkeuren omdat daar hele stukken in ontbreken van het debat. Zo'n debat moet stenografisch uitgeschreven worden, zodanig dat iedereen de volledige standpunten kan kennen met alle argumenten en met alle nuances.

Men kon gisteren ook goed horen op die prachtige reportage op ATV van die jonge mensen van allerlei origine, van alle kleuren, dat ze zegden: "De instellingen moeten wel neutraal zijn." Uiteraard, die mogen geen affiches van de PVDA, of geen Vlaamse leeuwen van de NV-A uithangen. Maar de individuen zelf moeten niet neutraal zijn. Die mogen een persoonlijkheid, een identiteit, een religieuze overtuiging op een hoffelijke, beschaafde, niet controversiële manier manifesteren. Trouwens, het gemeenschapsonderwijs heeft dat ook al grotendeels erkend door expliciet al 10 jaar geleden te zeggen: wij moeten overstappen van het idee van neutraliteit naar het idee van actief pluralisme.

De tussenkomst van Eric Janssens is totaal in strijd met die geest van tolerantie, openheid, respect, ook voor andere meningen, die de jonge mensen van de Karel de Grote Hogeschool met een A-raad - mensen met Antwerpse en andere roots - gisteren ons getoond hebben. Hoe durft hij het schrijven dat die vrouwen die we daar aan het woord gehoord hebben verdedigsters zijn van een oerconservatief, sociaal maatschappelijk model. Dat die tegen emancipatie zouden zijn. Trouwens de meeste allochtone vrouwen die opkomen voor de vrijheid om een hoofddoek te dragen, maar ook om hem niet te dragen, zijn vrouwen die zelf geen hoofddoek dragen. Dat zijn de Rachida Lambrabet van deze wereld, de Rachida Aziz, en anderen.

Hij werpt zich hier op als een expert in de geschiedenis van de islam, gewoon beschamend. Het bulkt van ondeskundigheid. Het bulkt van Westers chauvinistisch superioriteitsgevoel en pretentie. Als u het hier durft te hebben over de uiteraard mannelijke geesten die de religieuze gebruiken vastleggen, worden de religieuze gebruiken in de katholieke kerk vandaag de dag soms vastgelegd door vrouwen? Dat is vandaag de dag! U hebt het over die mensen die onderdrukt worden door een strikt patriarchale cultuur. Bent u vergeten dat de vrouwen in België tot in de jaren '60 geen eigen bankrekening mochten openen?

Ik wil het debat daar niet op richten. We gaan het vooral richten op het inhoudelijke antwoord dat mevrouw Verhaert ons gaat geven, maar ik was zo geschandaliseerd door deze tekst. We gaan de beoordeling overlaten aan iedereen, gelijk van welke origine. U werpt zich op als de tolk van de vrouwen in de landen van Midden-Oosten, en zegt dat ze worden verraden door hun zusters in het Westen. Hun zusters in het Westen zetten allemaal op hun Facebookprofiel vandaag dat ze tegen de oorlog in het Midden-Oosten zijn, dat ze aan de kant van Palestina staan, terwijl u met de steun aan uw minister van Defensie al jaren die vrouwen en hun kinderen aan het bombarderen bent, met duizenden burgerslachtoffers als gevolg.

U spreekt over de Wahabieten. Maar wie is hier voor het in standhouden van de diplomatiek relaties en wapenleveringen aan Saoedi-Arabië?

VOORZITTER.- Laten we het misschien houden bij het hoofddoekendebat, in plaats van de rest er allemaal bij te betrekken.

De heer MERCKX.- Ik ga het daarbij houden. Met deze opstelling zorgen wij niet voor rustpunten in onze scholen, voor democratisch en hoffelijke discussie, voor eenmaking, voor de vorming van een moderne maatschappij, maar gaan wij juist zorgen voor onrust en polarisering. En daar zijn wij tegen. Wij kijken nu uit naar het antwoord van mevrouw Verhaert, of haar hoofddoekenbocht inderdaad waar en gemeend geweest is.

VOORZITTER.- De heer Willekens heeft het woord.

De heer WILLEKENS.- Mijnheer Merckx, één zin heb ik goed onthouden. Ik moet u volmondig gelijk geven. Ook ik vind dat een meisje met een hoofddoek moet kunnen tonen wie ze is. Ik ben het daar volledig mee eens. Waarom vertel ik u dat? Omdat ik nog niet lang geleden het geluk had een gesprek te hebben met een aantal meisjes op het Atheneum in Antwerpen op de Rooseveltplaats. Een aantal meisjes die ik kon spreken zonder dat daar

jongens of leerkrachten, of wie dan ook bij zaten. Meisjes die mij vertelden dat zij eigenlijk pro hoofddoekenverbod zijn. Zij hadden daar een grondige reden voor. Verschillende van die meisjes zegden van geen hoofddoek te willen dragen. Als het een vrije keuze is kan ik daar volledig mee leven, maar het is voor mij geen vrije keuze als die meisjes mij vertellen dat wanneer ze hem durven afzetten en de school buitenkomen ze bespuugd worden, uitgejoeld worden, enz. Dan mag dat allemaal zo lijken, zolang zulke zaken er zijn kan ik mij er niet mee verzoenen en vind ik dat we dan als overheid er moeten voor pleiten om dat zo neutraal mogelijk te doen. Dat wou ik even kwijt.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Gool heeft het woord.

Mevrouw VAN GOOL.- Ik wil het debat zeker niet rekken want ik ben zoals de collega's erg benieuwd naar het antwoord dat de deputatie zal geven. Maar als lid van de commissie Onderwijs wil ik even reageren op wat collega Merckx zegt dat hij zou gezegd hebben in de commissie van april. Wij hebben daar inderdaad het schoolreglement besproken. Er zijn een aantal zaken aan bod gekomen, met name de verschillen die er zijn tussen de verschillende reglementen, en het feit dat de reglementen wat toegankelijker geschreven zouden mogen worden, maar er is op geen enkel moment een allusie gemaakt naar hoofddoeken. Dus als u dat beweert, mijnheer Merckx, dan neemt u een loopje met de waarheid. U kan daar het verslag van de commissie over nalezen.

VOORZITTER.- De heer Meeus heeft het woord.

De heer MEEUS.- Ik zal de gedeputeerde straks graag anhoren. Ik had eerst verwacht dat hij antwoord zou geven zodat we het standpunt van de deputatie zouden kennen. Maar gezien iedereen al bijna aan bod is gekomen, zou het precies betekenen dat wij daarover niets willen zeggen. Het tegendeel is natuurlijk waar. Er is naar verwezen dat om de 14 dagen van standpunt veranderen geen degelijk bestuur is. Als er iets is dat we wel willen benadrukken, en wat we vanuit onze partij zeker willen doen, is dat we die degelijkheid van bestuur, ook wat deze materie betreft, willen handhaven. Dat wil zeggen: wij hebben hierover een standpunt ingenomen bij de beslissing die we genomen hebben over het schoolreglement, en we blijven daar als partij ook achterstaan. Dat wil ook zeggen dat de argumenten die toen gebruikt zijn, zoals het overleg en de stedelijk onderwijsraad, daarbij heel belangrijk zijn en dat de positie van het officieel of het neutraal onderwijs, de termijn zijn beide gebruikt, belangrijk zijn. Daarbij is de positie van het gemeenschapsonderwijs, die de grootste en de belangrijkste inrichtende macht van deze onderwijsvorm is, heel belangrijk. En het is voor ons ook heel belangrijk wat daar de keuze zal zijn over een algemeen verbod of niet. Laat het duidelijk zijn: ons standpunt daarin is heel klaar. Wij zijn voor de autonomie van de scholen en de betrokkenheid, zowel van school, als van ouders, en alle actoren in het onderwijs om daarover ons standpunt te bepalen. Maar het moet mij ook van het hart, en het heeft een emotionele discussie gehad in onze fractie, en ik ben verplicht van het hier mee te delen, dat ik het jammer vind. Ik had nog enige hoop dat de mildheid tot op het podium zou geraakt zijn, maar dat is niet

gebeurd. Het culpabiliseren van deze materie is voor ons heel verwerpelijk en levert absoluut geen bijdrage tot een eerlijk en zuiver debat.

Applaus

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

Het is een debat geweest waar iedereen de meningen van mekaar heeft gerespecteerd. Ik zou dan ook nu het standpunt van de deputatie naar voor willen brengen.

Het standpunt, mijnheer Vandendriessche, dat wij zowel vorige week als deze week in deputatie bediscussieerd hebben. Het standpunt van de deputatie blijft, en u kan dat ook vinden in de reglementen die tijdens de provincieraad zijn goedgekeurd. Dat is het standpunt van de deputatie: de reglementen die wij hebben goedgekeurd. Wij weten ook dat er ondertussen gesprekken zijn binnen de Onderwijsraad. Als de Onderwijsraad tot een standpuntbepaling is gekomen zullen wij dat standpunt opnieuw bespreken binnen de deputatie. Ondertussen zetten wij ons op het feit dat die reglementen in april zijn goedgekeurd. En dat is het standpunt van de deputatie.

Applaus

VOORZITTER.- De heer Willekens heeft het woord.

De heer WILLEKENS.- Ter afronding, denk ik dat onze collega van Groen het wel degelijk bij het rechte eind had dat het allemaal de verkiezingskoorts is die begint te spelen, wat we hebben gezien is een beetje een rondje schaduwboksen. Ik denk dat eerder een één-tweetje is geweest waarbij dat N-VA hier wat spierballen kan rollen en naar de buitenwereld kan zeggen dat ze tegen zijn, terwijl dat de andere kant daar ook wint door een deel van zijn electoraat kan tevreden stellen. Dus ik denk dat ze beide hun doel nastreefden en dat ook gehaald hebben. Wij kunnen er alleen maar naar kijken, maar ik denk dat dit het enige is dat gebeurd is want er is eigenlijk niets gebeurd. Laat ons eerlijk zijn, alles is bij het oude gebleven. Jullie hebben allebei een mooie poppenkast kunnen opvoeren, waarvoor mijn welgemeende proficiat.

VOORZITTER.- De heer Helsen heeft het woord.

De heer HELSEN.- Voorzitter, collega's,

Wij zijn namens onze fractie niet tussengekomen vooraleer we een antwoord hadden van de deputatie. Dat is gekomen bij monde van Luk Lemmens. Ik had verwacht dat de bevoegde gedeputeerde er iets zou over zeggen. Dat is dus niet gebeurd. Dat is een vaststelling. Namens onze fractie wou ik alleen zeggen dat wij onze partijstandpunten daarin volgen: de absolute neutraliteit voor dit gegeven in het secundair onderwijs. Ik denk

ook dat we hier in de raad heel dat hoofddoekendebat niet moeten voeren. Er is hier veel gezegd, maar er is ook veel naast de kwestie gesproken.

Ik denk dat de vragen van de collega van Groen terecht waren. Er is een reglement gestemd in april. Er zijn wat verklaringen geweest in de pers die niet overeenkomen met dat reglement. De vraag is gewoon: wat is nu het standpunt van de deputatie? We hebben dat nu duidelijk vernomen, en we kunnen ons daarin vinden. Maar wat meer jammer is, is dat er nu toch wel wat verwarring is gezaaid en dat er een verkeerd signaal is gegeven. Ik lees ook zaken waar toch wel wat mensen beginnen te twijfelen over inschrijvingen in het provinciaal onderwijs. Dat is het jammerlijke aan heel het gebeuren nu. Ik betreur dat dit is gebeurd, en ik denk dat we dat absoluut moeten vermijden. We hebben hier reglementen gestemd in april. Dat geldt dan voor zolang het niet gewijzigd wordt. Ik treed gedeputeerde Lemmens erin bij dat als er een voorstel ligt om dat te wijzigen we ons daarover zullen beraden en bespreken, maar ten gepasten tijde.

Heel die discussie die er geweest is, en de verwarring die er gezaaid is had er helemaal niet hoeven te zijn en is alleen maar ten nadele geweest van het provinciaal onderwijs. Waarvan akte, en te betreuren.

VOORZITTER.- Bij deze sluiten we de discussie af.

De heer MERCKX.- Gaat mevrouw Verhaert nog antwoorden?

VOORZITTER.- De deputatie heeft een antwoord gegeven. En dat is het antwoord op de vraag die was gesteld op de interpellatie van Groen. De andere vragen waren geen interpellaties, dat waren tussenkomsten.

De heer MERCKX.- Dan zou ik nog willen tussenkomen.

VOORZITTER.- Probeer u dan om het kort te houden, mijnheer Merckx. We zijn er ongeveer een half uur tot drie kwartier over bezig. Het is een goed debat geweest, en ik zou het ook graag zo houden. Maar u mag nog even het woord nemen.

De heer MERCKX.- Het is een debat dat ook leeft in onze maatschappij, getuige de 19 bladzijden die er in de pers over verschenen zijn. Ik vind de houding van mevrouw Verhaert, die applaudisseert voor een standpunt dat zegt dat we gewoon vasthouden aan hetgeen gestemd is in het reglement: het behoud van het hoofddoekenverbod. Dat is totaal in strijd met wat zijzelf heeft laten aankondigen in De Standaard van 11 mei: "De tijd is rijp om het hoofddoekverbod te schrappen." Wel, dan moet u dat doen. Ik weet ook dat men is afgekomen met het flauwe excuus - ik vind het echt een laag excuus - "PVDA en Groen hebben in de voorbije 4 jaren die schoolreglementen, als die voorgekomen zijn, ook laten passeren." Ik heb dat nagekeken. En inderdaad is er 3 keer zo'n kleine administratieve wijziging over het een of ander voorgekomen sinds uw partij haar standpunt over het hoofddoekenverbod formeel veranderd heeft, in woorden maar niet in

daan tot op vandaag, en dat wordt hier bevestigd. Als ik gedeputeerde van onderwijs was, en daar fulltime voor betaald werd, en mijn partij zou dat als programmapunt aannemen, zou ik van de maand daarna beginnen ijveren om dat in mijn beleid te realiseren. En dan zeggen tegen twee kleinere oppositiepartijen, die niet het beleid maken, maar die het wel opvolgen, te zeggen: "Jullie hebben in tegenstelling tot nu de laatste keer niet de reflex gehad van Ctrl F te doen en te zeggen: dit is nu al het moment om dat te stellen." Vind ik gewoon beneden alle peil. Het was uw taak als beleidsverantwoordelijke voor onderwijs om ervoor te ijveren dat hier een klimaat geschapen wordt dat er tegemoetgekomen wordt aan de vraag van al die mensen, aan de vraag van de antiracistische beweging, aan haar eisen waar uw partij op 24 maart mee is gaan betogen. U hebt de mogelijkheid. Diederik heeft terecht verwezen naar het standpunt van mijnheer Boeve. Het katholiek onderwijs erkent en respecteert de autonomie van de scholen en laat haar scholen, ook in de stad en in de provincie Antwerpen, toe om dat hoofddoekenverbod af te schaffen en niet toe te passen. Als gedeputeerde voor onderwijs van de sp.a in de provincie zou ik datzelfde recht opgeëist hebben en doorgevoerd hebben.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer Merckx, ik zou daar het volgende op willen antwoorden. Als u zo persoonlijk op de vrouw speelt, kan ik niet anders dan zeggen dat mevrouw Verhaert hier kort iets moet zeggen. Maar u kent het standpunt van de deputatie. Dat standpunt is gezamenlijk genomen, vanmorgen en vorige week binnen de deputatie. Het is daar dat mevrouw Verhaert voor geapplaudisseerd heeft. Maar als u zo laag bij de grond op de vrouw blijft spelen vind ik dat echt beneden alle peil.

VOORZITTER.- Mevrouw Verhaert heeft het woord.

Mevrouw VERHAERT, gedeputeerde.- Ik vind dat hier een aantal zinnige dingen zijn gezegd, en een aantal dingen waar ik het niet mee eens kan zijn. Maar ik wil vooral beklemtonen dat dit debat nood heeft aan sereniteit. Dat is wat ik heb geprobeerd te zeggen, vorige maand in de raad. We hebben inderdaad nood aan een ambtelijke bespreking die loopt. Dat is ook nuttig, nodig en noodzakelijk. Mijnheer Merckx, u gaat er wel heel gemakkelijk aan voorbij dat dit soort thematiek heel veel consequenties heeft, ook voor tewerkstelling. En u weet, of u weet niet, ik vermoed van niet gezien uw gebrek aan interesse de voorbije jaren, dat provinciaal onderwijs in Vlaanderen het enige net is in Vlaanderen dat zich overal netoverschrijdend organiseert. Dat heeft gevolgen. Wij zijn vanuit het provinciaal onderwijs Vlaanderen, en ik ben bevoorrecht getuige want ik heb daar meer dan twee en een half jaar van mijn leven aan gewijd, aan het proberen van de posities van 3 publieke netten dichter bij mekaar te brengen. Dat heeft ook gevolgen voor rechtspositieregelingen bijvoorbeeld.

In Antwerpen zijn wij al voorloper in die netoverschrijdende scholengemeenschap. Als je dan dit soort thema aan de orde brengt moet je dat rustig en sereen doen, want het heeft mogelijks ook gevolgen voor reffectaties, mensen die in overtal worden geplaatst. Die moeten terechtkunnen in scholen van eventueel een andere inrichtende macht. U hebt daar

allemaal geen oog voor. Dat is uw goed recht. Maar alsjeblieft, laat dan ernstige mensen het werk doen dat moet gebeuren.

Hetzelfde voor stageplaatsen. Dat is een complexe materie. Wat wil u dat er gebeurt als er verschillende standpunten worden ingenomen? Ik ben geen pleidooi aan het houden voor verschillende standpunten, zeker niet tussen de publieke netten, maar je moet je daar over buigen. Want welke stagiairs ga je straks aannemen? Die met een hoofddoek, die zonder een hoofddoek, alleen die van de KdG, of alleen van het AP? Dat is moeilijk te bespreken. Dat heeft ook te maken met evenwichten in de associatie van Antwerpen, die ik zeer genegen ben. Wat ga je doen met het openstellen van infrastructuur voor verschillende inrichtende machten? Dat zit in ons DNA. Wij doen dat, jaar en dag. En dan moet je je daar ook ernstig over kunnen buigen.

Wat ga bijvoorbeeld doen met credits van leerlingen van 5de en 6de middelbaar die al terecht kunnen om iets op te nemen in een hogeschool, of het nu een vrije hogeschool of een publieke hogeschool is? Dat zijn allemaal vragen die moeten beantwoord worden. Het heeft gevolgen op studentenpopulatie, mogelijks op programmatie, op financiering of geen financiering van scholengemeenschap, en op rechtstreekse of onrechtstreekse tewerkstelling.

Hoe moet dat dan gaan? Dat moet door ernstige mensen in sereniteit besproken worden. Vandaar mijn nadruk om dat in de onderwijsraad, over de netten heen, te laten. Dat is wat ik toen heb bepleit, wat ik vandaag bepleit. En daarmee heb ik gezegd.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik moet dan toch wel de vraag stellen waarom u dan die sereniteit doorbroken hebt met dat interview, mevrouw Verhaert.

Mevrouw VERHAERT, gedeputeerde.- Die heb ik niet gezocht. Ik heb achteloos een telefoon aangenomen, en daarmee is dat vertrokken. Dat is nooit mijn wens geweest. Dat heb ik ook publiekelijk gezegd op de radio.

VOORZITTER.- Mijnheer Merckx, wij gaan de discussie echt sluiten. Alles is hierover gezegd. U kan nog in de commissie Onderwijs eventueel een vraag stellen.

Ik sluit hierbij de openbare vergadering, zodat we verder kunnen met de besloten vergadering.

De heer MERCKX.- Ik ga een klacht indienen tegen uw manier van de debatten te leiden. Mevrouw Verhaert geeft een antwoord

VOORZITTER.- We stoppen hier de vergadering. Ze is gesloten, mijnheer Merckx.

Ik vraag het publiek om de zaal te verlaten zodat wij verder kunnen gaan met onze besloten vergadering.

De heer MERCKX.- Nee, ik vind uw rol als voorzitter beschamend, eens te meer.

VOORZITTER.- Dat weet ik, dat is iedere keer.

De heer MERCKX.- Ik heb het recht van te antwoorden op mevrouw Verhaert, net zoals mijnheer Vandendriessche het recht had.

VOORZITTER.- We sluiten de discussie.

De raad gaat in besloten vergadering om 16.35 uur.

15. BESLOTEN VERGADERING

Nr. 15/1 van de agenda

APB Campus Vesta. Wijziging vertegenwoordiging Brandweer in Raad van Bestuur. Goedkeuring.

Verslag van de deputatie

Goedgekeurd met 50 stemmen ja, bij 5 onthoudingen.

De vergadering wordt gesloten om 16.37 uur.